

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 105

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

54. sējums
2011. gada 21. aprīlis

Saturs

II Nelegislatīvi akti

REGULAS

Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 395/2011 (2011. gada 20. aprīlis), ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai	1
Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 396/2011 (2011. gada 20. aprīlis), ar ko nosaka reprezentatīvās cenas mājputnu gaļas un olu nozarē, kā arī olu albumīnam, un groza Regulu (EK) Nr. 1484/95	3
Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 397/2011 (2011. gada 20. aprīlis) par minimālās pārdošanas cenas nenoteikšanu divdesmitajā individuālajā uzaicinājumā uz konkursu sausā vājpiena pārdošanai saskaņā ar konkursa procedūru, kas uzsākta ar Regulu (ES) Nr. 447/2010	5
Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 398/2011 (2011. gada 20. aprīlis), ar ko nosaka eksporta kompensācijas olām	6
Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 399/2011 (2011. gada 20. aprīlis), ar ko nosaka eksporta kompensācijas cūkgaļai	8
Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 400/2011 (2011. gada 20. aprīlis), ar ko nosaka eksporta kompensācijas piena un piena produktu nozarē	10
Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 401/2011 (2011. gada 20. aprīlis), ar ko nosaka kompensācijas likmes, kas piemērojamas olām un olu dzeltenumiem, ko eksportē kā preces, uz kurām neattiecas Līguma I pielikums	14

Cena: EUR 4

(Turpinājums nākamajā lappusē)

LV

Tiesību akti, kuru virsraksti ir gaišajā drukā, attiecas uz kārtējiem jautājumiem lauksaimniecības jomā un parasti ir spēkā tikai ierobežotu laika posmu.

Visu citu tiesību aktu virsraksti ir tumšajā drukā, un pirms tiem ir zvaigznīte.

Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 402/2011 (2011. gada 20. aprīlis), ar ko nosaka kompensācijas likmes, kas piemērojamas pienam un piena produktiem, ko eksportē kā preces, uz kurām neattiecas Līguma I pielikums	16
--	----

DIREKTĪVAS

★ Komisijas Īstenošanas direktīva 2011/52/ES (2011. gada 20. aprīlis), ar ko groza Padomes Direktīvu 91/414/EEK, lai tajā iekļautu karboksīnu kā darbīgo vielu, un groza Komisijas Lēmumu 2008/934/EK ⁽¹⁾	19
★ Komisijas Īstenošanas direktīva 2011/53/ES (2011. gada 20. aprīlis), ar ko groza Padomes Direktīvu 91/414/EEK, lai tajā iekļautu dazometu kā darbīgo vielu, un groza Komisijas Lēmumu 2008/934/EK ⁽¹⁾	24
★ Komisijas Īstenošanas direktīva 2011/54/ES (2011. gada 20. aprīlis), ar ko groza Padomes Direktīvu 91/414/EEK, lai tajā iekļautu metaldehīdu kā darbīgo vielu, un groza Komisijas Lēmumu 2008/934/EK ⁽¹⁾	28

IV Tiesību akti, kas pieņemti pirms 2009. gada 1. decembra saskaņā ar EK līgumu, ES līgumu un Euratom līgumu

★ EBTA Uzraudzības iestādes Lēmums Nr. 788/08/COL (2008. gada 17. decembris), ar kuru sešdesmit septīto reizi groza procesuālo un materiālo tiesību noteikumus valsts atbalsta jomā, grozot pašreizējās nodaļas par atsaucē un diskonta likmēm un par valsts atbalstu, ko piešķir garantiju veidā, un ieviešot jaunu nodaļu par nelikumīga un nesaderīga valsts atbalsta atgūšanu, par valsts atbalstu kinematogrāfijas un citiem audiovizuālajiem darbiem un par valsts atbalstu dzelzceļa uzņēmumiem	32
--	----

Labojumi

★ Labojums Komisijas Regulā (ES) Nr. 222/2011 (2011. gada 3. marts), ar ko nosaka ārkārtas pasākumus attiecībā uz ārpuskvotas cukura un izoglikozes laišanu Savienības tirgū ar samazinātu pārpalikuma maksājumu 2010./2011. tirdzniecības gadā (OV L 60, 5.3.2011.)	79
★ Labojums Padomes Lēmumā 2011/106/KĀDP (2011. gada 15. februāris), ar kuru pielāgo un pagarina to pasākumu piemērošanas laika posmu, kas paredzēti Lēmumā 2002/148/EK, ar kuru noslēdz konsultācijas ar Zimbabvi saskaņā ar ĀKK un EK Partnerattiecību nolīguma 96. pantu (OV L 43, 17.2.2011.)	79

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) Nr. 395/2011

(2011. gada 20. aprīlis),

ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai

EIROPAS KOMISIJA,

tā kā:

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

Regulā (EK) Nr. 1580/2007, piemērojot Urugvajas kārtas daudzpusējo tirdzniecības sarunu iznākumus, paredzēti kritēriji, pēc kuriem Komisija nosaka standarta importa vērtības minētās regulas XV pielikuma A daļā norādītajiem produktiem no trešām valstīm un laika periodiem,

ņemot vērā Padomes 2007. gada 22. oktobra Regulu (EK) Nr. 1234/2007, ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem (Vienotā TKO regula) ⁽¹⁾,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Standarta importa vērtības, kas paredzētas Regulas (EK) Nr. 1580/2007 138. pantā, ir tādas, kā norādīts šīs regulas pielikumā.

2. pants

ņemot vērā Komisijas 2007. gada 21. decembra Regulu (EK) Nr. 1580/2007, ar ko nosaka Regulu (EK) Nr. 2200/96, (EK) Nr. 2201/96 un (EK) Nr. 1182/2007 īstenošanas noteikumus augļu un dārzeņu nozarē ⁽²⁾, un jo īpaši tās 138. panta 1. punktu,

Šī regula stājas spēkā 2011. gada 21. aprīlī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2011. gada 20. aprīlī

Komisijas
un tās priekšsēdētāja vārdā –
lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektors
José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

⁽¹⁾ OV L 299, 16.11.2007., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 350, 31.12.2007., 1. lpp.

PIELIKUMS

Standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai

(EUR/100 kg)

KN kods	Trešās valsts kods ⁽¹⁾	Standarta ieviešanas vērtība
0702 00 00	JO	78,3
	MA	58,3
	TN	120,5
	TR	95,6
	ZZ	88,2
0707 00 05	AL	52,2
	TR	141,4
	ZZ	96,8
0709 90 70	MA	82,8
	TR	88,0
	ZA	13,0
	ZZ	61,3
0805 10 20	BR	65,7
	EG	53,3
	IL	61,7
	MA	47,7
	TN	49,5
	TR	73,4
	ZZ	58,6
0805 50 10	TR	47,4
	ZZ	47,4
0808 10 80	AR	77,8
	BR	73,5
	CA	98,2
	CL	81,8
	CN	108,3
	MK	47,7
	NZ	115,8
	US	111,9
	UY	65,4
	ZA	84,3
	ZZ	86,5
0808 20 50	AR	84,7
	CL	102,1
	CN	60,8
	ZA	88,2
	ZZ	84,0

⁽¹⁾ Valstu nomenklatūra, kas paredzēta Komisijas Regulā (EK) Nr. 1833/2006 (OV L 354, 14.12.2006., 19. lpp.). Kods "ZZ" nozīmē "citas izcelsmes vietas".

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) Nr. 396/2011**(2011. gada 20. aprīlis),****ar ko nosaka reprezentatīvās cenas mājputnu gaļas un olu nozarē, kā arī olu albumīnam, un groza Regulu (EK) Nr. 1484/95**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2007. gada 22. oktobra Regulu (EK) Nr. 1234/2007, ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem (Vienotā TKO regula) ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 143. pantu,ņemot vērā Padomes 2009. gada 7. jūlija Regulu (EK) Nr. 614/2009 par vienotu sistēmu tirdzniecībai ar ovalbumīnu un laktalbumīnu ⁽²⁾ un jo īpaši tās 3. panta 4. punktu,

tā kā:

- (1) Ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1484/95 ⁽³⁾ tika noteikti sīki izstrādāti noteikumi par papildu ievadmuītas sistēmas ieviešanu un reprezentatīvās cenas mājputnu gaļas un olu nozarē, kā arī olu albumīnam.
- (2) Regulāri pārbaudot datus, uz kuriem balstīta reprezentatīvo cenu noteikšana mājputnu gaļas un olu nozarē, kā arī olu albumīnam, kļuvis skaidrs, ka ir jāgroza represen-

tatīvās cenas konkrētu produktu ieviešanai, ņemot vērā cenu svārstības atkarībā no produktu izcelsmes. Tāpēc reprezentatīvās cenas ir jāpublicē.

- (3) Ņemot vērā stāvokli tirgū, šis grozījums ir jāpiemēro pēc iespējas drīzāk.
- (4) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas pārvaldības komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 1484/95 I pielikumu aizstāj ar šīs regulas pielikumu.

*2. pants*Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2011. gada 20. aprīlī

*Komisijas
un tās priekšsēdētāja vārdā –
lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektors
José Manuel SILVA RODRÍGUEZ*

⁽¹⁾ OV L 299, 16.11.2007., 1. lpp.⁽²⁾ OV L 181, 14.7.2009., 8. lpp.⁽³⁾ OV L 145, 29.6.1995., 47. lpp.

PIELIKUMS

Komisijas 2011. gada 20. aprīļa Regulai, ar ko nosaka reprezentatīvās cenas mājputnu gaļas un olu nozarē, kā arī olu albumīnam un groza Regulu (EK) Nr. 1484/95

"I PIELIKUMS

KN kods	Preču apraksts	Reprezentatīvā cena (EUR/100 kg)	Regulas 3. panta 3. punktā minētais nodrošinājums (EUR/100 kg)	Izcelsme ⁽¹⁾
0207 12 10	Nesadalītas, saldētas vistas, t. s. "70 % cāļi"	140,8	0	AR
0207 12 90	Nesadalītas, saldētas vistas, t. s. "65 % cāļi"	146,8	0	BR
		133,5	0	AR
0207 14 10	Atkauloti, saldēti gaiļu vai vistu gabali	224,7	23	BR
		246,1	16	AR
		312,4	0	CL
0207 27 10	Atkauloti, saldēti tītaru gabali	310,3	0	BR
0408 91 80	Žāvētas olas bez čaumalām	337,0	0	AR
1602 32 11	Termiski neapstrādāti gaiļa vai vistas gaļas izstrādājumi	287,3	0	BR
3502 11 90	Žāvēts olu albumīns	602,6	0	AR

⁽¹⁾ Valstu nomenklatūra noteikta ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1833/2006 (OV L 354, 14.12.2006., 19. lpp.). Ar kodu "ZZ" apzīmē "citu izcelsmi".

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) Nr. 397/2011**(2011. gada 20. aprīlis)****par minimālās pārdošanas cenas noteikšanu divdesmitajā individuālajā uzaicinājumā uz konkursu sausā vājpiena pārdošanai saskaņā ar konkursa procedūru, kas uzsākta ar Regulu (ES) Nr. 447/2010**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2007. gada 22. oktobra Regulu (EK) Nr. 1234/2007, ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem (Vienotā TKO regula) ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 43. panta j) punktu saistībā ar 4. pantu,

tā kā:

- (1) Ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 447/2010 ⁽²⁾ ir uzsākta konkursa procedūra sausā vājpiena pārdošanai saskaņā ar nosacījumiem, kuri izklāstīti Komisijas 2009. gada 11. decembra Regulā (ES) Nr. 1272/2009, ar ko nosaka sīki izstrādātus kopīgus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 1234/2007 īstenošanai attiecībā uz lauksaimniecības produktu iepirkšanu un pārdošanu valsts intervencē ⁽³⁾.
- (2) Ņemot vērā piedāvājumus, kas saņemti pēc individuālajiem uzaicinājumiem, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1272/2009 46. panta 1. punktu Komisijai ir jānosaka

minimālā pārdošanas cena vai jānolemj minimālo pārdošanas cenu nenoteikt.

- (3) Pamatojoties uz piedāvājumiem, kas saņemti divdesmitajā individuālajā uzaicinājumā uz konkursu, minimālā pārdošanas cena nav jānosaka.
- (4) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas pārvaldības komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Divdesmitajā individuālajā uzaicinājumā uz konkursu sausā vājpiena pārdošanai saskaņā ar konkursa procedūru, kas uzsākta ar Regulu (ES) Nr. 447/2010 un kurā piedāvājumu iesniegšanas termiņš bija 2011. gada 19. aprīlis, sausā vājpiena minimālo pārdošanas cenu nenosaka.

2. pants

Šī regula stājas spēkā 2011. gada 21. aprīlī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2011. gada 20. aprīlī

*Komisijas
un tās priekšsēdētāja vārdā –
lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektors
José Manuel SILVA RODRÍGUEZ*

⁽¹⁾ OV L 299, 16.11.2007., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 126, 22.5.2010., 19. lpp.

⁽³⁾ OV L 349, 29.12.2009., 1. lpp.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) Nr. 398/2011**(2011. gada 20. aprīlis),****ar ko nosaka eksporta kompensācijas olām**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2007. gada 22. oktobra Regulu (EK) Nr. 1234/2007, ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem⁽¹⁾, un jo īpaši tās 164. panta 2. punktu un 170. pantu saistībā ar tās 4. pantu,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1234/2007 162. panta 1. punktu starpību starp minētās regulas I pielikuma XIX daļā uzskaitīto produktu cenu pasaules tirgū un šo produktu cenu Savienības tirgū var segt ar eksporta kompensāciju.
- (2) Ņemot vērā pašreizējo stāvokli olu tirgū, eksporta kompensācijas ir jānosaka saskaņā ar noteikumiem un kritērijiem, kas paredzēti Regulas (EK) Nr. 1234/2007 162., 163., 164. pantā un 167. un 169. pantā.
- (3) Regulas (EK) Nr. 1234/2007 164. panta 1. punktā paredzēts, ka eksporta kompensācijas var atšķirties atkarībā no galamērķa, jo īpaši ja to nosaka situācija pasaules tirgū vai dažu tirgu īpašās prasības, vai saistības, kas izriet no nolīgumiem, kuri noslēgti saskaņā ar Līguma 300. pantu.
- (4) Kompensāciju var piešķirt tikai par produktiem, kurus ir atļauts laist brīvā apgrozībā Savienībā un kuri atbilst prasībām, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulā (EK) Nr. 852/2004 par pārtikas produktu higiēnu⁽²⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulā (EK) Nr. 853/2004, ar ko nosaka īpašus higiēnas noteikumus

attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku⁽³⁾, kā arī marķēšanas noteikumiem, kas izklāstīti Padomes Regulas (EK) Nr. 1234/2007 XIV pielikuma A punktā.

- (5) Pašreiz piemērojamās kompensācijas ir noteiktas ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 45/2011⁽⁴⁾. Tā kā ir jānosaka jaunas kompensācijas, minētā regula ir jāatceļ.
- (6) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas pārvaldības komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

1. Eksporta kompensācijas, kā paredzēts Regulas (EK) Nr. 1234/2007 164. pantā, piešķir par šīs Regulas pielikumā minētajiem produktiem un daudzumiem saskaņā ar šā panta 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem.

2. Produktiem, par kuriem atbilstīgi 1. punktam ir tiesības saņemt kompensāciju, ir jāatbilst attiecīgajām Regulas (EK) Nr. 852/2004 un Regulas (EK) Nr. 853/2004 prasībām, jo īpaši prasībām par sagatavošanu apstiprinātā uzņēmumā un Regulas (EK) Nr. 853/2004 II pielikuma I sadaļā noteiktajām prasībām par identifikācijas marķējumu, kā arī Regulas (EK) Nr. 1234/2007 XIV pielikuma A punktā noteiktajām prasībām.

2. pants

Ar šo atceļ Regulu (ES) Nr. 45/2011.

3. pants

Šī regula stājas spēkā 2011. gada 21. aprīlī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2011. gada 20. aprīlī

*Komisijas
un tās priekšsēdētāja vārdā –
lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektors
José Manuel SILVA RODRÍGUEZ*

⁽¹⁾ OV L 299, 16.11.2007., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 139, 30.4.2004., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 139, 30.4.2004., 55. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 18, 21.1.2011., 14. lpp.

PIELIKUMS

Olu eksporta kompensācijas no 2011. gada 21. aprīļa

Produktu kodi	Galamērķis	Mērvienība	Kompensācijas apjoms
0407 00 11 9000	A02	EUR/100 vienības	0,39
0407 00 19 9000	A02	EUR/100 vienības	0,20
0407 00 30 9000	E09	EUR/100 kg	0,00
	E10	EUR/100 kg	22,00
	E19	EUR/100 kg	0,00
0408 11 80 9100	A03	EUR/100 kg	84,72
0408 19 81 9100	A03	EUR/100 kg	42,53
0408 19 89 9100	A03	EUR/100 kg	42,53
0408 91 80 9100	A03	EUR/100 kg	53,67
0408 99 80 9100	A03	EUR/100 kg	9,00

NB: Produktu kodi, kā arī "A" sērijas galamērķa kodi ir noteikti Komisijas Regulā (EEK) Nr. 3846/87 (OV L 366, 24.12.1987., 1. lpp.).

Pārējie galamērķi ir šādi:

E09: Kuveita, Bahreina, Omāna, Katara, Apvienotie Arābu Emirāti, Jemena, Honkongas īpašās pārvaldes apgabals, Krievija, Turcija,

E10: Dienvidkoreja, Japāna, Malaizija, Taizeme, Taivāna, Filipīnas,

E19: visi galamērķi, izņemot Šveici un E09 un E10 grupas valstis.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) Nr. 399/2011**(2011. gada 20. aprīlis),****ar ko nosaka eksporta kompensācijas cūkgaļai**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2007. gada 22. oktobra Regulu (EK) Nr. 1234/2007, ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem (Vienotā TKO regula) ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 164. panta 2. punktu un 170. pantu saistībā ar 4. pantu,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1234/2007 162. panta 1. punktu starpību starp minētās regulas I pielikuma XVII daļā uzskaitīto produktu cenu pasaules tirgū un šo produktu cenu Savienības tirgū var segt ar eksporta kompensāciju.
- (2) Ņemot vērā pašreizējo stāvokli cūkgaļas tirgū, eksporta kompensācijas ir jānosaka saskaņā ar noteikumiem un kritērijiem, kas paredzēti Regulas (EK) Nr. 1234/2007 162., 163., 164., 167. un 169. pantā.
- (3) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1234/2007 164. panta 1. punktu kompensācija var atšķirties atkarībā no gala mērķa, jo īpaši ja to nosaka situācija pasaules tirgū vai dažu tirgu īpašās prasības, vai saistības, kas izriet no nolīgumiem, kuri noslēgti saskaņā ar Līguma 300. pantu.
- (4) Kompensāciju var piešķirt tikai par produktiem, kurus ir atļauts laist brīvā apgrozībā Savienībā un kuriem ir veselības marķējums, kas paredzēts 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulā (EK) Nr. 853/2004, ar ko nosaka īpašus higiēnas noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku ⁽²⁾. Šiem produktiem jāatbilst arī prasībām, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes

2004. gada 29. aprīļa Regulā (EK) Nr. 852/2004 par pārtikas produktu higiēnu ⁽³⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulā (EK) Nr. 854/2004, ar ko paredz īpašus noteikumus par lietošanai pārtikā paredzētu dzīvnieku izcelsmes produktu oficiālās kontroles organizēšanu ⁽⁴⁾.

- (5) Pašreiz piemērojamās kompensācijas ir noteiktas ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 46/2011 ⁽⁵⁾. Tā kā ir jānosaka jaunas kompensācijas, minētā regula ir jāatceļ.
- (6) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas pārvaldības komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

1. Regulas (EK) Nr. 1234/2007 164. pantā paredzētās eksporta kompensācijas piešķir par tiem produktiem un tādā apjomā, kā noteikts šīs regulas pielikumā, attiecinot uz tiem šā panta 2. punktā paredzēto nosacījumu.

2. Produktiem, par kuriem atbilstīgi 1. punktam ir tiesības saņemt kompensāciju, ir jāatbilst attiecīgajām Regulas (EK) Nr. 852/2004 un Regulas (EK) Nr. 853/2004 prasībām, jo īpaši par sagatavošanu apstiprinātā uzņēmumā, un Regulas (EK) Nr. 854/2004 I pielikuma I sadaļas III nodaļā noteiktajām prasībām par veselības marķējumu.

2. pants

Ar šo atceļ Regulu (ES) Nr. 46/2011.

3. pants

Šī regula stājas spēkā 2011. gada 21. aprīlī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2011. gada 20. aprīlī

*Komisijas
un tās priekšsēdētāja vārdā –
lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektors
José Manuel SILVA RODRÍGUEZ*

⁽¹⁾ OV L 299, 16.11.2007., 1. lpp.⁽²⁾ OV L 139, 30.4.2004., 55. lpp.⁽³⁾ OV L 139, 30.4.2004., 1. lpp.⁽⁴⁾ OV L 139, 30.4.2004., 206. lpp.⁽⁵⁾ OV L 18, 21.1.2011., 16. lpp.

PIELIKUMS

Eksporta kompensācijas cukgaļas nozarē, kuras piemēro no 2011. gada 21. aprīļa

Produktu kods	Galamērķis	Mērvienība	Kompensāciju apjoms
0210 11 31 9110	A00	EUR/100 kg	54,20
0210 11 31 9910	A00	EUR/100 kg	54,20
0210 19 81 9100	A00	EUR/100 kg	54,20
0210 19 81 9300	A00	EUR/100 kg	54,20
1601 00 91 9120	A00	EUR/100 kg	19,50
1601 00 99 9110	A00	EUR/100 kg	15,20
1602 41 10 9110	A00	EUR/100 kg	29,00
1602 41 10 9130	A00	EUR/100 kg	17,10
1602 42 10 9110	A00	EUR/100 kg	22,80
1602 42 10 9130	A00	EUR/100 kg	17,10
1602 49 19 9130	A00	EUR/100 kg	17,10

N.B.: Produktu kodi un "A sērijas" galamērķu kodi ir noteikti Komisijas Regulā (EEK) Nr. 3846/87 (OV L 366, 24.12.1987., 1. lpp.).

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) Nr. 400/2011**(2011. gada 20. aprīlis),****ar ko nosaka eksporta kompensācijas piena un piena produktu nozarē**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2007. gada 22. oktobra Regulu (EK) Nr. 1234/2007, ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem (Vienotā TKO regula) ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 164. panta 2. punktu un 170. pantu saistībā ar 4. pantu,

tā kā:

- (1) Regulas (EK) Nr. 1234/2007 162. panta 1. punktā ir paredzēts, ka starpību starp minētās regulas I pielikuma XVI daļā uzskaitīto produktu cenu pasaules tirgū un šo produktu cenu Savienības tirgū var segt ar eksporta kompensāciju.
- (2) Ņemot vērā pašreizējo stāvokli piena un piena produktu tirgū, eksporta kompensācijas ir jānosaka saskaņā ar noteikumiem un kritērijiem, kas paredzēti Regulas (EK) Nr. 1234/2007 162., 163., 164., 167. un 169. pantā.
- (3) Regulas (EK) Nr. 1234/2007 164. panta 1. punktā paredzēts, ka eksporta kompensācijas var atšķirties atkarībā no galamērķa, jo īpaši ja to nosaka situācija pasaules tirgū vai dažu tirgu īpašās prasības, vai saistības, kas izriet no nolīgumiem, kuri noslēgti saskaņā ar Līguma 300. pantu.

(4) Kompensāciju var piešķirt tikai produktiem, kuri atbilst prasībām, kas noteiktas Komisijas 2009. gada 27. novembra Regulā (EK) Nr. 1187/2009, ar ko nosaka īpašus sīki izstrādātus noteikumus par to, kā piemērot Padomes Regulu (EK) Nr. 1234/2007 attiecībā uz piena un piena produktu eksporta licencēm un eksporta kompensācijām ⁽²⁾.

(5) Pašreiz piemērojamās kompensācijas ir noteiktas ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 44/2011 ⁽³⁾. Tā kā ir jānosaka jaunas kompensācijas, minētā regula ir jāatceļ.

(6) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas pārvaldības komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 1234/2007 164. pantā paredzētās eksporta kompensācijas piešķir par tiem produktiem un tādā apjomā, kā noteikts šīs regulas pielikumā, attiecinot uz tiem Regulas (EK) Nr. 1187/2009 3. pantā paredzētos nosacījumus.

2. pants

Ar šo atceļ Regulu (ES) Nr. 44/2011.

3. pants

Šī regula stājas spēkā 2011. gada 21. aprīlī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2011. gada 20. aprīlī

Komisijas
un tās priekšsēdētāja vārdā –
lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektors
José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

⁽¹⁾ OV L 299, 16.11.2007., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 318, 4.12.2009., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 18, 21.1.2011., 10. lpp.

PIELIKUMS

No 2011. gada 21. aprīļa piemērojamās eksporta kompensācijas par pienu un piena produktiem

Produkta kods	Galamērķis	Mērvienība	Kompensāciju summa	Produkta kods	Galamērķis	Mērvienība	Kompensāciju summa
0401 30 31 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 29 19 9900	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 31 9400	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 29 99 9100	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 31 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 29 99 9500	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 39 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 91 10 9370	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 39 9400	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 91 30 9300	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 39 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 91 99 9000	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 91 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 99 10 9350	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 99 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 99 31 9300	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 99 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 11 9000	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 10 11 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 13 9200	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 10 19 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 13 9300	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 10 99 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 13 9500	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 11 9200	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 13 9900	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 11 9300	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 33 9400	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 11 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 59 9310	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 11 9900	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 59 9340	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 17 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 59 9370	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 19 9300	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 21 9120	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 19 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 21 9160	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 19 9900	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 23 9120	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 91 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 23 9130	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 91 9200	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 23 9140	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 91 9350	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 23 9150	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 81 9100	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9200	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 83 9110	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9300	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 83 9130	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9400	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 83 9150	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 83 9170	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9600	L20	EUR/100 kg	0,00	0405 10 11 9500	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0405 10 11 9700	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 29 15 9200	L20	EUR/100 kg	0,00				
0402 29 15 9300	L20	EUR/100 kg	0,00				
0402 29 15 9500	L20	EUR/100 kg	0,00				
0402 29 19 9300	L20	EUR/100 kg	0,00				
0402 29 19 9500	L20	EUR/100 kg	0,00				

Produkta kods	Galamērķis	Mērvienība	Kompensāciju summa	Produkta kods	Galamērķis	Mērvienība	Kompensāciju summa
0405 10 19 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 30 39 9500	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 10 19 9700	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 10 30 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 30 39 9700	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 10 30 9300	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 10 30 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 30 39 9930	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 10 50 9500	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 10 50 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 30 39 9950	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 10 90 9000	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 20 90 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 40 50 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 20 90 9700	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 90 10 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 40 90 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 90 90 9000	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 10 20 9640	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 40 90 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 10 20 9650	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 13 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 10 20 9830	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 15 9100	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 10 20 9850	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 17 9100	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 20 90 9913	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 21 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 20 90 9915	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 23 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 20 90 9917	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 25 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 20 90 9919	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 27 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00	0406 90 29 9100	L04	EUR/100 kg	0,00
0406 30 31 9730	L04	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00	0406 90 29 9300	L04	EUR/100 kg	0,00
0406 30 31 9930	L04	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00	0406 90 32 9119	L04	EUR/100 kg	0,00
0406 30 31 9950	L04	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00	0406 90 35 9190	L04	EUR/100 kg	0,00
					L40	EUR/100 kg	0,00
				0406 90 35 9990	L04	EUR/100 kg	0,00
					L40	EUR/100 kg	0,00
				0406 90 37 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
					L40	EUR/100 kg	0,00
				0406 90 61 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
					L40	EUR/100 kg	0,00

Produkta kods	Galamērķis	Mērvienība	Kompensāciju summa	Produkta kods	Galamērķis	Mērvienība	Kompensāciju summa
0406 90 63 9100	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 86 9200	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 63 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 86 9400	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 69 9910	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 86 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 73 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9300	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 75 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9400	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 76 9300	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9951	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 76 9400	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9971	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 76 9500	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9973	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 78 9100	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9974	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 78 9300	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9975	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 79 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9979	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 81 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 88 9300	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 85 9930	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 88 9500	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 85 9970	L04	EUR/100 kg	0,00		L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00

Galamērķi ir noteikti šādi.

L20: Visi galamērķi, izņemot:

- trešās valstis: Andora, Svētais Krēsls (Vatikāna Pilsētvalsts), Lihtenšteina un Amerikas Savienotās Valstis;
- Kopienas muitas teritorijā neiekļautās ES dalībvalstu teritorijas: Fēru salas, Grenlande, Helgolande, Seūta, Meliļa, Livinjo un Kampioni pašvaldības Itālijā un Kipras Republikas apgabali, kurus Kipras Republikas valdība faktiski nekontrolē;
- Kopienas muitas teritorijā neiekļautas Eiropas teritorijas, kuru ārējās attiecības ir dalībvalsts kompetencē: Gibraltārs.
- galamērķiem, kas minēti Komisijas Regulas (EK) Nr. 612/2009 (OV L 186, 17.7.2009., 1. lpp.) 33. panta 1. punktā, 41. panta 1. punktā un 42. panta 1. punktā.

L04: Albānija, Bosnija un Hercegovina, Serbija, Kosova (*), Melnkalne un Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika.

L40: Visi galamērķi, izņemot:

- trešās valstis: L04, Andora, Islande, Lihtenšteina, Norvēģija, Šveice, Svētais Krēsls (Vatikāna Pilsētvalsts), Amerikas Savienotās Valstis, Horvātija, Turcija, Austrālija, Kanāda, Jaunzēlande un Dienvidāfrika;
- Kopienas muitas teritorijā neiekļautās ES dalībvalstu teritorijas: Fēru salas, Grenlande, Helgolande, Seūta, Meliļa, Livinjo un Kampioni pašvaldības Itālijā un Kipras Republikas apgabali, kurus Kipras Republikas valdība faktiski nekontrolē;
- Kopienas muitas teritorijā neiekļautas Eiropas teritorijas, kuru ārējās attiecības ir dalībvalsts kompetencē: Gibraltārs.
- galamērķiem, kas minēti Komisijas Regulas (EK) Nr. 612/2009 (OV L 186, 17.7.2009., 1. lpp.) 33. panta 1. punktā, 41. panta 1. punktā un 42. panta 1. punktā.

(*) Kā tas definēts Apvienoto Nāciju Drošības padomes 1999. gada 10. jūnija Rezolūcijā 1244.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) Nr. 401/2011**(2011. gada 20. aprīlis),****ar ko nosaka kompensācijas likmes, kas piemērojamas olām un olu dzeltenumiem, ko eksportē kā preces, uz kurām neattiecas Līguma I pielikums**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2007. gada 22. oktobra Regulu (EK) Nr. 1234/2007, ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem (Vienotā TKO regula) ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 164. panta 2. punktu,

tā kā:

- (1) Regulas (EK) Nr. 1234/2007 162. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzēts, ka starpību starp šīs regulas 1. panta 1. punkta s) apakšpunktā un I pielikuma XIX daļā minēto produktu cenām starptautiskajā tirgū un Savienībā var segt ar eksporta kompensāciju, ja šos produktus eksportē kā preces, kas noteiktas minētās regulas XX pielikuma V daļā.
- (2) Komisijas 2010. gada 29. jūnija Regulā (ES) Nr. 578/2010, ar kuru īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 1216/2009 attiecībā uz eksporta kompensāciju piešķiršanas sistēmu noteiktiem lauksaimniecības produktiem, ko eksportē tādu preču veidā, kuras neaptver Līguma I pielikums, kā arī šo kompensāciju apjoma noteikšanas kritērijus ⁽²⁾, precizēti produkti, kuriem jānosaka kompensācijas likme, ko piemēro, ja šos produktus eksportē kā preces, kas minētas Regulas (EK) Nr. 1234/2007 XX pielikuma V daļā.
- (3) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 578/2010 14. panta 1. punktu kompensācijas likme par 100 kg katra attiecīgā pamatprodukta jānosaka tādam pašam laikposmam, kādu

ievēro kompensāciju noteikšanai par šiem produktiem, ja tos eksportē nepārstrādātus.

- (4) Regulas (EK) Nr. 1234/2007 162. panta 2. punktā paredzēts, ka eksporta kompensācija, kuru piemēro par preces sastāvā esošu produktu, nedrīkst pārsniegt kompensāciju, ko piemēro par šo produktu, to eksportējot bez turpmākas pārstrādes.
- (5) Pašreiz piemērojamās kompensācijas ir noteiktas ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 51/2011 ⁽³⁾. Tā kā ir jānosaka jaunas kompensācijas, minētā regula ir jāatceļ.
- (6) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas pārvaldības komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Kompensāciju likmes, ko piemēro Regulas (ES) Nr. 578/2010 I pielikumā un Regulas (EK) Nr. 1234/2007 I pielikuma XIX daļā minētajiem pamatproduktiem, ko eksportē kā preces, kas minētas Regulas (EK) Nr. 1234/2007 XX pielikuma V daļā, ir noteiktas šīs regulas pielikumā.

2. pants

Ar šo atceļ Regulu (ES) Nr. 51/2011.

3. pants

Šī regula stājas spēkā 2011. gada 21. aprīlī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2011. gada 20. aprīlī

*Komisijas
un tās priekšsēdētāja vārdā –
uzņēmējdarbības un rūpniecības ģenerāldirektors
Heinz ZOUREK*

⁽¹⁾ OV L 299, 16.11.2007., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 171, 6.7.2010., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 18, 21.1.2011., 25. lpp.

PIELIKUMS

Kompensāciju likmes, ko no 2011. gada 21. aprīļa piemēro olām un olu dzeltenumiem, kurus eksportē kā preces, uz kurām neattiecas Līguma I pielikums

(EUR/100 kg)			
KN kods	Apraksts	Galamērķis ⁽¹⁾	Kompensācijas likme
0407 00	Putnu olas ar čaumalu, svaigas, konservētas vai termiski apstrādātas:		
	– Mājputnu:		
0407 00 30	– – Citas:		
	a) eksportējot olu albumīnu ar KN kodiem 3502 11 90 un 3502 19 90	02	0,00
		03	22,00
		04	0,00
	b) eksportējot citas preces	01	0,00
0408	Putnu olas bez čaumalas un dzeltenumi, svaigi, žāvēti, vārīti ūdenī vai tvaicēti, kulteni, saldēti vai konservēti citā veidā, arī ar cukuru vai citiem saldītajiem:		
	– Olu dzeltenumi:		
0408 11	– – Žāvēti:		
ex 0408 11 80	– – – Piemēroti lietošanai pārtikā: nesaldināti	01	84,72
0408 19	– – Citi:		
	– – – Piemēroti lietošanai pārtikā:		
ex 0408 19 81	– – – – Šķidri: nesaldināti	01	42,53
ex 0408 19 89	– – – – Saldēti: nesaldināti	01	42,53
	– Citi:		
0408 91	– – Žāvēti:		
ex 0408 91 80	– – – Piemēroti lietošanai pārtikā: nesaldināti	01	53,67
0408 99	– – Citi:		
ex 0408 99 80	– – – Piemēroti lietošanai pārtikā: nesaldināti	01	9,00

⁽¹⁾ Galamērķi ir šādi:

01 trešās valstis, Šveicei un Lihtenšteinai šīs likmes nav piemērojamas precēm, kas minētas Eiropas Kopienas un Šveices Konfederācijas 1972. gada 22. jūlija Nolīguma 2. protokola I un II tabulā;

02 Kuveita, Bahreina, Omāna, Katara, Apvienotie Arābu Emirāti, Jemena, Turcija, Honkongas īpašās pārvaldes apgabals un Krievija;

03 Dienvidkoreja, Japāna, Malaizija, Taizeme, Taivāna un Filipīnas;

04 visi galamērķi, izņemot Šveici un galamērķus 02 un 03.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) Nr. 402/2011**(2011. gada 20. aprīlis),****ar ko nosaka kompensācijas likmes, kas piemērojamas pienam un piena produktiem, ko eksportē kā preces, uz kurām neattiecas Līguma I pielikums**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2007. gada 22. oktobra Regulu (EK) Nr. 1234/2007, ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem (Vienotā TKO regula) ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 164. panta 2. punktu,

tā kā:

- (1) Regulas (EK) Nr. 1234/2007 162. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzēts, ka starpību starp šīs regulas 1. panta 1. punkta p) apakšpunktā un I pielikuma XVI daļā uzskaitīto produktu cenām starptautiskajā tirgū un Savienībā var segt ar eksporta kompensāciju, ja šos produktus eksportē kā preces, kas uzskaitītas minētās regulas XX pielikuma IV daļā.
- (2) Komisijas 2010. gada 29. jūnija Regula (ES) Nr. 578/2010, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 1216/2009 attiecībā uz eksporta kompensāciju piešķiršanas sistēmu noteikumiem lauksaimniecības produktiem, kurus eksportē tādu preču veidā, kas nav ietvertas Līguma I pielikumā, un šādu kompensāciju apjomu noteikšanas kritērijus ⁽²⁾, precīzē produktus, kuriem jānosaka kompensācijas likme, ko piemēro, ja šos produktus eksportē kā preces, kas minētas Regulas (EK) Nr. 1234/2007 XX pielikuma IV daļā.
- (3) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 578/2010 14. panta 1. punktu kompensācijas likme par 100 kg katra attiecīgā pamatprodukta jānosaka tādām pašām laikposmam, kādu ievēro kompensāciju noteikšanai par šiem produktiem, ja tos eksportē nepārstrādātus.
- (4) Regulas (EK) Nr. 1234/2007 162. panta 2. punktā paredzēts, ka eksporta kompensācija, kuru piemēro par preces sastāvā esošu produktu, nedrīkst pārsniegt kompensāciju, ko piemēro par šo produktu, to eksportējot bez turpmākas pārstrādes.
- (5) Gadījumā, kad dažus piena produktus eksportē kā preces, uz kurām neattiecas Līguma I pielikums, rodas risks, ka

augstu kompensācijas likmju iepriekšēja noteikšana var apdraudēt saistības, kas noslēgtas attiecībā uz šīm kompensācijām. Lai izvairītos no šā riska, jāveic attiecīgi piesardzības pasākumi, tomēr nodrošinot, lai tie nekavētu ilgtermiņa līgumu slēgšanu. Konkrētu kompensācijas likmju noteikšana kompensāciju iepriekšējas noteikšanas gadījumos ir pasākums, kas ļauj sasniegt abus šos mērķus.

- (6) Regulas (ES) Nr. 578/2010 15. panta 2. punktā paredzēts, ka, nosakot kompensācijas likmi, vajadzības gadījumā jāņem vērā atbalsts vai citi pasākumi ar līdzvērtīgām sekām, ko visās dalībvalstīs saskaņā ar regulu par attiecīgā produkta kopīgā tirgus organizāciju piemēro Regulas (ES) Nr. 578/2010 I pielikumā minētajiem pamatproduktiem vai pielīdzinātiem produktiem.
- (7) Regulas (EK) Nr. 1234/2007 100. panta 1. punktā paredzēts atbalsts par Savienībā ražotu vājpienu, kas pārstrādāts kazeinā, ja šāds piens un no tā ražots kazeīns atbilst attiecīgajiem standartiem.
- (8) Pašreiz piemērojamās kompensācijas ir noteiktas ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 52/2011 ⁽³⁾. Tā kā ir jānosaka jaunas kompensācijas, minētā regula ir jāatceļ.
- (9) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas pārvaldības komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Kompensācijas likmes, ko piemēro Regulas (ES) Nr. 578/2010 I pielikumā un Regulas (EK) Nr. 1234/2007 I pielikuma XVI daļā minētajiem pamatproduktiem, ko eksportē kā preces, kas uzskaitītas Regulas (EK) Nr. 1234/2007 XX pielikuma IV daļā, nosaka, kā norādīts šīs regulas pielikumā.

2. pants

Ar šo atceļ Regulu (ES) Nr. 52/2011.

⁽¹⁾ OV L 299, 16.11.2007., 1. lpp.⁽²⁾ OV L 171, 6.7.2010., 1. lpp.⁽³⁾ OV L 18, 21.1.2011., 27. lpp.

3. pants

Šī regula stājas spēkā 2011. gada 21. aprīlī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2011. gada 20. aprīlī

Komisijas
un tās priekšsēdētāja vārdā –
uzņēmējdarbības un rūpniecības ģenerāldirektors
Heinz ZOUREK

PIELIKUMS

Kompensācijas likmes, ko no 2011. gada 21. aprīļa piemēro dažiem piena produktiem, ko eksportē kā preces, uz kurām neattiecas Līguma I pielikums ⁽¹⁾

(EUR/100 kg)

KN kods	Apraksts	Kompensācijas likmes	
		Kompensācijas nosakot iepriekš	Citos gadījumos
ex 0402 10 19	Piens pulverī, granulās vai citā cietā veidā, bez cukura un citiem saldinātājiem, ar tauku saturu, kas nepārsniedz 1,5 % no svara (PG 2):		
	a) eksportējot preces ar KN kodu 3501	—	—
	b) eksportējot citas preces	0,00	0,00
ex 0402 21 19	Piens pulverī, granulās vai citā cietā veidā, bez cukura un citiem saldinātājiem, ar tauku saturu 26 % no svara (PG 3)	0,00	0,00
ex 0405 10	Sviests ar tauku saturu 82 % no svara (PG 6):		
	a) eksportējot preces, kas atbilst KN kodam 2106 90 98 un kuru piena tauku saturs ir 40 % vai vairāk no svara	0,00	0,00
	b) eksportējot citas preces	0,00	0,00

⁽¹⁾ Šajā pielikumā noteiktās likmes nav piemērojamas eksportam uz:

- trešām valstīm: Andoru, Svēto Krēslu (Vatikāna Pilsētvalsts), Lihtenšteinu, Amerikas Savienotajām Valstīm, kā arī precēm, kas minētas Eiropas Kopienas un Šveices Konfederācijas 1972. gada 22. jūlija Nolīguma 2. protokola I un II tabulā un eksportētas uz Šveices Konfederāciju;
- Kopienas muitas teritorijā neiekļautajām ES dalībvalstu teritorijām: Seutu, Meliju, Itālijas pašvaldībām Livinjo un Kampioni, Helgolandi, Grenlandi, Fēru salām un Kipras Republikas apgabaliem, kuros Kipras Republikas valdība neveic faktisku kontroli;
- Eiropas teritorijām, par kuru ārējām attiecībām atbild dalībvalsts un kuras nav iekļautas Kopienas muitas teritorijā: Gibraltāru;
- galamērķiem, kas minēti Komisijas Regulas (EK) Nr. 612/2009 (OV L 186, 17.7.2009., 1. lpp.) 33. panta 1. punktā, 41. panta 1. punktā un 42. panta 1. punktā.

DIREKTĪVAS

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS DIREKTĪVA 2011/52/ES

(2011. gada 20. aprīlis),

ar ko groza Padomes Direktīvu 91/414/EEK, lai tajā iekļautu karboksīnu kā darbīgo vielu, un groza Komisijas Lēmumu 2008/934/EK

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 1991. gada 15. jūlija Direktīvu 91/414/EEK par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū⁽¹⁾ un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

tā kā:

(1) Komisijas Regulā (EK) Nr. 451/2000⁽²⁾ un Komisijas Regulā (EK) Nr. 1490/2002⁽³⁾ paredzēti sīki izstrādāti noteikumi par to, kā īstenot Direktīvas 91/414/EEK 8. panta 2. punktā minētās darba programmas otro un trešo posmu, un sniegts to darbīgo vielu saraksts, kuras jānovērtē attiecībā uz to iespējamo iekļaušanu Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā. Karboksīns ir minētajā sarakstā.

(2) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1490/2002 11.e pantu iesniedzējs atsauca savu atbalstu šīs darbīgās vielas iekļaušanai Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā divu mēnešu laikā no novērtējuma ziņojuma projekta saņemšanas. Līdz ar to attiecībā uz karboksīna neiekļaušanu minētajā pielikumā tika pieņemts Komisijas 2008. gada 5. decembra Lēmums 2008/934/EK par dažu darbīgo vielu neiekļaušanu Padomes Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā un tādu augu aizsardzības līdzekļu atļauju atsaukšanu, kuros ir minētās vielas⁽⁴⁾.

(3) Sākotnējais ziņotājs (turpmāk "pieteikuma iesniedzējs") saskaņā ar Direktīvas 91/414/EEK 6. panta 2. punktu iesniedza jaunu pieteikumu, kurā pieprasīja piemērot paātrināto procedūru, kas paredzēta 14.–19. pantā Komisijas 2008. gada 17. janvāra Regulā (EK) Nr. 33/2008, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus Padomes Direktīvas 91/414/EEK piemērošanai attiecībā uz parasto un paātrināto procedūru to darbīgo vielu novērtēšanai, kas veidoja darba programmas daļu, kura minēta šīs direktīvas 8. panta 2. punktā, bet nav iekļautas I pielikumā⁽⁵⁾.

(4) Pieteikumu iesniedza Apvienotajai Karalistei, kura ar Regulu (EK) Nr. 1490/2002 bija izraudzīta par ziņotāju dalībvalsti. Tika ievērots paātrinātās procedūras termiņš. Darbīgās vielas specifikācija un atļautie izmantošanas veidi ir tādi paši kā tie, uz kuriem attiecas Lēmums 2008/934/EK. Minētais pieteikums atbilst arī visām pārējām Regulas (EK) Nr. 33/2008 15. pantā noteiktajām pamatprasībām un procedūras prasībām.

(5) Apvienotā Karaliste izvērtēja pieteikuma iesniedzēja iesniegtos papildu datus un sagatavoja papildu ziņojumu. Tā minēto ziņojumu 2009. gada 4. decembrī nosūtīja Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei (turpmāk "Iestāde") un Komisijai. Iestāde papildu ziņojumu nosūtīja pārējām dalībvalstīm un pieteikuma iesniedzējam, lai tie varētu izteikt piezīmes, un saņemtās piezīmes nosūtīja Komisijai. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 33/2008 20. panta 1. punktu un pēc Komisijas pieprasījuma Iestāde 2010. gada 11. oktobrī Komisijai iesniedza secinājumu par karboksīnu⁽⁶⁾. Dalībvalstis un Komisija izskatīja novērtējuma ziņojuma projektu, papildu ziņojumu un Iestādes secinājumu Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgajā komitejā, un 2011. gada 11. martā tas tika pabeigts kā Komisijas pārskata ziņojums par karboksīnu.

⁽¹⁾ OV L 230, 19.8.1991., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 55, 29.2.2000., 25. lpp.

⁽³⁾ OV L 224, 21.8.2002., 23. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 333, 11.12.2008., 11. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 15, 18.1.2008., 5. lpp.

⁽⁶⁾ Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA), *Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance carboxin*. EFSA Journal 2010; 8(10):1857 (65. lpp.). doi:10.2903/j.efsa.2010.1857. Pieejams tiešsaistē: www.efsa.europa.eu.

- (6) Dažādajās veiktajās pārbaudēs konstatēja, ka karboksīnu saturošus augu aizsardzības līdzekļus var uzskatīt par tādiem, kas kopumā atbilst Direktīvas 91/414/EEK 5. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā noteiktajām prasībām, jo īpaši attiecībā uz izmantošanas veidiem, kas tika pārbaudīti un sīki izklāstīti Komisijas pārskata ziņojumā. Tāpēc ir lietderīgi iekļaut karboksīnu I pielikumā, lai atļaujas augu aizsardzības līdzekļiem, kas satur šo darbīgo vielu, visās dalībvalstīs varētu piešķirt saskaņā ar minētās direktīvas noteikumiem.
- (7) Neatkarīgi no šā secinājuma ir lietderīgi iegūt papildu informāciju par dažiem konkrētiem jautājumiem. Direktīvas 91/414/EEK 6. panta 1. punktā noteikts, ka var paredzēt nosacījumus vielas iekļaušanai I pielikumā. Tāpēc ir lietderīgi prasīt, lai pieteikuma iesniedzējs iesniegtu papildu informāciju, kas apstiprina rūpnieciski ražotā tehniskā materiāla specifiskāciju (tostarp atbilstošus analītiskus datus), piemaisījumu ietekmi, dokumentācijā par toksisko ietekmi uz zīdītājiem un ekotoksiskumu izmantotā testa materiāla un tehniskā materiāla specifiskācijai salīdzinājumu un pārbaudi, analīzes metodes metabolīta M6 ⁽¹⁾ pārraudzībai augsnē, gruntsūdeņos un virszemes ūdeņos, kā arī metabolīta M9 ⁽²⁾ pārraudzībai gruntsūdeņos, papildu vērtības attiecībā uz laikposmu, kas nepieciešams augsnes metabolītu P/V-54 ⁽³⁾ un P/V-55 ⁽⁴⁾ izkļedēšanai augsnē 50 % apmērā, rotācijas kultūru metabolismu, graudēdāju putnu, graudēdāju zīdītāju un zālēdāju ilgtermiņa apdraudējumu, kā arī augsnes metabolītu P/V-54, P/V-55 un M9 ietekmi uz gruntsūdeņiem, ja karboksīnu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1272/2008 ⁽⁵⁾ klasificē kā vielu, par kuru "ir aizdomas, ka [tā] var izraisīt vēzi".
- (8) Pirms darbīgo vielu iekļauj I pielikumā, ir jāparedz pietiekami ilgs laikposms, lai dalībvalstis un ieinteresētās personas varētu sagatavoties šīs iekļaušanas radīto jauno prasību izpildei.
- (9) Neskarot Direktīvā 91/414/EEK noteiktos pienākumus, ko rada darbīgās vielas iekļaušana I pielikumā, pēc iekļaušanas dalībvalstīm jāatvēl sešu mēnešu laikposms pašreizējo atļauju pārskatīšanai attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļiem, kuri satur karboksīnu, lai nodrošinātu atbilstību Direktīvas 91/414/EEK, un jo īpaši tās 13. panta, prasībām un attiecīgajiem I pielikuma nosacījumiem. Dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvas 91/414/EEK noteikumiem attiecīgi jāmaina, jāaizstāj vai jāatsauc spēkā esošās atļaujas. Atkāpjoties no iepriekš minētā termiņa, jāparedz
- ilgāks laikposms, lai iesniegtu un novērtētu visu III pielikuma dokumentāciju par katru augu aizsardzības līdzekļa katru paredzēto lietošanas veidu atbilstīgi Direktīvā 91/414/EEK noteiktajiem vienotajiem principiem.
- (10) Par iespējamām grūtībām, interpretējot pašreizējo atļauju turētāju pienākumus attiecībā uz piekļuvi datiem, liecina pieredze, kas gūta, Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā iekļaujot darbīgās vielas, kuras novērtētas saskaņā ar Komisijas 1992. gada 11. decembra Regulu (EEK) Nr. 3600/92, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus tās darba programmas pirmā posma īstenošanai, kas minēta 8. panta 2. punktā Padomes Direktīvā 91/414/EEK par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū ⁽⁶⁾. Lai izvairītos no turpmākiem sarežģījumiem, ir jāprecizē dalībvalstu pienākumi, galvenokārt pienākums pārbaudīt, vai atļaujas turētājam ir piekļuve dokumentācijai, kas atbilst minētās direktīvas II pielikuma prasībām. Tomēr šāds precizējums, salīdzinot ar līdzšinējām direktīvām par grozījumiem I pielikumā, neparedz jaunus pienākumus dalībvalstīm vai atļauju turētājiem.
- (11) Tāpēc ir lietderīgi attiecīgi grozīt Direktīvu 91/414/EEK.
- (12) Lēmumā 2008/934/EK ir paredzēts, ka karboksīnu neiekļauj minētajā pielikumā un līdz 2011. gada 31. decembrim atsauc tādu augu aizsardzības līdzekļu atļaujas, kuros ir minētā viela. Minētā lēmuma pielikumā ir jāsvītro rinda attiecībā uz karboksīnu.
- (13) Tāpēc ir lietderīgi attiecīgi grozīt Lēmumu 2008/934/EK.
- (14) Šajā direktīvā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas atziņumu,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvas 91/414/EEK I pielikumu groza atbilstīgi šīs direktīvas pielikumam.

2. pants

Lēmuma 2008/934/EK pielikumā svītro rindu attiecībā uz karboksīnu.

⁽¹⁾ 2-[[anilino(oksi)acetil]sulfanil]etilacetāts.

⁽²⁾ (2RS)-2-hidroksi-2-metil-N-fenil-1,4-oksatiān-3-karboksamīd 4-oksīds.

⁽³⁾ 2-metil-5,6-dihidro-1,4-oksatiān-3-karboksamīd 4-oksīds.

⁽⁴⁾ 2-metil-5,6-dihidro-1,4-oksatiān-3-karboksamīd 4,4-dioksīds.

⁽⁵⁾ OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 366, 15.12.1992., 10. lpp.

3. pants

Dalībvalstis vēlākais līdz 2011. gada 30. novembrim pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto noteikumu tekstus, kā arī minēto noteikumu un šīs direktīvas atbilstības tabulu.

Tās piemēro minētos noteikumus no 2011. gada 1. decembra.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

4. pants

1. Dalībvalstis saskaņā ar Direktīvu 91/414/EEK līdz 2011. gada 30. novembrim vajadzības gadījumā groza vai atsauc pašreizējās tādu augu aizsardzības līdzekļu atļaujas, kuru sastāvā ir karboksīns kā darbīgā viela.

Tās līdz minētajai dienai īpaši pārbauda, vai ir izpildīti minētās direktīvas I pielikuma nosacījumi attiecībā uz karboksīnu, izņemot nosacījumus, kas paredzēti attiecīgās darbīgās vielas ieraksta B daļā, un vai atļaujas turētājam ir dokumentācija vai piekļuve dokumentācijai atbilstīgi minētās direktīvas II pielikuma prasībām saskaņā ar tās 13. panta nosacījumiem.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, katru atļauto augu aizsardzības līdzekli, kas satur karboksīnu kā vienīgo vai vienu no vairākām darbīgajām vielām, kuras visas ir iekļautas Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā vēlākais līdz 2011. gada 31. maijam, dalībvalstis atkārtoti novērtē saskaņā ar vienotajiem principiem, kuri noteikti Direktīvas 91/414/EEK VI pielikumā, pamatojoties uz dokumentāciju, kas atbilst minētās direktīvas III pielikuma

prasībām, un ņemot vērā B daļu ierakstā par karboksīnu minētās direktīvas I pielikumā. Pamatojoties uz minēto novērtējumu, tās nosaka, vai līdzeklis atbilst Direktīvas 91/414/EEK 4. panta 1. punkta b), c), d) un e) apakšpunkta nosacījumiem.

Kad tas ir noteikts, dalībvalstis rīkojas šādi:

- a) ja karboksīns ir vienīgā darbīgā viela līdzeklī, vajadzības gadījumā groza vai atsauc atļauju vēlākais 2015. gada 31. maijā; vai
- b) ja līdzeklis satur karboksīnu kā vienu no vairākām darbīgajām vielām, vajadzības gadījumā groza vai atsauc atļauju līdz 2015. gada 31. maijam vai termiņā, kas šādai grozīšanai vai atsauksšanai paredzēts attiecīgajā direktīvā vai direktīvās, ar kurām atbilstīgo vielu vai vielas iekļāva Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā, izvēloties vēlāko no šiem datumiem.

5. pants

Šī direktīva stājas spēkā 2011. gada 1. jūnijā.

6. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2011. gada 20. aprīlī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO

PIELIKUMS

Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā tabulas beigās pievieno šādu ierakstu:

Nr.	Parastais nosaukums, identifikācijas numuri	IUPAC nosaukums	Tīrība (*)	Stāšanās spēkā	Iekļaušana ir spēkā līdz	Īpaši noteikumi
357	Karboksīns CAS Nr. 5234-68-4 CIPAC Nr. 273	5,6-dihidro-2-metil-1,4-oksafīn-3-karboksanilīds	≥ 970 g/kg	2011. gada 1. jūnijs	2021. gada 31. maijs	<p>A DAĻA</p> <p>Var atļaut lietot tikai kā fungicīdu sēklu apstrādei.</p> <p>Dalībvalstis nodrošina, lai atļaujās būtu norādīts, ka sēklu apsmidzināšanu veic tikai profesionālās sēklu apstrādes telpās un ka šajās telpās jāizmanto iespējami labākā tehnika, lai nepieļautu putekļu mākoņu izplatību, uzglabājot, pārvadājot vai apstrādājot sēklas.</p> <p>B DAĻA</p> <p>Lai īstenotu VI pielikuma vienotos principus, ņem vērā secinājumus, kas iekļauti pārskata ziņojumā par karboksīnu, un jo īpaši tā I un II papildinājumu, ko 2011. gada 11. martā pabeidza Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgajā komitejā.</p> <p>Šajā vispārējā novērtējumā dalībvalstis īpašu uzmanību pievērš:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) operatoru apdraudējumam; b) gruntsūdeņu aizsardzībai, ja darbīgo vielu izmanto reģionos ar jutīgiem augšnes un/vai klimatiskajiem apstākļiem; c) putnu un zīdītāju apdraudējumam. <p>Lietošanas noteikumos vajadzības gadījumā paredz pasākumus riska mazināšanai.</p> <p>Attiecīgās dalībvalstis pieprasa iesniegt apstiprinošu informāciju par:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) rūpnieciski ražotā tehniskā materiāla specifikāciju, tostarp atbilstošus analītiskos datus; b) piemaisījumu ietekmi; c) dokumentācijā par toksisko ietekmi uz zīdītājiem un ekotoksiskumu izmantotā testa materiāla un tehniskā materiāla specifikācijas salīdzinājumu un pārbaudi; d) analīzes metodes metabolīta M6 (*) pārraudzībai augsnē, gruntsūdeņos un virszemes ūdeņos un metabolīta M9 (**) pārraudzībai gruntsūdeņos;

Nr.	Parastais nosaukums, identifikācijas numuri	IUPAC nosaukums	Tīrība ⁽¹⁾	Stāšanās spēkā	Iekļaušana ir spēkā līdz	Īpaši noteikumi
						<p>e) papildu vērtības attiecībā uz laiksposmu, kas nepieciešams augsnes metabolītu P/V-54 (***) un P/V-55 (****) izkļaudēšanai augsnē 50 % apmērā;</p> <p>f) rotācijas kultūru metabolismu;</p> <p>g) graudēdāju putnu, graudēdāju zīdītāju un zālēdāju ilgtermiņa apdraudējumu;</p> <p>h) augsnes metabolītu P/V-54, P/V-55 un M9 ietekmi uz gruntsūdeņiem, ja karboksīnu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 klasificē kā vielu, par kuru "ir aizdomas, ka [tā] var izraisīt vēzi".</p> <p>Attiecīgās dalībvalstis nodrošina, lai pieteikuma iesniedzējs a), b) un c) punktā minēto informāciju iesniegtu Komisijai līdz 2011. gada 1. decembrim, d), e), f) un g) punktā minēto informāciju – līdz 2013. gada 31. maijam un h) punktā minēto informāciju – sešu mēnešu laikā pēc datuma, kad paziņots lēmums par karboksīna klasificēšanu."</p>

⁽¹⁾ Sīkāka informācija par darbīgās vielas identitāti un specifiskāciju ir sniegta pārskata ziņojumā.

(*) 2-[[anilino(oks)acetil]sulfanil]etilacetāts.

(**) (2RS)-2-hidroksi-2-metil-N-fenil-1,4-oksatīn-3-karboksamīd 4-oksīds.

(***) 2-metil-5,6-dihidro-1,4-oksatīn-3-carboksamīd 4-oksīds.

(****) 2-metil-5,6-dihidro-1,4-oksatīn-3-karboksamīd 4,4-dioksīds.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS DIREKTĪVA 2011/53/ES

(2011. gada 20. aprīlis),

ar ko groza Padomes Direktīvu 91/414/EEK, lai tajā iekļautu dažometu kā darbīgo vielu, un groza Komisijas Lēmumu 2008/934/EK

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 1991. gada 15. jūlija Direktīvu 91/414/EEK par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

tā kā:

(1) Komisijas Regulā (EK) Nr. 451/2000 ⁽²⁾ un Komisijas Regulā (EK) Nr. 1490/2002 ⁽³⁾ ir paredzēti sīki izstrādāti noteikumi Direktīvas 91/414/EEK 8. panta 2. punktā minētās darba programmas otrā un trešā posma īstenošanai un izveidots to darbīgo vielu saraksts, kuras jānovērtē saistībā ar to iespējamo iekļaušanu Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā. Dažometi ir minētajā sarakstā.

(2) Ziņotājs saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1490/2002 11.e pantu divu mēnešu laikā pēc novērtējuma ziņojuma projekta saņemšanas atsauca savu atbalstu šīs darbīgās vielas iekļaušanai Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā. Līdz ar to attiecībā uz dažometu neiekļaušanu minētajā pielikumā tika pieņemts Komisijas 2008. gada 5. decembra Lēmums 2008/934/EK par dažu darbīgo vielu neiekļaušanu Padomes Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā un tādu augu aizsardzības līdzekļu atļauju atsaukšanu, kuros ir minētās vielas ⁽⁴⁾.

(3) Sākotnējais ziņotājs ("pieteikuma iesniedzējs") saskaņā ar Direktīvas 91/414/EEK 6. panta 2. punktu iesniedza jaunu pieteikumu, kurā pieprasīja piemērot paātrināto procedūru, kas noteikta 14.–19. pantā Komisijas 2008. gada 17. janvāra Regulā (EK) Nr. 33/2008, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus Padomes Direktīvas 91/414/EEK piemērošanai attiecībā uz parasto un paātrināto procedūru to darbīgo vielu novērtēšanai, kas veidoja darba programmas daļu, kura minēta šīs direktīvas 8. panta 2. punktā, bet nav iekļautas I pielikumā ⁽⁵⁾.

(4) Pieteikumu iesniedza Beļģijai, kura ar Regulu (EK) Nr. 1490/2002 bija izraudzīta par ziņotājdalībvalsti. Tika ievērots paātrinātās procedūras termiņš. Darbīgās vielas specifikācija un atļautie izmantošanas veidi ir tādi paši kā tie, uz kuriem attiecas Lēmums 2008/934/EK. Minētais pieteikums atbilst arī visām pārējām Regulas (EK) Nr. 33/2008 15. pantā noteiktajām pamatprasībām un procedūras prasībām.

(5) Beļģija izvērtēja pieteikuma iesniedzēja iesniegtos papildu datus un sagatavoja papildu ziņojumu. Tā 2009. gada 10. decembrī minēto ziņojumu nosūtīja Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei (turpmāk "Iestāde") un Komisijai. Iestāde papildu ziņojumu nosūtīja pārējām dalībvalstīm un pieteikuma iesniedzējam, lai tie varētu izteikt piezīmes, un saņemtās piezīmes nosūtīja Komisijai. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 33/2008 20. panta 1. punktu un pēc Komisijas pieprasījuma Iestāde 2010. gada 30. septembrī Komisijai iesniedza savu secinājumu par dažometu ⁽⁶⁾. Dalībvalstis un Komisija izskatīja novērtējuma ziņojuma projektu, papildu ziņojumu un Iestādes secinājumu Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgajā komitejā, un 2011. gada 11. martā tas tika pabeigts kā Komisijas pārskata ziņojums par dažometu.

(6) Dažādažādās veiktajās pārbaudēs konstatēja, ka var uzskatīt, ka dažometu saturoši augu aizsardzības līdzekļi kopumā atbilst Direktīvas 91/414/EEK 5. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā noteiktajām prasībām, jo īpaši attiecībā uz izmantošanas veidiem, kas tika pārbaudīti un sīki izklāstīti Komisijas pārskata ziņojumā. Tāpēc ir lietderīgi iekļaut dažometu I pielikumā, lai atļautas augu aizsardzības līdzekļiem, kas satur šo darbīgo vielu, visās dalībvalstīs varētu piešķirt saskaņā ar minētās direktīvas noteikumiem.

(7) Neatkarīgi no šā secinājuma ir lietderīgi iegūt papildu informāciju par dažiem konkrētiem jautājumiem. Direktīvas 91/414/EEK 6. panta 1. punktā ir noteikts, ka var paredzēt nosacījumus vielas iekļaušanai I pielikumā. Tāpēc ir lietderīgi prasīt, lai pieteikuma iesniedzējs iesniegtu sīkāku informāciju, kas apstiprina iespējamo gruntsūdeņu piesārņojumu ar metilzotiocianātu, novērtējumu par metilzotiocianāta potenciālo pārnēsi atmosfērā lielos attālumos un ar to saistītajiem vides riskiem, un akūtu risku kukaiņēdājiem putniem un ilgtermiņa risku putniem un zīdītājiem.

⁽¹⁾ OV L 230, 19.8.1991., 1. lpp.⁽²⁾ OV L 55, 29.2.2000., 25. lpp.⁽³⁾ OV L 224, 21.8.2002., 23. lpp.⁽⁴⁾ OV L 333, 11.12.2008., 11. lpp.⁽⁵⁾ OV L 15, 18.1.2008., 5. lpp.⁽⁶⁾ Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA), *Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance dažomet*. EFSA Journal 2010; 8(10):1833 (91. lpp.). doi:10.2903/j.efsa.2010.1833. Pieejams tiešsaistē: www.efsa.europa.eu.

- (8) Pirms darbīgo vielu iekļauj I pielikumā, ir jāparedz pietiekami ilgs laikposms, lai dalībvalstis un ieinteresētās personas varētu sagatavoties šīs iekļaušanas radīto jauno prasību izpildei.
- (9) Neskarot Direktīvā 91/414/EEK noteiktos pienākumus, ko rada darbīgās vielas iekļaušana I pielikumā, pēc iekļaušanas dalībvalstīm jāatvēl sešu mēnešu laikposms pašreizējo atļauju pārskatīšanai attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļiem, kuri satur dazometu, lai nodrošinātu atbilstību Direktīvas 91/414/EEK, un jo īpaši tās 13. panta, prasībām un attiecīgajiem I pielikuma nosacījumiem. Dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvas 91/414/EEK noteikumiem attiecīgi jāmaina, jāaizstāj vai jāatsauc spēkā esošās atļaujas. Atkāpjoties no iepriekš minētā termiņa, ir jāparedz ilgāks laikposms, lai iesniegtu un novērtētu visu III pielikuma dokumentāciju par katru augu aizsardzības līdzekļa katru paredzēto lietojuma veidu atbilstīgi Direktīvā 91/414/EEK noteiktajiem vienotajiem principiem.
- (10) Par iespējamām grūtībām, interpretējot pašreizējo atļauju turētāju pienākumus attiecībā uz piekļuvi datiem, liecina pieredze, kas gūta, Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā iekļaujot darbīgās vielas, kuras novērtētas saskaņā ar Komisijas 1992. gada 11. decembra Regulu (EEK) Nr. 3600/92, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus tās darba programmas pirmā posma īstenošanai, kas minēta 8. panta 2. punktā Padomes Direktīvā 91/414/EEK par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū⁽¹⁾. Lai izvairītos no turpmākiem sarežģījumiem, ir jāprecizē dalībvalstu pienākumi, galvenokārt pienākums pārbaudīt, vai atļaujas turētājam ir piekļuve dokumentācijai, kas atbilst minētās direktīvas II pielikuma prasībām. Tomēr šāds precizējums, salīdzinot ar līdz šim pieņemtajām direktīvām par grozījumiem I pielikumā, neparedz jaunus pienākumus dalībvalstīm vai atļauju turētājiem.
- (11) Tāpēc ir lietderīgi attiecīgi grozīt Direktīvu 91/414/EEK.
- (12) Lēmumā 2008/934/EK ir paredzēts, ka dazometu minētajā pielikumā neiekļauj un līdz 2011. gada 31. decembrim atsauc tādu augu aizsardzības līdzekļu atļaujas, kuros ir minētā viela. Minētā lēmuma pielikumā ir jāsūtīto rinda attiecībā uz dazometu.
- (13) Tāpēc ir lietderīgi attiecīgi grozīt Lēmumu 2008/934/EK.
- (14) Šajā direktīvā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Pārtikas aprītes un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvas 91/414/EEK I pielikumu groza atbilstīgi šīs direktīvas pielikumam.

2. pants

Lēmuma 2008/934/EK pielikumā svīturo rindu attiecībā uz dazometu.

3. pants

Dalībvalstis vēlākais līdz 2011. gada 30. novembrim pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto noteikumu tekstus, kā arī minēto noteikumu un šīs direktīvas atbilstības tabulu.

Tās piemēro minētos noteikumus no 2011. gada 1. decembra.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

4. pants

1. Dalībvalstis saskaņā ar Direktīvu 91/414/EEK līdz 2011. gada 30. novembrim vajadzības gadījumā groza vai atsauc pašreizējās tādu augu aizsardzības līdzekļu atļaujas, kuru sastāvā ir dazomets kā darbīgā viela.

Tās līdz minētajai dienai īpaši pārbauda, vai ir izpildīti minētās direktīvas I pielikuma nosacījumi attiecībā uz dazometu, izņemot nosacījumus, kas paredzēti attiecīgās darbīgās vielas ieraksta B daļā, un vai atļaujas turētājam ir dokumentācija vai piekļuve dokumentācijai atbilstīgi minētās direktīvas II pielikuma prasībām saskaņā ar tās 13. panta nosacījumiem.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, katru atļauto augu aizsardzības līdzekli, kas satur dazometu kā vienīgo vai vienu no vairākām darbīgajām vielām, kuras visas ir iekļautas Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā vēlākais līdz 2011. gada 31. maijam, dalībvalstis atkārtoti novērtē saskaņā ar vienotajiem principiem, kuri noteikti Direktīvas 91/414/EEK VI pielikumā, pamatojoties uz dokumentāciju, kas atbilst minētās direktīvas III pielikuma prasībām, un ņemot vērā B daļu ierakstā par dazometu minētās direktīvas I pielikumā. Pamatojoties uz minēto novērtējumu, tās nosaka, vai līdzeklis atbilst Direktīvas 91/414/EEK 4. panta 1. punkta b), c), d) un e) apakšpunkta nosacījumiem.

⁽¹⁾ OV L 366, 15.12.1992., 10. lpp.

Kad tas ir noteikts, dalībvalstis rīkojas šādi:

5. pants

Šī direktīva stājas spēkā 2011. gada 1. jūnijā.

a) ja dazomets ir vienīgā darbīgā viela līdzeklī, vajadzības gadījumā vēlākais līdz 2015. gada 31. maijam groza vai atsauc atļauju; vai

6. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

b) ja dazomets ir viena no vairākām darbīgajām vielām līdzeklī, vajadzības gadījumā groza vai atsauc atļauju līdz 2015. gada 31. maijam vai termiņā, kas šādai grozīšanai vai atsaukšanai paredzēts attiecīgajā direktīvā vai direktīvās, ar kurām attiecīgo vielu vai vielas iekļāva Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā, izvēloties vēlāko no šiem datumiem.

Briselē, 2011. gada 20. aprīlī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO

PIELIKUMS

Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā tabulas beigās pievieno šādu ierakstu:

Nr.	Parastais nosaukums, identifikācijas numuri	IUPAC nosaukums	Tīrība ⁽¹⁾	Stāšanās spēkā	Iekļaušana ir spēkā līdz	Īpaši noteikumi
359	Dazomets CAS Nr. 533-74-4 CIPAC Nr. 146	3,5-dimetil-1,3,5-tiadiazi- nans-2-tions vai tetrahydro-3,5-dimetil- 1,3,5-tiadiazīns-2-tions	≥ 950 g/kg	2011. gada 1. jūnijs	2021. gada 31. maijs	<p>A DAĻA</p> <p>Var atļaut lietot tikai kā nematicīdu, fungicīdu, herbicīdu un insekticīdu. Var atļaut lietot tikai kā augsnes fumigantu. Driķst lietot tikai reizi trijos gados.</p> <p>B DAĻA</p> <p>Lai īstenotu VI pielikuma vienotos principus, ņem vērā secinājumus, kas iekļauti pārskata ziņojumā par dazometu, un jo īpaši tā I un II papildinājumu, ko 2011. gada 11. martā pabeidza Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgajā komitejā.</p> <p>Šajā vispārējā novērtējumā dalībvalstis īpašu uzmanību pievērš:</p> <p>a) riskam lietotājiem, darba veicējiem un apkārtējiem cilvēkiem;</p> <p>b) gruntsūdeņu aizsardzībai, ja darbīgo vielu lieto reģionos ar jutīgu augsni un/vai klimatiskajiem apstākļiem;</p> <p>c) apdraudējumam ūdens organismiem.</p> <p>Lietošanas nosacījumos vajadzības gadījumā ietver riska mazināšanas pasākumus.</p> <p>Attiecīgās dalībvalstis pieprasa iesniegt informāciju, kas apstiprina:</p> <p>a) iespējamo gruntsūdeņu piesārņojumu ar metilzotiocianātu;</p> <p>b) novērtējumu par metilzotiocianāta potenciālo pārnesei atmosfērā lielos attālumos un ar to saistītajiem vides riskiem;</p> <p>c) akūtu risku kukaiņēdājiem putniem;</p> <p>d) ilgtermiņa risku putniem un zīdītājiem.</p> <p>Attiecīgās dalībvalstis nodrošina, lai pieteikuma iesniedzējs līdz 2013. gada 31. maijam Komisijai iesniegtu a), b), c) un d) punktā norādīto informāciju."</p>

⁽¹⁾ Sīkāka informācija par darbīgās vielas identitāti un specifiskāciju ir sniegta pārskata ziņojumā.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS DIREKTĪVA 2011/54/ES

(2011. gada 20. aprīlis),

ar ko groza Padomes Direktīvu 91/414/EEK, lai tajā iekļautu metaldehīdu kā darbīgo vielu, un groza Komisijas Lēmumu 2008/934/EK

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

veidoja darba programmas daļu, kura minēta šīs direktīvas 8. panta 2. punktā, bet nav iekļautas I pielikumā ⁽⁵⁾.

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

- (4) Pieteikumu iesniedza Austrijai, kura ar Regulu (EK) Nr. 1490/2002 bija izraudzīta par ziņotājdalībvalsti. Tika ievērots paātrinātās procedūras termiņš. Darbīgās vielas specifikācija un atļautie izmantošanas veidi ir tādi paši kā tie, uz kuriem attiecas Lēmums 2008/934/EK. Minētais pieteikums atbilst arī visām pārējām Regulas (EK) Nr. 33/2008 15. pantā noteiktajām pamatprasībām un procedūras prasībām.

ņemot vērā Padomes 1991. gada 15. jūlija Direktīvu 91/414/EEK par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

tā kā:

- (1) Komisijas Regulā (EK) Nr. 451/2000 ⁽²⁾ un Komisijas Regulā (EK) Nr. 1490/2002 ⁽³⁾ ir paredzēti sīki izstrādāti noteikumi Direktīvas 91/414/EEK 8. panta 2. punktā minētās darba programmas otrā un trešā posma īstenošanai un izveidots to darbīgo vielu saraksts, kuras jānovērtē saistībā ar to iespējamo iekļaušanu Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā. Metaldehīds ir minētajā sarakstā.
- (2) Ziņotājs saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1490/2002 11.e pantu divu mēnešu laikā pēc novērtējuma ziņojuma projekta saņemšanas atsauca savu atbalstu šīs darbīgās vielas iekļaušanai Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā. Līdz ar to attiecībā uz metaldehīda neiekļaušanu minētajā pielikumā tika pieņemts Komisijas 2008. gada 5. decembra Lēmums 2008/934/EK par dažu darbīgo vielu neiekļaušanu Padomes Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā un tādu augu aizsardzības līdzekļu atļauju atsaukšanu, kuros ir minētās vielas ⁽⁴⁾.
- (3) Sākotnējais ziņotājs (turpmāk "ieteikuma iesniedzējs") saskaņā ar Direktīvas 91/414/EEK 6. panta 2. punktu iesniedza jaunu pieteikumu, kurā pieprasīja piemērot paātrināto procedūru, kas noteikta 14.–19. pantā Komisijas 2008. gada 17. janvāra Regulā (EK) Nr. 33/2008, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus Padomes Direktīvas 91/414/EEK piemērošanai attiecībā uz parasto un paātrināto procedūru to darbīgo vielu novērtēšanai, kas

- (5) Austrija izvērtēja pieteikuma iesniedzēja iesniegtos papildu datus un sagatavoja papildu ziņojumu. Tā 2010. gada 5. janvārī minēto ziņojumu nosūtīja Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei (turpmāk "Iestāde") un Komisijai. Iestāde papildu ziņojumu nosūtīja pārējām dalībvalstīm un pieteikuma iesniedzējam, lai tie varētu izteikt piezīmes, un saņemtās piezīmes nosūtīja Komisijai. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 33/2008 20. panta 1. punktu un pēc Komisijas pieprasījuma Iestāde 2010. gada 11. oktobrī Komisijai iesniedza savu secinājumu par metaldehīdu ⁽⁶⁾. Dalībvalstis un Komisija izskatīja novērtējuma ziņojuma projektu, papildu ziņojumu un Iestādes secinājumu Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgajā komitejā, un 2011. gada 11. martā tas tika pabeigts kā Komisijas pārskata ziņojums par metaldehīdu.
- (6) Dažādajās veiktajās pārbaudēs konstatēja, ka var uzskatīt, ka metaldehīdu saturoši augu aizsardzības līdzekļi kopumā atbilst Direktīvas 91/414/EEK 5. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā noteiktajām prasībām, jo īpaši attiecībā uz izmantošanas veidiem, kas tika pārbaudīti un sīki izklāstīti Komisijas pārskata ziņojumā. Tāpēc ir lietderīgi iekļaut metaldehīdu I pielikumā, lai atļautas augu aizsardzības līdzekļiem, kas satur šo darbīgo vielu, visās dalībvalstīs varētu piešķirt saskaņā ar minētās direktīvas noteikumiem.
- (7) Pirms darbīgo vielu iekļaušanas I pielikumā, ir jāparedz pietiekami ilgs laikposms, lai dalībvalstis un ieinteresētās personas varētu sagatavoties šīs iekļaušanas radīto jauno prasību izpildei.

⁽¹⁾ OV L 230, 19.8.1991., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 55, 29.2.2000., 25. lpp.

⁽³⁾ OV L 224, 21.8.2002., 23. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 333, 11.12.2008., 11. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 15, 18.1.2008., 5. lpp.

⁽⁶⁾ Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA), *Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance metaldehyde*. EFSA Journal 2010; 8(10):1856 (71. lpp.). doi:10.2903/j.efsa.2010.1856. Pieejams tiešsaistē: www.efsa.europa.eu.

(8) Neskarot Direktīvā 91/414/EEK noteiktos pienākumus, ko rada darbīgās vielas iekļaušana I pielikumā, pēc iekļaušanas dalībvalstīm jāatvēl sešu mēnešu laikposms pašreizējo atļauju pārskatīšanai attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļiem, kuri satur metaldehīdu, lai nodrošinātu atbilstību Direktīvas 91/414/EEK, un jo īpaši tās 13. panta, prasībām un attiecīgajiem I pielikuma nosacījumiem. Dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvas 91/414/EEK noteikumiem attiecīgi jāmaina, jāaizstāj vai jāatsauc spēkā esošās atļaujas. Atkāpjoties no iepriekš minētā termiņa, ir jāparedz ilgāks laikposms, lai iesniegtu un novērtētu visu III pielikuma dokumentāciju par katra augu aizsardzības līdzekļa katru paredzēto lietojuma veidu atbilstīgi Direktīvā 91/414/EEK noteiktajiem vienotajiem principiem.

(9) Par iespējamām grūtībām, interpretējot pašreizējo atļauju turētāju pienākumus attiecībā uz piekļuvi datiem, liecina pieredze, kas gūta, Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā iekļaujot darbīgās vielas, kuras novērtētas saskaņā ar Komisijas 1992. gada 11. decembra Regulu (EEK) Nr. 3600/92, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus tās darba programmas pirmā posma īstenošanai, kas minēta 8. panta 2. punktā Padomes Direktīvā 91/414/EEK par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū⁽¹⁾. Lai izvairītos no turpmākiem sarežģījumiem, ir jāprecizē dalībvalstu pienākumi, galvenokārt pienākums pārbaudīt, vai atļaujas turētājam ir piekļuve dokumentācijai, kas atbilst minētās direktīvas II pielikuma prasībām. Tomēr šāds precizējums, salīdzinot ar līdz šim pieņemtajām direktīvām par grozījumiem I pielikumā, neparedz jaunus pienākumus dalībvalstīm vai atļauju turētājiem.

(10) Tāpēc ir lietderīgi attiecīgi grozīt Direktīvu 91/414/EEK.

(11) Lēmumā 2008/934/EK ir paredzēts, ka metaldehīdu minētajā pielikumā neiekļauj un līdz 2011. gada 31. decembrim atsauc tādu augu aizsardzības līdzekļu atļaujas, kuros ir minētā viela. Minētā lēmuma pielikumā ir jāsvītro rinda attiecībā uz metaldehīdu.

(12) Tāpēc ir lietderīgi attiecīgi grozīt Lēmumu 2008/934/EK.

(13) Šajā direktīvā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvas 91/414/EEK I pielikumu groza atbilstīgi šīs direktīvas pielikumam.

2. pants

Lēmuma 2008/934/EK pielikumā svītro rindu attiecībā uz metaldehīdu.

3. pants

Dalībvalstis vēlākais līdz 2011. gada 30. novembrim pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto noteikumu tekstus, kā arī minēto noteikumu un šīs direktīvas atbilstības tabulu.

Tās piemēro minētos noteikumus no 2011. gada 1. decembra.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

4. pants

1. Dalībvalstis saskaņā ar Direktīvu 91/414/EEK līdz 2011. gada 30. novembrim vajadzības gadījumā groza vai atsauc pašreizējās tādu augu aizsardzības līdzekļu atļaujas, kuru sastāvā ir metaldehīds kā darbīgā viela.

Tās līdz minētajai dienai īpaši pārbauda, vai ir izpildīti minētās direktīvas I pielikuma nosacījumi attiecībā uz metaldehīdu, izņemot nosacījumus, kas paredzēti attiecīgās darbīgās vielas ieraksta B daļā, un vai atļaujas turētājam ir dokumentācija vai piekļuve dokumentācijai atbilstīgi minētās direktīvas II pielikuma prasībām saskaņā ar tās 13. panta nosacījumiem.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, katru atļauto augu aizsardzības līdzekli, kas satur metaldehīdu kā vienīgo vai vienu no vairākām darbīgajām vielām, kuras visas ir iekļautas Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā vēlākais līdz 2011. gada 31. maijam, dalībvalstis atkārtoti novērtē saskaņā ar vienotajiem principiem, kuri noteikti Direktīvas 91/414/EEK VI pielikumā, pamatojoties uz dokumentāciju, kas atbilst minētās direktīvas III pielikuma prasībām, un ņemot vērā B daļu ierakstā par metaldehīdu minētās direktīvas I pielikumā. Pamatojoties uz minēto novērtējumu, tās nosaka, vai līdzeklis atbilst Direktīvas 91/414/EEK 4. panta 1. punkta b), c), d) un e) apakšpunkta nosacījumiem.

(¹) OV L 366, 15.12.1992., 10. lpp.

Kad tas ir noteikts, dalībvalstis rīkojas šādi:

5. pants

Šī direktīva stājas spēkā 2011. gada 1. jūnijā.

a) ja metaldehīds ir vienīgā darbīgā viela līdzeklī, vajadzības gadījumā vēlākais līdz 2015. gada 31. maijam groza vai atsauc atļauju; vai

6. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

b) ja metaldehīds ir viena no vairākām darbīgajām vielām līdzeklī, vajadzības gadījumā groza vai atsauc atļauju līdz 2015. gada 31. maijam vai termiņā, kas šādai grozīšanai vai atsaukšanai paredzēts attiecīgajā direktīvā vai direktīvās, ar kurām attiecīgo vielu vai vielas iekļāva Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā, izvēloties vēlāko no šiem datumiem.

Briselē, 2011. gada 20. aprīlī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO

PIELIKUMS

Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā tabulas beigās pievieno šādu ierakstu:

Nr.	Parastais nosaukums, identifikācijas numuri	IUPAC nosaukums	Tīrība ⁽¹⁾	Stāšanās spēkā	Iekļaušana ir spēkā līdz	Īpaši noteikumi
360	Metaldehīds CAS Nr. 108-62-3 (tetramērs) 9002-91-9 (homopolimērs) CIPAC Nr. 62	r-2, c-4, c-6, c-8-tetrametil-1,3,5,7-tetroksokāns	≥ 985 g/kg Acetaldehīds ne vairāk kā 1,5 g/kg	2011. gada 1. jūnijs	2021. gada 31. maijs	A DAĻA Var atļaut lietot tikai kā limacīdu. B DAĻA Lai īstenotu VI pielikuma vienotos principus, ņem vērā secinājumus, kas iekļauti pārskata ziņojumā par metaldehīdu, un jo īpaši tā I un II papildinājumu, ko 2011. gada 11. martā pabeidza Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgajā komitejā. Šajā vispārējā novērtējumā dalībvalstis īpašu uzmanību pievērš: a) riskam lietotājiem un darbiniekiem; b) uztura ietekmei uz patērētājiem, ņemot vērā maksimāli pieļaujamo atlieku daudzumu pārskatīšanu nākotnē; c) akūtam riskam un ilgtermiņa riskam putniem un zīdītājiem. Dalībvalstis nodrošina, lai atļaujās ietvertu efektīvu suņu repelentu. Lietošanas nosacījumos vajadzības gadījumā iekļauj risku mazinošus pasākumus.”

⁽¹⁾ Sīkāka informācija par darbīgās vielas identitāti un specifiskāciju ir sniegta pārskata ziņojumā.

IV

(Tiesību akti, kas pieņemti pirms 2009. gada 1. decembra saskaņā ar EK līgumu, ES līgumu un Euratom līgumu)

EBTA UZRAUDZĪBAS IESTĀDES LĒMUMS

Nr. 788/08/COL

(2008. gada 17. decembris),

ar kuru sešdesmit septīto reizi groza procesuālo un materiālo tiesību noteikumus valsts atbalsta jomā, grozot pašreizējās nodaļas par atsaucē un diskonta likmēm un par valsts atbalstu, ko piešķir garantiju veidā, un ieviešot jaunu nodaļu par nelikumīga un nesaderīga valsts atbalsta atgūšanu, par valsts atbalstu kinematogrāfijas un citiem audiovizuālajiem darbiem un par valsts atbalstu dzelzceļa uzņēmumiem

EBTA UZRAUDZĪBAS IESTĀDE ⁽¹⁾,

ŅEMOT VĒRĀ Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu ⁽²⁾ un jo īpaši tā 61.- 63. pantu un 26. protokolu,

ŅEMOT VĒRĀ nolīgumu starp EBTA valstīm par Uzraudzības iestādes un Tiesas izveidi ⁽³⁾ un jo īpaši tā 24. pantu un 5. panta 2. punkta b) apakšpunktu,

TĀ KĀ saskaņā ar Uzraudzības un Tiesas nolīguma 24. pantu Iestāde īsteno EEZ līguma noteikumus par valsts atbalstu,

tā kā saskaņā ar Uzraudzības iestādes un Tiesas nolīguma 5. panta 2. punkta b) apakšpunktu Iestāde sniedz paziņojumus vai izdod vadlīnijas par EEZ līgumā regulētajiem jautājumiem, ja šis Līgums vai Uzraudzības un Tiesas nolīgums to skaidri paredz vai ja Iestāde to uzskata par nepieciešamu,

TĀ KĀ saskaņā ar Uzraudzības un Tiesas nolīguma 3. protokola I daļas 1. pantu ⁽⁴⁾ Iestāde pastāvīgi pārskata visas atbalsta piešķiršanas sistēmas, kas pastāv EBTA valstīs, un ierosina attiecīgus pasākumus, kas ir vajadzīgi sakarā ar iekšējā tirgus pakāpenisku attīstību vai EEZ līguma darbību,

ATGĀDINOT procesuālo un materiālo tiesību noteikumus valsts atbalsta jomā, ko Iestāde pieņēma 1994. gada 19. janvārī ⁽⁵⁾,

TĀ KĀ Eiropas Komisija 2007. gada 15. novembrī pieņēma paziņojumu – Ceļā uz Komisijas lēmumu efektīvu izpildi, kuros dalībvalstīm tiek uzdots atgūt nelikumīgu un nesaderīgu valsts atbalstu ⁽⁶⁾,

TĀ KĀ Eiropas Komisija 2008. gada 19. janvārī publicēja paziņojumu par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu ⁽⁷⁾,

TĀ KĀ Eiropas Komisija 2007. gada 16. jūnijā publicēja paziņojumu par tā paziņojuma piemērošanas pagarināšanu, kas seko Komisijas 2001. gada paziņojumam par atsevišķiem juridiskajiem aspektiem attiecībā uz kinematogrāfijas un citiem audiovizuālajiem darbiem ⁽⁸⁾,

TĀ KĀ Eiropas Komisija 2008. gada 20. jūnijā pieņēma paziņojumu par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu valsts atbalstam garantiju veidā ⁽⁹⁾,

TĀ KĀ Eiropas Komisija 2008. gada 22. jūlijā publicēja paziņojumu - Kopienas vadlīnijas valsts atbalstam dzelzceļa uzņēmumiem ⁽¹⁰⁾,

TĀ KĀ šie paziņojumi attiecas arī uz Eiropas Ekonomikas zonu,

TĀ KĀ visā Eiropas Ekonomikas zonā ir jānodrošina EEZ valsts atbalsta noteikumu vienāda piemērošana,

⁽¹⁾ Turpmāk "Iestāde".

⁽²⁾ Turpmāk "EEZ līgums".

⁽³⁾ Turpmāk "Uzraudzības un Tiesas nolīgums".

⁽⁴⁾ Turpmāk "3. protokols".

⁽⁵⁾ EEZ līguma 61. un 62. panta un Uzraudzības un Tiesas nolīguma 3. protokola 1. panta piemērošanas un interpretācijas pamatnostādnes, ko Iestāde pieņēma un izdeva 1994. gada 19. janvārī, publicētas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī (turpmāk "OV") L 231, 3.9.1994., 1. lpp. un EEZ pielikumā Nr. 32, 3.9.1994., 1. lpp. Pamatnostādnes pēdējo reizi tika grozītas 8.10.2008. Turpmāk "Valsts atbalsta pamatnostādnes". Valsts atbalsta pamatnostādņu atjauninātā versija ir pieejama Iestādes tīmekļa vietnē <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

⁽⁶⁾ OV C 272, 15.11.2007., 4. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 14, 19.1.2008., 6. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 134, 16.6.2007., 5. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 155, 20.6.2008., 10. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV C 184, 22.7.2008., 13. lpp.

TĀ KĀ saskaņā ar EEZ līguma XV pielikuma beigu daļā iekļautās nodaļas "VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA" II punktu EBTA Iestādei pēc apspriešanās ar Komisiju ir jāpieņem tiesību akti atbilstoši tiem, ko pieņēmusi Eiropas Komisija,

APSPRIEDUSIES ar Eiropas Komisiju,

ATGĀDINOT, ka Iestāde ir apspriedusies ar EBTA valstīm, nosūtot attiecīgas vēstules Islandei, Lihtenšteinai un Norvēģijai,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Tiek grozīta attiecīgā nodaļa valsts atbalsta pamatnostādņēs par atsauces un diskonta likmēm. Jaunā nodaļa ir iekļauta šā lēmuma I pielikumā.

2. pants

Tiek grozīta attiecīgā nodaļa valsts atbalsta pamatnostādņēs par valsts garantijām. Jaunā nodaļa ir iekļauta šā lēmuma II pielikumā.

3. pants

Valsts atbalsta pamatnostādnes groza, pievienojot jaunu nodaļu par valsts atbalstu dzelzceļa uzņēmumiem. Jaunā nodaļa ir iekļauta šā lēmuma III pielikumā.

4. pants

Valsts atbalsta pamatnostādnes groza, pievienojot jaunu nodaļu par nelikumīga un nesaderīga valsts atbalsta atgūšanu. Jaunā nodaļa ir iekļauta šā lēmuma IV pielikumā.

5. pants

Valsts atbalsta pamatnostādnes groza, pievienojot jaunu nodaļu par atbalstu kinematogrāfijas un citiem audiovizuāliem darbiem. Jaunā nodaļa ir iekļauta šā lēmuma V pielikumā.

6. pants

Valsts atbalsta pamatnostādņu pašreizējā nodaļa "Sūdzības – veidlapa sūdzību iesniegšanai par iespējami nelikumīgu valsts atbalstu" tiek svītrotā.

7. pants

Autentisks ir tikai teksts angļu valodā.

Briselē, 2008. gada 17. decembrī

EBTA Uzraudzības iestādes vārdā –

priekšsēdētājs
Per SANDERUD

Kolēģijas loceklis
Kristján A. STEFÁNSSON

I PIELIKUMS

ATSAUCES LIKMES UN DISKONTA LIKMES ⁽¹⁾

Valsts atbalsta kontroles ietvaros Komisija izmanto atsaucē un diskonta likmes. Atsaucē likmes un diskonta likmes izmanto kā aizstājējus tirgus likmei un lai noteiktu atbalsta dotācijas ekvivalentu, īpaši, ja to izmaksā vairākās daļās, un aprēķinātu atbalsta elementu, kas izriet no aizņēmumu procentu subsīdiju programmām. Tās arī izmanto, lai pārbaudītu atbilstību *de minimis* noteikumam un grupu atbrīvojuma regulām.

Komisija pieņem šādu metodiku, lai noteiktu atsaucē likmes.

— Aprēķina pamats: 1 gada IBOR likme

Bāzes likme balstās uz naudas tirgus 1 gada likmēm. Iestāde patur sev tiesības izmantot īsākus vai garākus termiņus, ko piemēro konkrētos gadījumos.

Ja minētās likmes nav pieejamas, izmanto naudas tirgus 3 mēnešu likmes.

Ja nav pieejami ticami vai līdzvērtīgi dati vai ārkārtas gadījumā iestāde var, cieši sadarbojoties ar attiecīgo(-ām) EBTA valsti(-īm) un pamatojoties uz attiecīgās centrālās bankas datiem, noteikt citu aprēķināšanas pamatu.

— Rezerves

Atkarībā no attiecīgā uzņēmuma un piedāvātā nodrošinājuma ⁽²⁾ principā piemēro šādas rezerves.

Aizdevuma rezerves bāzes punkti			
Novērtējuma kategorija	Nodrošinājums		
	Augsts	Parasts	Zems
Spēcīga (AAA-A)	60	75	100
Laba (BBB)	75	100	220
Apmierinoša (BB)	100	220	400
Vāja (B)	220	400	650
Slikta/finansnālās grūtības (CCC un zemāk)	400	650	1 000 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Saskaņā ar īpašu atbalsta nosacījumu piemērošanu attiecībā uz glābšanu un pārstrukturēšanu, kā tas pašreiz ir noteikts pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtības nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV L 97, 15.4.2005., 41. lpp.), jo īpaši to 24.a punktā, kurā minēta "procentu likme, kas ir vismaz salīdzināma ar aizdevumu procentu likmēm rentabliem uzņēmumiem un jo īpaši ar Komisijas pieņemtām atsaucē likmēm". Tādēļ attiecībā uz glābšanas atbalstu piemēro 1 gada IBOR likmi, kas ir palielināta par vismaz 100 bāzes punktiem.

Parasti bāzes likmei pieskaita 100 bāzes punktus. Tā ietver (i) aizdevumus uzņēmumiem ar apmierinošu novērtējumu un augstu nodrošinājumu vai (ii) aizdevumus uzņēmumiem ar labu novērtējumu un parastu nodrošinājumu.

Aizņēmējiem, kuriem nav kredītvēstures vai novērtējuma, kas ir pamatots ar bilanci, piemēram, dažiem īpašam nolūkam dibinātiem uzņēmumiem vai jaundibinātiem uzņēmumiem, bāzes likmei pieskaita vismaz 400 bāzes punktus (atkarībā no pieejamā nodrošinājuma), un rezerve nekādā gadījumā nevar būt mazāka par to, ko piemēro mātesuzņēmumam.

⁽¹⁾ Šī nodaļa atbilst Komisijas paziņojumam par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (OV C 14, 19.1.2008., 6. lpp.). <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:014:0006:0009:EN:PDF>

⁽²⁾ Parasts nodrošinājums ir tāda līmeņa nodrošinājums, ko parasti pieprasa finanšu iestādes kā garantiju to aizdevumiem. Nodrošinājuma līmeni var novērtēt kā zaudējuma noteikto likmi saistību neizpildes gadījumā (LGD), kas ir paredzami zaudējumi procentos no debitora parāda, ņemot vērā no nodrošinājuma atgūstamās summas un bankrota aktīvus; rezultātā LGD ir apgriezti proporcionāla nodrošinājumu derīgumam. Šajā nodaļā ir pieņemts, ka "augsts" nodrošinājums netieši nozīmē LGD, kas mazāka vai vienāda ar 30 %, "parasts" nodrošinājums netieši nozīmē LGD starp 31 % un 59 % un "zems" nodrošinājums – LGD, kas augstāka vai vienāda ar 60 %. Papildu informāciju par jēdzienu LGD skatīt dokumentā Bāzele II: "Kapitāla aprēķināšanas starptautiskā konverģence un kapitāla prasība, pārskatītā sistēma – visaptverošā versija", kas ir pieejams tīmekļa vietnē <http://www.bis.org/publ/bcbis128.pdf>

Novērtējumi nav jāiegūst no īpašām novērtējumu aģentūrām – valsts novērtēšanas sistēmas vai novērtēšanas sistēmas, ko izmanto bankas, lai atspoguļotu saistību nepildīšanas likmes, ir vienlīdz pieņemamas ⁽¹⁾.

Iepriekš minētās rezerves var periodiski pārskatīt, lai ņemtu vērā tirgus situāciju.

— Informācijas atjaunināšana

Atsauces likmi atjaunina katru gadu. Tādējādi bāzes likmi aprēķina, pamatojoties uz 1 gada *IBOR* likmi iepriekšējā gada septembrī, oktobrī un novembrī. Šī noteiktā bāzes likme ir spēkā no pirmā janvāra. Turklāt, lai ņemtu vērā būtiskas un pēkšņas svārstības, atjaunināšanu veic katru reizi, kad vidējā likme, kuru aprēķina par iepriekšējiem trim mēnešiem, atšķiras no spēkā esošās likmes par vairāk nekā 15 %. Šī jaunā likme stājas spēkā otrā mēneša pirmajā dienā pēc mēnešiem, kas izmantoti aprēķina veikšanai.

— Diskonta likme – neto pašreizējās vērtības aprēķināšana

Atsauces likme jāizmanto arī kā diskonta likme, aprēķinot pašreizējo vērtību. Tādēļ izmanto bāzes likmi, kurai pieskaita fiksētu rezervi – 100 bāzes punktus.

— Šī metodika stājas spēkā 2009. gada 1. janvārī.

—

⁽¹⁾ Visbiežāk izmantoto kredītvērtējuma mehānismu salīdzinājumam skatīt, piemēram, Starptautisko norēķinu bankas darba dokumenta Nr. 207 1. tabulu: <http://www.bis.org/publ/work207.pdf>

II PIELIKUMS

VALSTS GARANTIJAS ⁽¹⁾

1. IEVADS

1.1. Vispārīga informācija

Šajā nodaļā atjaunināta EBTA Uzraudzības iestādes pieeja valsts atbalstam, ko piešķir garantiju veidā, un tās mērķis ir sniegt EBTA valstīm sīkākas norādes par principiem, pamatojoties uz kuriem EBTA Uzraudzības iestāde plāno skaidrot EEZ līguma 61. un 62. pantu, kā arī Uzraudzības un tiesas nolīguma 3. protokolu un to piemērošanu valsts garantijām. Šie principi pašlaik ir izklāstīti pašreizējā nodaļā EBTA Uzraudzības iestādes valsts atbalsta pamatnostādņēs par valsts garantijām ⁽²⁾. Pieredze, kas gūta saistībā ar pašreizējās nodaļas piemērošanu kopš 2000. gada, liecina par nepieciešamību pārskatīt EBTA Uzraudzības iestādes politiku šajā jomā. Šajā sakarā EBTA Uzraudzības iestāde vēlas atgādināt, piemēram, par Eiropas Komisijas neseno praksi, pieņemot dažādus īpašus lēmumus ⁽³⁾ par nepieciešamību shēmu gadījumā individuāli novērtēt ar katru garantiju saistīto zaudējumu risku. EBTA Uzraudzības iestāde turpmāk plāno padarīt pēc iespējas pārredzamāku savu politiku šajā jomā, lai tās lēmumi kļūtu paredzamāki un būtu nodrošināta vienlīdzīga attieksme. Īpaši EBTA Uzraudzības iestāde vēlas nodrošināt mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (turpmāk "MVU") un EBTA valstīm drošas zonas, lai noteiktam uzņēmumam, pamatojoties uz tā finanšu reitingu, varētu iepriekš noteikt minimālo normu, kas tam jāmaksā par valsts garantiju, lai varētu uzskatīt, ka garantija nav atbalsts EEZ līguma 61. panta 1. punkta nozīmē. Līdz ar to, ja maksājamā prēmija ir zemāka par šo līmeni, starpību var uzskatīt par atbalsta elementu.

1.2. Garantiju veidi

Parasti garantijas tiek saistītas ar aizdevumu vai citām finanšu saistībām, par ko vienojas aizņēmējs un aizdevējs; tās var piešķirt kā individuālas garantijas vai garantiju shēmu ietvaros.

Tomēr var būt dažādu veidu garantijas atkarībā no tiesiskā pamata, aptvertā darījuma veida, ilguma utt. Turpmāk uzskaitīti daži garantiju veidi, bet šis saraksts nav izsmeljošs:

- vispārīgas garantijas, t. i., garantijas, kas izsniegtas uzņēmumiem kā tādiem, pretstatā garantijām, kas saistītas ar konkrētu darījumu, kas var būt, piemēram, aizdevums, pašu kapitāla ieguldījums utt.;
- garantijas, ko izsniedz, izmantojot īpašu instrumentu, pretstatā garantijām, kas saistītas ar paša uzņēmuma statusu;
- garantijas, ko izsniedz tieši, vai pretgarantijas, ko izsniedz pirmā līmeņa galvotājam;
- neierobežotas garantijas pretstatā garantijām, kuru apjoms un/vai darbības laiks ir ierobežots; EBTA Uzraudzības iestāde par atbalstu garantijas veidā uzskata arī labvēlīgākus finansēšanas noteikumus uzņēmumam, kura juridiskās formas dēļ nav iespējams tā bankrots vai citas maksātnespējas procedūras vai kam tiek sniegta nepārprotama valsts garantija, vai kam valsts nodrošina zaudējumu segšanu. Tas pats attiecas uz gadījumiem, kad valsts iegādājas kāda uzņēmuma daļas, uzņemoties neierobežotu atbildību, nevis ierobežotu atbildību, kā parasti;
- garantijas, kas nepārprotami izriet no līgumiska avota (piemēram, oficiāli līgumi, atbalsta vēstules) vai cita tiesiska avota, pretstatā garantijām, kuru veids nav tik skaidrs (piemēram, pavadvēstules, mutiskas apņemšanās), iespējams, ietverot dažāda līmeņa atbalstu, kādu var sniegt šāda garantija.

Īpaši attiecībā uz pēdējo gadījumu atbilstīgu juridisko vai uzskaites ierakstu neesamība bieži ir par iemeslu tam, ka ir ļoti grūti izsekot garantijai. Tas attiecas gan uz saņēmēju, gan valsti vai valsts struktūru, kas izsniedz garantiju, un rezultātā arī uz trešām personām pieejamo informāciju.

⁽¹⁾ Šī nodaļa atbilst Komisijas Paziņojums par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu valsts atbalstam garantiju veidā (OV C 155, 20.6.2008., 10. lpp., un kļūdas labojums, kas publicēts OV C 244, 25.9.2008., 32. lpp.) un ar to aizstāj EBTA Uzraudzības iestādes valsts atbalsta pamatnostādņu par valsts garantijām pašreizējo nodaļu (OV L 274, 26.10.2000., 29. lpp., EEZ pielikums Nr. 48, 26.10.2000., 45. lpp.).

⁽²⁾ OV L 274, 26.10.2000., 29. lpp., EEZ pielikums Nr. 48, 26.10.2000., 45. lpp. Šī nodaļa atbilda Komisijas Paziņojumam par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu valsts atbalstam garantiju veidā (OV C 71, 11.3.2000., 14. lpp.).

⁽³⁾ Var minēt šādus piemērus. Komisijas 2003. gada 23. aprīļa Lēmums 2003/706/EK par valsts atbalsta shēmu, ko īsteno Vācija, ar nosaukumu "Brandenburgas zemes garantiju shēmas 1991. un 1994. gadam", Valsts atbalsts C 45/98 (ex NN 45/97) (OV L 263, 14.10.2003., 1. lpp.); Komisijas 2003. gada 16. decembra Lēmums par atbalsta shēmu, ko Vācija plāno īstenot kuģu būves finansēšanai (N 512/03) (OV C 62, 11.3.2004., 3. lpp.); Komisijas 2005. gada 6. aprīļa Lēmums 2006/599/EK par atbalsta shēmu, ko Itālija plāno īstenot kuģu būves finansēšanai (OV L 244, 7.9.2006., 17. lpp.).

1.3. Nodaļas struktūra un darbības joma

Šajā nodaļā:

- a) "garantiju shēma" nozīmē jebkuru instrumentu, pamatojoties uz kuru var sniegt garantijas uzņēmumiem, kas ievēro konkrētus nosacījumus attiecībā uz ilgumu, summu, pamatā esošo darījumu, uzņēmumu veidu vai lielumu (kā, piemēram, MVU) bez prasības par turpmākiem ieviešanas pasākumiem;
- b) "individuāla garantija" nozīmē jebkuru garantiju, ko izsniedz kādam uzņēmumam un kas nav izsniegta, pamatojoties uz garantiju shēmu.

Šīs nodaļas 3. un 4. iedaļa izstrādāta tā, lai tās varētu tieši piemērot garantijām, kas saistītas ar konkrētu finanšu darījumu, piemēram, aizdevumu. EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka tieši šādos gadījumos vissvarīgāk ir noteikt, vai garantija ir valsts atbalsts, jo šādi gadījumi ir bieži, un tos parasti var izteikt kvantitatīvi.

Tā kā vairumā gadījumu darījums, uz kuru attiecas garantija, ir aizdevums, turpmāk šajā nodaļā galvenais garantijas saņēmējs tiks saukts par "aizņēmēju", bet struktūra, kuras risku mazina valsts izsniegta garantija, par "aizdevēju". Šie divi specifiskie termini izmantoti arī tādēļ, lai vieglāk varētu saprast šā dokumenta loģisko pamatojumu, jo aizdevuma pamatprincipi ir vispār saprotami. Tomēr tas nenozīmē, ka 3. un 4. iedaļu piemēro tikai aizdevumu garantijām. Tās piemēro visām garantijām ar līdzīgu riska nodošanas modeli, piemēram, ieguldījumam pašu kapitāla veidā, ja tiek ņemts vērā atbilstīgais riska profils (tostarp iespēja, ka ieguldījumam netiek veidots nodrošinājums).

Šo nodaļu piemēro visām tautsaimniecības nozarēm, tostarp transporta nozarei, neskarot īpašos noteikumus par garantijām attiecīgajā nozarē.

Šo nodaļu nepiemēro eksporta kredīta garantijām.

1.4. Citi garantiju veidi

Ja daži garantiju veidi (skatīt 1.2. punktu) ir saistīti ar riska nodošanu garantijas devējam un neatbilst vienam vai vairākiem 1.3. punktā minētajiem kritērijiem, piemēram, apdrošināšanas garantiju gadījumā, jāveic analīze par katru atsevišķo gadījumu, pēc iespējas piemērojot šajā nodaļā minētās atbilstīgās iedaļas vai metodiku.

1.5. Neitralitāte

Šo nodaļu piemēro, neskarot EEZ līguma 125. pantu, tādēļ tas neietekmē EBTA valstu noteikumus attiecībā uz ipašumtiesību sistēmu. EBTA Uzraudzības iestāde ieņem neitrālu nostāju attiecībā uz valsts un privātajām ipašumtiesībām.

Konkrēti, tas vien, ka kāds uzņēmums kā īpašums lielā mērā pieder valstij, pats par sevi nav pietiekams fakts, lai nozīmētu valsts garantiju, ja vien nepastāv nepārprotami vai netieši garantijas elementi.

2. EEZ LĪGUMA 61. PANTA 1. PUNKTA PIEMĒROJAMĪBA

2.1. Vispārīgas piezīmes

EEZ līguma 61. panta 1. punktā noteikts, ka ar līguma darbību nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir EK dalībvalsts vai EBTA valsts vai ko jebkāda citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem, un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp Līgumslēdzējam Pusēm.

Šos vispārīgos kritērijus vienādā mērā piemēro arī garantijām. Tāpat kā attiecībā uz citiem potenciālā atbalsta veidiem, valsts atbalsts var būt arī garantijas, ko tieši izsniedz valsts, t. i., centrālās, reģionālās vai pašvaldību iestādes, kā arī garantijas, ko, izmantojot valsts līdzekļus, izsniedz citas valsts kontrolētas struktūras, piemēram, uzņēmumi, un ko var piedēvēt valsts iestādēm (*).

Lai nepieļautu nekādas šaubas attiecībā uz valsts garantijām jāprecizē valsts līdzekļu jēdziens. Valsts garantijas priekšrocība ir tā, ka valsts uzņemas ar garantiju saistīto risku. To, ka valsts uzņemas risku, parasti vajadzētu atbildzināt, maksājot atbilstīgu prēmiju. Ja valsts pilnībā vai daļēji atsakās no šādas prēmijas, rodas gan labums uzņēmumam, gan valsts līdzekļu samazinājums. Tādējādi, pat ja izrādās, ka valsts nemaz neveic ar garantiju saistītus maksājumus, saskaņā ar EEZ līguma 61. panta 1. punktu tomēr var runāt par valsts atbalstu. Atbalstu uzskata par piešķirtu garantijas izsniegšanas brīdī, nevis garantijas izmantošanas brīdī vai tad, kad tiek veikts maksājums saskaņā ar garantijas noteikumiem. Tas, vai garantija nozīmē valsts atbalstu, un, ja nozīmē, tad tas, kāds var būt valsts atbalsta apmērs, jāvērtē garantijas izsniegšanas laikā.

Šajā sakarā EBTA Uzraudzības iestāde uzsver, ka analīze, ko veic saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem, neskar konkrētā pasākuma saderību ar citiem EEZ līguma noteikumiem.

(* Sk. lietu C-482/99, Francija pret Komisiju (*Stardust*) 2002, *Recueil* I-4397.

2.2. Atbalsts aizņēmējam

Parasti aizņēmējs ir atbalsta saņēmējs. Kā norādīts 2.1. punktā, riska uzņemšanos parasti vajadzētu atfīdzināt, maksājot atbilstīgu prēmiju. Aizņēmējs iegūst priekšrocību, ja tam nav jāmaksā prēmija vai jāmaksā neliela prēmija. Salīdzinājumā ar situāciju, kad garantija netiek sniegta, valsts garantija dod iespēju aizņēmējam saņemt labākus finanšu nosacījumus aizdevumam nekā finanšu tirgos parasti pieejamie aizdevumu nosacījumi. Parasti, pateicoties valsts garantijai, aizņēmējs var saņemt zemākus procentus un/vai piedāvāt mazāku nodrošinājumu. Dažos gadījumos, ja nebūtu valsts garantijas, aizņēmējs nevarētu atrast finanšu iestādi, kas vispār būtu gatava tam aizdot. Tādējādi valsts garantijas var atvieglot jaunu uzņēmumu veidošanu un ļaut dažiem uzņēmumiem piesaistīt līdzekļus jaunu darbības veidu īstenošanai. Līdzīgā veidā valsts garantija var palīdzēt bankrotējošam uzņēmumam saglabāt savu darbību, nevis tikt likvidētam vai pārstrukturētam, tādējādi, iespējams, radot konkurences kropļojumus.

2.3. Atbalsts aizdevējam

2.3.1. Kaut arī atbalsta saņēmējs parasti ir aizņēmējs, nevar izslēgt iespēju, ka noteiktos apstākļos arī aizdevējs var gūt tiešu labumu no atbalsta. Par atbalstu aizdevējam īpaši var uzskatīt tāds gadījums, kad, piemēram, valsts garantija tiek izsniegta *ex post* attiecībā uz aizdevumu vai citām finanšu saistībām, kas jau ir spēkā, nekoriģējot šāda aizdevuma vai finanšu saistību nosacījumus, vai arī kad vienu garantētu aizdevumu izmanto cita, negarantēta aizdevuma segšanai tajā pašā kredītiestādē, jo tādējādi tiek palielināts aizdevumu nodrošinājums. Ja garantija ir atbalsts aizdevējam, uzmanības vērts ir fakts, ka šāds atbalsts principā var nozīmēt darbības atbalstu.

2.3.2. Garantijas atšķiras no citiem valsts atbalsta pasākumiem, piemēram, dotācijām vai atbrīvojuma no nodokļiem, tādējādi, ka garantijas gadījumā valsts arī stājas tiesiskās attiecībās ar aizdevēju. Tādēļ jāapsver, vai tas, ka valsts atbalsts ticis piešķirts nelikumīgi, kaut kādā veidā var ietekmēt trešās personas. Ja valsts garantiju izsniedz aizdevumiem, tas attiecas galvenokārt vienīgi uz finanšu aizdevējiestādēm. Gadījumā, ja tiek izsniegta garantija obligācijām, kas emitētas, lai iegūtu finansējumu uzņēmumiem, tas attiecas uz finanšu iestādēm, kas iesaistītas obligāciju emisijā. Jautājums par to, vai atbalsta nelikumība ietekmē tiesiskās attiecības starp valsti un trešām personām, jāpārbauda saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Valstu tiesām jāpārbauda, vai valsts tiesību akti nepieļauj garantiju līgumu nepildīšanu, un EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka, veicot šo novērtējumu, jāņem vērā EEZ tiesību aktu pārkāpšana. Līdz ar to aizdevēji var būt ieinteresēti kā standarta piesardzības pasākumu veikt pārbaudi par to, vai ikreiz, kad tiek izsniegta garantija, ir ievēroti EEZ noteikumi par valsts atbalstu. EBTA valstīm jānodrošina EBTA Uzraudzības iestādes piešķirts lietas numurs katrai atsevišķai lietai vai shēmai, un, pēc iespējas, EBTA Uzraudzības iestādes lēmuma nekonfidenciāla kopija līdz ar atbilstīgu atsauci uz *Eiropas Savienības Oficiālo Vēstnesi*. EBTA Uzraudzības iestāde savukārt darīs visu iespējamo, lai pārredzamā veidā būtu publiski pieejama informācija par tās apstiprinātajām lietām un shēmām.

3. NOSACĪJUMI, KURU GADĪJUMĀ ATBALSTA NAV

3.1. Vispārīgi apsvērumi

Ja atsevišķa garantija vai garantiju shēma, kurā valsts iesaistījusies, nedod uzņēmumam nekādu priekšrocību, tā nav valsts atbalsts.

Šajā sakarā, lai noteiktu, vai garantija vai garantiju shēma dod kādu priekšrocību, Eiropas Kopienų Tiesa savos nesen pieņemtajos spriedumos⁽⁵⁾ apstiprinājusi, ka Eiropas Komisijas novērtējuma pamatā jābūt principam par ieguldītāju, kas darbojas tirgus ekonomikas apstākļos (turpmāk "tirgus ekonomikas ieguldītāja princips"). Tādēļ jāņem vērā reālās iespējas saņēmējam uzņēmumam saņemt līdzvērtīgus finanšu līdzekļus kapitāla tirgū. Valsts atbalsta nav, ja jauns finansēšanas avots ir pieejams saskaņā ar nosacījumiem, kas būtu pieņemami privātzņēmējam parastos tirgus ekonomikas apstākļos⁽⁶⁾.

Lai atvieglotu vērtējumu par to, vai konkrētajā garantijas pasākumā ir izpildīts tirgus ekonomikas ieguldītāja princips, EBTA Uzraudzības iestāde šajā iedaļā paredz vairākus pietiekamus nosacījumus atbalsta neesamībai. Individuālas garantijas ir ietvertas 3.2. punktā, bet 3.3. punktā aprakstīta vienkāršāka garantiju iespēja MVU. Garantiju shēmas ir ietvertas 3.4. punktā, bet 3.5. punktā aprakstīta vienkāršāka garantiju iespēja MVU.

⁽⁵⁾ Sk. 4. zemsvītras piezīmē minēto lietu C-482/99.

⁽⁶⁾ Sk. EBTA Uzraudzības iestādes valsts atbalsta pamatnostādnes par valsts kapitāla daļām (OV L 231, 3.9.1994., 1. lpp., EEZ pielikums Nr. 32, 3.9.1994., 1. lpp.). Šo pamatnostādņu pamatā ir biļetens EK 9-1984 par EEZ līguma [ex] 92. un 93. panta piemērošanu valsts iestāžu kapitāla daļām (Eiropas Kopienų biļetens Nr. 9-1984), kas iestrādāts EEZ līguma XV pielikuma 9. punktā. Sk. arī spriedumu apvienotajās lietās Nr. 296 un 318/82 *Netherlands un Leeuwarder Papierwarenfabriek Bv* pret Komisiju, 1985, *Recueil* 809, 17. punkts. Sk. EBTA Uzraudzības iestādes valsts atbalsta pamatnostādnes par atbalstu aviācijas nozarē (OV L 124, 23.5.1996., 41. lpp. (30. punkts), EEZ pielikums Nr. 23, 23.5.1996., 86. lpp. (30. punkts)). Šajās pamatnostādnēs norādīts, kā iestāde piemēro kritērijus atbilstoši Komisijas paziņojumam par EK līguma 92. un 93. panta un EEZ līguma 61. panta piemērošanu valsts atbalstam aviācijas nozarē (OV C 350, 10.12.1994., 5. lpp.), 25. un 26. punkts.

3.2. Individuālas garantijas

Attiecībā uz individuālu valsts garantiju EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi, ir pietiekams pamats uzskatīt, ka valsts atbalsta nav.

a) Aizņēmējam nav finansiālu grūtību.

Lai lemtu par to, vai var uzskatīt, ka aizņēmējs ir nonācis finansiālās grūtībās, būtu jāatsaucas uz definīciju, kas sniegta attiecīgajā nodaļā šajās pamatnostādņēs par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai⁽⁷⁾. Šīs nodaļas nozīmē MVU, kas dibināti mazāk nekā pirms trim gadiem, minētajā laikposmā neuzskata par grūtībās nonākušiem uzņēmumiem.

b) Garantiju izsniedzot, var pienācīgi noteikt tās apmēru.

Tas nozīmē, ka garantijai jābūt saistītai ar konkrētu finanšu darījumu, izsniegtai par nemainīgu maksimālo summu un uz ierobežotu laiku.

c) Garantija aptver ne vairāk par 80 % no aizdevuma vai citu finanšu saistību nenomaksātās daļas; šo ierobežojumu nepiemēro parāda vērtspapīru garantijām⁽⁸⁾.

EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka tad, ja finanšu saistības pilnībā sedz valsts garantija, aizdevējam ir mazāks stimuls atbilstīgi novērtēt, nodrošināt un samazināt aizdevuma darījuma radīto risku un jo īpaši pienācīgi novērtēt aizņēmēja kredītpēju. Valsts garantijas devējs līdzekļu trūkuma dēļ ne vienmēr var pārņemt šādu riska novērtējumu. Tā kā aizdevējiem nav stimula samazināt aizdevuma neatmaksāšanas risku, tie varētu izvēlēties slēgt aizdevuma līgumus ar palielinātu komercrisku, tādējādi palielinot augstāka riska garantiju apmēru valsts portfelī.

Šo 80 % ierobežojumu nepiemēro valsts garantijai, kas izsniegta, lai finansētu uzņēmumu, kura vienīgais darbības veids ir pienācīgi uzticēti pakalpojumi ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (PVTN)⁽⁹⁾, un gadījumos, kad šo garantiju izsniegusi pašvaldības iestāde, īstenojot šo pilnvarojumu. Šo 80 % ierobežojumu piemēro, ja attiecīgais uzņēmums sniedz citus PVTN vai nodarbojas ar cita veida saimniecisku darbību.

Lai nodrošinātu, ka aizdevējs patiešām uzņemas daļu riska, pienācīga vērība jāvelta šādiem diviem aspektiem:

— aizdevuma vai finanšu saistību apmēram laika gaitā samazinoties, piemēram, sākot atmaksāt aizdevumu, garantijas apmēram proporcionāli jāsamazinās tā, lai jebkurā brīdī garantija segtu ne vairāk par 80 % no aizdevuma vai finanšu saistību nenomaksātās summas;

— gan aizdevējam, gan garantijas devējam proporcionāli un vienādā mērā jāuzņemas zaudējumi. Tādā pat veidā neto atgūtajiem līdzekļiem (t.i., ieņēmumi, atskaitot pieprasījumu apstrādes izmaksas), kas rodas no parāda atgūšanas no nodrošinājuma, ko sniedzis aizņēmējs, proporcionāli jāsamazina zaudējumi, kas rodas aizdevējam un garantijas devējam. Pirmā zaudējuma garantijas, saskaņā ar kurām zaudējumus vispirms attiecina uz garantijas devēju un tikai tad uz aizdevēju, tiks uzskatītas par tādām, kas potenciāli ietver atbalstu.

Ja EBTA valsts vēlas izsniegt garantiju, pārsniedzot maksimālo 80 % līmeni, un uzskata, ka tā nav atbalsts, tai atbilstīgi jāpamato sava prasība, piemēram, ka to pamato visa darījuma kārtība, un par to jāziņo EBTA Uzraudzības iestādei, lai tā varētu pienācīgi novērtēt garantijas iespējamo valsts atbalsta raksturu.

⁽⁷⁾ OV L 97, 15.4.2005., 41. lpp., EEZ pielikums Nr. 18, 14.4.2005., 1. lpp. Šī nodaļa atbilst Kopienas pamatnostādņēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.).

⁽⁸⁾ "Parāda vērtspapīru" definīciju skatīt 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 15. decembra Direktīvā 2004/109/EK par atklātības prasību saskaņošanu attiecībā uz informāciju par emitentiem, kuru vērtspapīrus atļauts tirgot regulētā tirgū, un par grozījumiem Direktīvā 2001/34/EK (OV L 390, 31.12.2004., 38. lpp.), kas tika iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas 2005. gada 30. septembra Lēmumu Nr. 120/2005, ar ko groza EEZ līguma IX pielikumu (OV L 339, 22.12.2005., 26. lpp., EEZ pielikums Nr. 66, 22.12.2005., 15. lpp.). Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2008/22/EK (OV L 76, 19.3.2008., 50. lpp.) (vēl nav iekļauta EEZ līgumā).

⁽⁹⁾ Jau minētajam PVTN ir jāatbilst tādiem EEZ noteikumiem kā Komisijas 2005. gada 28. novembra Lēmums 2005/842/EK par EK līguma 86. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (OV L 312, 29.11.2005., 67. lpp.), kas tika iekļauts EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas Lēmumu Nr. 91/2006, ar ko groza EEZ līguma XV pielikumu (OV L 289, 19.10.2006., 31. lpp., EEZ pielikums Nr. 52, 19.10.2006., 24. lpp.), un šo pamatnostādņu nodaļai par valsts atbalstu kompensācijas par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu veidā (OV L 109, 26.4.2007., 44. lpp., EEZ pielikums Nr. 20, 26.4.2007., 1. lpp.). Šī nodaļa atbilst Kopienas nostādņēm valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu (OV C 297, 29.11.2005., 4. lpp.).

d) Par garantiju tiek maksāta tirgus apstākļiem atbilstoša cena.

Kā norādīts 2.1. punktā, riska uzņemšanas parasti vajadzētu atļūdzināt, maksājot atbilstīgu prēmiju par garantēto vai pretgarantēto summu. Ja cena, ko maksā par garantiju, ir vismaz tikpat augsta kā atbilstošais garantijas prēmijas standarts, ko var konstatēt finanšu tirgos, garantija neietver atbalstu.

Ja finanšu tirgos nevar konstatēt atbilstīgu garantijas prēmijas standartu, garantētā aizdevuma kopējās finanšu izmaksas, tostarp aizdevuma procenti un garantijas prēmija, jāsalīdzina ar līdzīga negarantēta aizdevuma tirgus cenu.

Abos gadījumos atbilstīgās tirgus cenas noteikšanai jāņem vērā garantijas un tās pamatā esošā aizdevuma īpašības. Tostarp: darījuma summa un ilgums; aizņēmēja piedāvātais nodrošinājums un cita pieredze, kas ietekmē novērtējumu par atgūšanas līmeni; iespēja, ka aizņēmējs nepildīs saistības finanšu situācijas dēļ, aizņēmēja darbības nozare un tās perspektīvas; kā arī citi ekonomiskie apstākļi. Šādai analīzei īpaši būtu jāļauj klasificēt aizņēmēju, izmantojot riska reitingu. Šādu klasifikāciju var nodrošināt starptautiski atzīta reitinga aģentūra vai, ja iespējams, iekšējais reitings, ko izmanto banka, kas izsniedz garantijas pamatā esošo aizdevumu. EBTA Uzraudzības iestāde uzsver saikni starp reitingu un saistību nepildīšanas līmeni, ko nosaka starptautiskās finanšu iestādes, kuru darbs ir arī publiski pieejams⁽¹⁰⁾. Lai novērtētu prēmijas atbilstību tirgus cenām, EBTA valsts var salīdzināt cenas, ko maksā uzņēmumi ar līdzīgu reitingu tirgū.

Tādēļ EBTA Uzraudzības iestāde nepiekrīt, ka garantijas prēmiju nosaka pēc vienotas likmes, ko uzskata par atbilstīgu vispārējam standartam attiecīgajā nozarē.

3.3. Individuālu garantiju vērtēšana MVU gadījumā

Izņēmuma gadījumā, ja aizņēmējs ir MVU⁽¹¹⁾, EBTA Uzraudzības iestāde var atkāpties no 3.2. punkta d) apakšpunkta prasībām un piekrist vienkāršākam novērtējumam par to, vai aizdevuma garantija ietver atbalstu. Šādā gadījumā un ja ir izpildīti visi 3.2. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētie nosacījumi, uzskata, ka valsts garantija nav atbalsts, ja tiek maksāta minimālā gada prēmija ("drošās zonas prēmija"⁽¹²⁾), kas iekļauta turpmākajā tabulā, par summu, ko faktiski garantējusi valsts, pamatojoties uz aizņēmēja reitingu⁽¹³⁾:

Kreditu kvalitāte	Standard and Poor's	Fitch	Moody's	Drošās zonas gada prēmija
Visaugstākā kvalitāte	AAA	AAA	Aaa	0,4 %
Ļoti augsta maksātspēja	AA +	AA +	Aa 1	0,4 %
	AA	AA	Aa 2	
	AA –	AA –	Aa 3	
Augsta maksātspēja	A +	A +	A 1	0,55 %
	A	A	A 2	
	A –	A –	A 3	

⁽¹⁰⁾ Piemēram, 1. tabula par aģentūru kredītreitingiem, kas sniegta Starptautiskās starpbanku norēķinu bankas darba dokumentā Nr. 207, kurš pieejams šādā adresē: <http://www.bis.org/publ/work207.pdf>.

⁽¹¹⁾ Ar "MVU" apzīmē mazos un vidējos uzņēmumus, kā definēts EBTA Uzraudzības iestādes pamatnostādņu nodaļā par atbalstu mikro-uzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU). Definīcija atbilst definīcijai, kas noteikta Komisijas Ieteikumā 2003/361/EK par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.). Sk. arī I pielikumu Komisijas Regulai (EK) Nr. 70/2001 par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu, sniedzot valsts atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem (OV L 10, 13.1.2001., 33. lpp.), kas tika iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas lēmumu Nr. 88/2002, ar ko groza EEZ līguma XV pielikumu (OV L 266, 3.10.2002., 56. lpp.), EEZ pielikums Nr. 49, 3.10.2002., 42. lpp.). Šajā regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1976/2006 (OV L 368, 23.12.2006., 85. lpp.), kas iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas Lēmumu Nr. 28/2007 (OV L 209, 9.8.2007., 50. lpp.), EEZ pielikums Nr. 38, 9.8.2007., 33. lpp.).

⁽¹²⁾ Šis drošās zonas prēmijas nosaka saskaņā ar peļņas normu, kas noteikta aizdevumiem uzņēmumiem ar līdzīgu reitingu EBTA Uzraudzības iestādes pamatnostādņu par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu attiecīgajā nodaļā. Šis pamatnostādnes atbilst Komisijas paziņojumam par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (OV C 14, 19.1.2008., 6. lpp.). Pēc pētījuma, ko par minēto tematu veica pēc Eiropas Komisijas pasūtījuma (http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/studies_reports/full_report.pdf (sk. pētījuma 23. un 156.–159. lpp.)), tika ņemts vērā vispārīgs samazinājums par 20 bāzes punktiem. Šis samazinājums atbilst līdzīgu risku starpībai starp aizdevumu un garantiju rezervi, lai ņemtu vērā papildu izmaksas, kas īpaši saistītas ar aizdevumiem.

⁽¹³⁾ Tabulā izmantotas atsaucē uz reitinga klasēm, ko izmanto *Standard and Poor's*, *Fitch* un *Moody's* – reitinga aģentūras, ko visbiežāk izmanto banku nozarē savām novērtēšanas sistēmām –, kā aprakstīts 3.2. punkta d) apakšpunktā. Tomēr nav obligāti saņemt novērtējumu no šīm konkrētajām reitinga aģentūrām. Vienlīdz pieņemamas ir valsts novērtēšanas sistēmas vai novērtēšanas sistēmas, ko izmanto bankas, lai atspoguļotu saistību nepildīšanas likmes, ja tās nodrošina viena gada saistību neizpildes iespējamību, jo šo rādītāju izmanto reitinga aģentūras, lai novērtētu uzņēmumus. Citām sistēmām jāļauj veikt līdzīgu klasifikāciju, izmantojot šo novērtējuma instrumentu.

Kreditu kvalitāte	<i>Standard and Poor's</i>	<i>Fitch</i>	<i>Moody's</i>	Drošās zonas gada prēmija
Mērena maksātspēja	BBB +	BBB +	Baa 1	0,8 %
	BBB	BBB	Baa 2	
	BBB –	BBB –	Baa 3	
Maksātspēja jutīgi reaģē uz nelabvēlīgiem apstākļiem	BB +	BB +	Ba 1	2,0 %
	BB	BB	Ba 2	
	BB –	BB –	Ba 3	
Maksātspēju varētu mazināt nelabvēlīgi apstākļi	B +	B +	B 1	3,8 %
	B	B	B 2	
	B –	B –	B 3	6,3 %
Maksātspēja ir atkarīga no labvēlīgu apstākļu noturīguma	CCC +	CCC +	Caa 1	Nevar nodrošināt drošās zonas gada prēmiju
	CCC	CCC	Caa 2	
	CCC –	CCC –	Caa 3	
	CC	CC		
		C		
Netiek pildītas vai gandrīz netiek pildītas saistības	SD	DDD	Ca	Nevar nodrošināt drošās zonas gada prēmiju
	D	DD	C	
		D		

Drošās zonas prēmijas piemēro summai, ko faktiski garantē vai pretgarantē valsts katra attiecīgā gada sākumā. Tās uzskata par minimumu, ko piemēro tādām uzņēmumiem, kura kredītreitings ir vismaz vienāds ar tabulā dotajiem kredītreitingsiem ⁽¹⁴⁾.

Vienreizējas avansā maksātas garantijas prēmijas gadījumā uzskata, ka aizdevuma garantija nav atbalsts, ja tā ir vismaz vienāda ar iepriekš norādīto nākotnes garantijas prēmijas pašreizējo vērtību, par diskonta likmi izmantojot atbilstīgo atsauces likmi ⁽¹⁵⁾.

Kā norādīts iepriekš tabulā, šo vienkāršoto metodiku nevar piemērot uzņēmumiem, kuru reitings ir CCC/Caa vai zemāks.

MVU, kuriem nav kredītvēstures vai novērtējuma, kas pamatots ar bilanci, piemēram, īpašam nolūkam dibinātiem uzņēmumiem vai jaundibinātiem uzņēmumiem, drošās zonas prēmiju nosaka 3,8 % apmērā, bet tā nekādā gadījumā nevar būt zemāka par prēmiju, ko piemērotu mātesuzņēmumam vai uzņēmumiem.

Šos robežlielumus var periodiski pārskatīt, lai ņemtu vērā tirgus situāciju.

3.4. Garantiju shēmas

Attiecībā uz valsts garantiju shēmu EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka valsts atbalsta nav, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi.

a) Shēma nav pieejama grūtībās nonākušiem aizņēmējiem (sīkāku informāciju skatīt 3.2. punkta a) apakšpunktā).

b) Garantiju apmēru var atbilstīgi novērtēt to izsniegšanas brīdī. Tas nozīmē, ka garantijām jābūt saistītām ar konkrētiem finanšu darījumiem, izsniegtām par nemainīgu maksimālo summu un uz ierobežotu laiku.

⁽¹⁴⁾ Piemēram, uzņēmumam, kam bankas piešķirtais kredītreitings ir BBB-/Baa 3, jāmaksā gada garantijas prēmija vismaz 0,8 % apmērā par summu, ko faktiski garantējusi valsts katra gada sākumā.

⁽¹⁵⁾ Sk. 12. zemsvītras piezīmē minētās pamatnostādnes, kurās noteikts: "Atsauces likme jāizmanto arī kā diskonta likme, aprēķinot pašreizējo vērtību. Šai nolūkā principā izmanto bāzes likmi, kurai pieskaita fiksētu rezervi – 100 bāzes punktus". (4. lpp.).

c) Garantijas nesedz vairāk par 80 % no katra neatmaksātā aizdevuma vai citām finanšu saistībām (sīkāku informāciju un izņēmumus skatīt 3.2. punkta c) apakšpunktā).

d) Shēmas nosacījumu pamatā ir reālistisks risku novērtējums, tā ka saņēmēju maksāto prēmiju dēļ tā, visticamāk, ir pašfinansējoša. Shēmas pašfinansējošo raksturu un risku pienācīgu orientāciju EBTA Uzraudzības iestāde uzskata par norādi uz to, ka garantijas prēmijas, ko maksā saskaņā ar shēmu, atbilst tirgus cenām.

Tas nozīmē, ka katras jaunas garantijas risks jānovērtē, pamatojoties uz visiem būtiskajiem faktoriem (aizņēmēja kvalitāte, nodrošinājums, garantijas ilgums utt.). Pamatojoties uz šo risku analīzi, ir jādefinē riska klases⁽¹⁶⁾, garantija ir jāiedala kādā no šīm riska klasēm, un jāmaksā atbilstīgs garantijas uzcenojums par garantēto vai pretgarantēto summu.

e) Lai pienācīgi un secīgi novērtētu shēmas pašfinansēšanas aspektu, vismaz reizi gadā, pamatojoties uz shēmas faktisko zaudējumu līmeni ekonomiski pamatotā laikposmā, jāpārskata, vai prēmiju līmenis ir atbilstīgs, un attiecīgi jākorģē prēmijas, ja pastāv risks, ka shēma vairs nav pašfinansējoša. Šīs korekcijas var attiekties vai nu uz visām izdotajām un turpmākajām, vai tikai turpmākajām garantijām.

f) Lai prēmijas varētu uzskatīt par saderīgām ar tirgus cenām, tām ir jāsedz parastie, ar garantijas izsniegšanu saistītie riski, shēmas administratīvās izmaksas un gada atlīdzība par atbilstīgu kapitālu, pat ja tas vispār nav veidots vai ir izveidots tikai daļēji.

Administratīvajām izmaksām ir jāietver vismaz konkrētā sākotnējā riska novērtējuma izmaksas, ka arī riska uzraudzības un riska pārvaldības izmaksas, kas saistītas ar garantijas izsniegšanu un administrēšanu.

Attiecībā uz atlīdzību par kapitāla izmantošanu EBTA Uzraudzības iestāde ir novērojusi, ka uz parastajiem garantijas devējiem attiecas kapitāla prasību noteikumi un saskaņā ar šiem noteikumiem tie ir spiesti veidot pašu kapitālu, lai nebankrotētu, ja mainās ar garantijām saistītie gada zaudējumi. Uz valsts garantiju shēmām šie noteikumi parasti neattiecas, un tādēļ tām šādas rezerves nav jāveido. Citiem vārdiem, katru reizi, kad zaudējumi, kas rodas no garantijas, pārsniedz ieņēmumus no garantijas prēmijām, starpību vienkārši sedz no valsts budžeta. Šādas valsts garantijas dēļ shēma ir labvēlīgākā situācijā salīdzinājumā ar parastu garantijas devēju. Lai nepieļautu šādu atšķirību un atlīdzinātu valstij par risku, ko tā uzņemas, EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka garantijas prēmijai jāsedz atlīdzība par atbilstīgu kapitālu.

EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka šādam kapitālam jāatbilst 8 %⁽¹⁷⁾ no nesamaksātām garantijām. Attiecībā uz garantijām, ko izsniedz uzņēmumiem, kuru reitings ir AAA/AA-(Aaa/Aa3), atlīdzināmā kapitāla apjomu var samazināt līdz 2 % no nesamaksātajām garantijām. Tai pat laikā attiecībā uz garantijām, ko izsniedz uzņēmumiem, kuru reitings ir A+/A-(A1/A3), atlīdzināmā kapitāla apjomu var samazināt līdz 4 % no nesamaksātajām garantijām.

Parasti atlīdzību par šo kapitālu veido riska prēmija, ko, iespējams, palielina par bezrisku procentu likmi.

Riska prēmiju par atbilstīgu kapitālu valstij maksā visos gadījumos. Balstoties uz šo praksi un Eiropas Komisijas praksi, EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka normāla riska prēmija par pašu kapitālu ir vismaz 400 bāzes punktu un ka minētā riska prēmija ir jāiekļauj garantijas prēmijā, ko maksā saņēmēji⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁶⁾ Plašāku informāciju skatīt 13. zemsvītras piezīmē.

⁽¹⁷⁾ Saskaņā ar kapitāla prasībām, kas iekļautas Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Direktīvas 2006/48/EK par kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu (OV L 177, 30.6.2006., 1. lpp.) 75. pantā, kas tika iekļauts EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas Lēmumu Nr. 65/2008, ar ko groza EEZ līguma IX pielikumu (OV L 257, 25.9.2008., 27. lpp., EEZ pielikums Nr. 58, 25.9.2008., 9. lpp.), un lasāms kopā ar tā VI pielikumu (41. punkts un turpmākie punkti).

⁽¹⁸⁾ Attiecībā uz garantiju uzņēmumam ar BBB kredītvērtējumu, kuras apmērs ir 100, jāveido rezerves, kuru apmērs ir 8. Piemērojot 400 bāzes punktus (jeb 4 %) šim apjomam, iegūst gada kapitāla izmaksas $8\% \cdot 4\% = 0,32\%$ no garantējamās summas, kas attiecīgi ietekmēs garantijas cenu. Ja saistību neizpildes viena gada likme, kas shēmā paredzēta šim uzņēmumam, ir, piemēram, 0,35 % no administratīvās izmaksas gadā tiek lēstas 0,1 % apmērā, garantijas, ko neuzskata par atbalstu, cena būs 0,77 % gadā.

Ja – kā vairumā valsts garantiju shēmu – kapitāls shēmai nav nodrošināts un tādēļ valsts neveic skaidras naudas iemaksas, bezriskā procentu likme nav jāņem vērā. Vai arī, ja pamatā esošo kapitālu valsts reāli nodrošina, valstij jāsedz aizņēmuma izmaksas, un shēma gūst labumu no šīs skaidrās naudas, iespējams, to ieguldot. Tāpēc par nodrošināto summu jāmaksā bezriskā procentu likme valstij. Turklāt šī maksa būtu jāatskaita no shēmas finanšu ienākumiem, un tai nav obligāti jāietekmē garantijas prēmijas⁽¹⁹⁾. EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka par bezriskā likmes aizstājēju var izmantot 10 gadu valdības obligāciju peļņu, kas ir parastā peļņa no ieguldītā kapitāla.

- g) Lai nodrošinātu pārredzamību, shēmas ietvaros jāparedz nosacījumi, saskaņā ar kuriem nākotnē tiks sniegtas garantijas, piemēram, par uzņēmumiem, kas ir atbilstīgi no reitinga viedokļa, un, ja vajadzīgs, garantiju nozare un apjoms, maksimālā summa un ilgums.

3.5. Garantiju shēmu vērtēšana MVU gadījumā

Ņemot vērā MVU īpašo situāciju un lai atvieglotu to piekļuvi finansējumam, īpaši ar garantiju shēmu palīdzību, minētajiem uzņēmumiem ir divas konkrētas iespējas:

- drošās zonas prēmiju izmantošana, kā definēts attiecībā uz individuālām garantijām MVU;
- garantiju shēmu kā tādu vērtēšana, ļaujot piemērot vienotu prēmiju un izvairoties no vajadzības pēc saņēmēju MVU atsevišķa novērtējuma.

Abu noteikumu izmantošanas nosacījumus definē šādi.

Drošās zonas prēmiju izmantošana garantiju shēmās MVU

Atbilstīgi priekšlikumam veikt vienkāršošanu attiecībā uz individuālām garantijām, garantiju shēmas par labu MVU arī var principā uzskatīt par pašfinansējošām, un tās nav valsts atbalsts, ja piemēro minimālās drošās zonas prēmijas, kas minētas 3.3. punktā un kuru pamatā ir uzņēmuma reitings⁽²⁰⁾. Tomēr jābūt izpildītiem pārējiem nosacījumiem, kas minēti 3.4. punkta a), b) un c) apakšpunktā un 3.4. punkta g) apakšpunktā, un uzskata, ka 3.4. punkta d), e) un f) apakšpunktā minētie nosacījumi ir izpildīti, ja izmanto 3.3. punktā noteikto minimālo gada prēmiju.

Vienreizēju prēmiju izmantošana garantiju shēmās MVU

EBTA Uzraudzības iestāde ir pārliecināta, ka atsevišķi novērtēt katru aizņēmēja risku ir dārgi, un tā nav pareiza pieeja, ja shēma aptver lielu skaitu nelielu aizdevumu, attiecībā uz kuriem tā ir riska apkopošanas instruments.

Tāpēc, ja shēma attiecas tikai uz garantijām MVU un garantētā summa nepārsniedz 2,5 miljonu euro robežu vienam uzņēmumam atbilstoši konkrētajai shēmai, tad, atkāpjoties no 3.4. punkta d) apakšpunkta prasībām, EBTA Uzraudzības iestāde var pieņemt vienreizēju gada garantijas prēmiju visiem aizņēmējiem. Tomēr, lai garantijas, ko piešķir saskaņā ar šādu shēmu, nevarētu uzskatīt par valsts atbalstu, shēmai jāpaliek pašfinansējošai, un joprojām pastāv prasība izpildīt 3.4. punkta a), b) un c) apakšpunktā un 3.4. punkta e), f) un g) apakšpunktā noteiktās prasības.

3.6. Nav automātiskas klasifikācijas par valsts atbalstu

Ja netiek nodrošināta atbilstība kādam no 3.2. līdz 3.5. punktā minētajiem nosacījumiem, tas nenozīmē, ka šādu garantiju vai shēmu automātiski uzskata par valsts atbalstu. Ja pastāv šaubas par to, vai plānotā garantija vai garantijas shēma patiešām ir valsts atbalsts, par to jāziņo EBTA Uzraudzības iestādei.

4. GARANTIJAS AR ATBALSTA ELEMENTU

4.1. Vispārīga informācija

Ja individuāla garantija vai garantiju shēma neatbilst tirgus ekonomikas ieguldītāja principam, uzskata, ka tā ietver valsts atbalstu. Tādējādi valsts atbalsta elements jāizsaka kvantitatīvi, lai pārbaudītu, vai atbalstu var uzskatīt par saderīgu saskaņā ar kādu no uzņēmumiem attiecībā uz valsts atbalstu. Principā par valsts atbalsta elementu uzskata starpību starp individuālās vai saskaņā ar shēmu piešķirtas garantijas atbilstīgo tirgus cenu un faktisko cenu, ko maksā par minēto pasākumu.

⁽¹⁹⁾ Šādā gadījumā un ja uzskata, ka bezriskā likme ir 5 %, gada izmaksas veidojamām rezervēm attiecībā uz tādu pat garantiju, kuras apjoms ir 100, un rezervēm, kuru apjoms ir 8, ir $8\% * (4\% + 5\%) = 0,72\%$ no garantējamās summas. Saskaņā ar šiem pašiem pieņēmumiem (noteiktā likme 0,35 % un administratīvās izmaksas 0,1 %) garantijas cena būs 0,77 % gadā, un no shēmas būtu jāmaksā papildu maksa valstij 0,4 % apmērā.

⁽²⁰⁾ Tas ietver nosacījumu, ka MVU, kuriem nav kredītvēstures vai novērtējuma, kas pamatots ar bilanci, drošās zonas prēmiju nosaka 3,8 % apmērā, bet tā nekādā gadījumā nevar būt zemāka par prēmiju, ko piemērotu mātesuzņēmumiem.

Rezultātā iegūtos gada skaidras naudas dotāciju ekvivalentus diskontē līdz to pašreizējai vērtībai, izmantojot atsaucies likmi, tad saskaita, iegūstot kopējo dotācijas ekvivalentu.

Aprēķinot atbalsta elementu garantijā, EBTA Uzraudzības iestāde īpašu uzmanību veltīs šādiem aspektiem.

- a) Individuālu garantiju gadījumā – vai aizņēmējs ir nonācis finansiālās grūtībās. Garantijas shēmu gadījumā – vai shēmas atbilstības kritērijos paredzēta šādu uzņēmumu izslēgšana (sīkāku informāciju skatīt 3.2. punkta a) apakšpunktā).

EBTA Uzraudzības iestāde atzīmē, ka grūtībās nonākušiem uzņēmumiem tirgus garantijas devējs, ja tāds ir, izsniedzot garantiju, prasa augstu prēmiju, ņemot vērā saistību paredzamo nepildīšanu. Ja iespēja, ka aizņēmējs nevarēs atmaksāt aizdevumu, kļūst īpaši augsta, šī tirgus likme var nepastāvēt un īpašos gadījumos garantijas atbalsta elements var izrādīties tikpat liels, cik summa, kuru faktiski sedz garantija.

- b) Vai katras garantijas apjomu var pietiekami novērtēt, to izsniedzot.

Tas nozīmē, ka garantijai jābūt saistītai ar īpašu finanšu darījumu, izsniegtai par nemainīgu maksimālo summu un uz ierobežotu laiku. Šajā saistībā EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka neierobežotas garantijas principā nav saderīgas ar EEZ līguma 61. pantu.

- c) Vai garantija sedz vairāk par 80 % no katra nenomaksātā aizdevuma vai citām finanšu saistībām (sīkāku informāciju un izņēmumus skatīt 3.2. punkta c) apakšpunktā).

Lai nodrošinātu to, ka aizdevējam ir reāls stimuls pietiekami novērtēt, nodrošināt un samazināt aizdevuma darījuma radīto risku, un jo īpaši pietiekami novērtēt aizņēmēja kredīspēju, EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka vismaz 20 %, ko nesedz ar valsts garantiju, ir jāuzņemas aizdevējam ⁽²¹⁾, lai pietiekami nodrošinātu aizdevumu un pēc iespējas samazinātu ar darījumu saistīto risku. EBTA Uzraudzības iestāde tādejādi vispār pamatīgāk pārbaudīs ikvienu garantiju vai garantiju shēmu, kas aptver finanšu darījumu kopumā (vai gandrīz kopumā), izņemot gadījumus, kad EBTA valsts to pietiekami pamato ar, piemēram, darījuma īpašām pazīmēm.

- d) Vai garantijas un aizdevuma (vai citu finanšu saistību) īpašais raksturs ir ņemts vērā, nosakot garantijas tirgus prēmiju, pēc kuras aprēķina atbalsta elementu, salīdzinot ar faktiski samaksāto prēmiju (sīkāku informāciju skatīt 3.2. punkta d) apakšpunktā).

4.2. Atbalsta elements individuālās garantijās

Attiecībā uz individuālu garantiju skaidras naudas dotācijas ekvivalentu aprēķina kā starpību starp garantijas tirgus cenu un faktiski samaksāto cenu.

Ja tirgū netiek sniegta garantijas attiecīgajam darījumu veidam, nav arī datu par garantijas tirgus cenu. Minētajā gadījumā atbalsta elementu aprēķina tāpat kā dotācijas ekvivalentu aizdevumos ar atvieglotiem nosacījumiem, proti, kā starpību starp attiecīgo tirgus procentu likmi, kādu šis uzņēmums maksātu, ja nebūtu garantijas, un procentu likmi, kādu tas iegūst, izmantojot valsts garantiju, pēc tam, kad ņemtas vērā visas samaksātās prēmijas. Ja nav tirgus procentu likmes un ja EBTA valsts vēlas izmantot atsaucies likmi kā aizstājēju, EBTA Uzraudzības iestāde uzsver, ka nosacījumi, kas minēti attiecīgajā nodaļā Iestādes valsts atbalsta pamatnostādņēs par atsaucies likmēm ⁽²²⁾, ir izmantojami, lai aprēķinātu atbalsta intensitāti attiecībā uz individuālu garantiju. Tas nozīmē, ka pienācīga uzmanība jāpievērš prēmijai, ko pieskaita bāzes likmei, lai ņemtu vērā attiecīgo riska profilu, kas saistīts ar aptverto darījumu, uzņēmumu, kam garantiju piešķir, un piedāvātajiem nodrošinājumiem.

4.3. Atbalsta elements individuālās garantijās MVU

Attiecībā uz MVU var piemērot arī vienkāršoto novērtēšanas sistēmu, kas minēta 3.3. punktā. Tādā gadījumā, ja konkrētās garantijas prēmija neatbilst vērtībai, kas noteikta kā minimums tās reitinga klasei, starpību starp šo zemāko līmeni un noteikto prēmiju uzskatīs par atbalstu. Ja garantijas ilgums pārsniedz vienu gadu, starpību par gadu diskontē, izmantojot atbilstīgo atsaucies likmi ⁽²³⁾.

⁽²¹⁾ Tas ir, pieņemot, ka atbilstīgu nodrošinājuma līmeni uzņēmums sniedz valstij un kredītiestādei.

⁽²²⁾ Sk. 12. zemspvītras piezīmē minēto nodaļu.

⁽²³⁾ Plašāku informāciju skatīt 15. zemspvītras piezīmē.

Vienīgi gadījumos, kad attiecīgā EBTA valsts nodrošina skaidrus pierādījumus un pienācīgu pamatojumu, EBTA Uzraudzības iestāde var piekrist atkāpties no šiem noteikumiem. Tomēr arī šajos gadījumos jāievēro uz risku balstīta pieeja.

4.4. Atbalsta elements garantiju shēmās

Attiecībā uz garantiju shēmām skaidras naudas dotācijas ekvivalents katrai garantijai shēmā ir starpība starp faktiski noteikto prēmiju (ja tāda ir noteikta) un to prēmiju, kādu vajadzētu noteikt līdzvērtīgā shēmā, kas nav atbalsta shēma un izveidota saskaņā ar 3.4. punkta nosacījumiem. Minētajām teorētiskajām prēmijām, no kurām aprēķina atbalsta elementu, jāaptver parastie, ar garantijām saistītie riski, kā arī administratīvās un kapitāla izmaksas⁽²⁴⁾. Šis veids, kādā aprēķina dotācijas ekvivalentu, paredzēts, lai nodrošinātu to, ka arī vidējā un ilgā termiņā kopējais atbalsts, ko piešķir saskaņā ar shēmu, ir vienāds ar līdzekļiem, ko iemaksā valsts iestādes, lai segtu shēmas izstrūkumu.

Tā kā valsts garantiju shēmu gadījumā atsevišķu gadījumu īpašās iezīmes var nebūt zināmas shēmas novērtēšanas laikā, atbalsta elements jānovērtē, atsaucoties uz shēmas noteikumiem.

Atbalsta elementus garantiju shēmās var arī aprēķināt, izmantojot jau apstiprinātu EBTA Uzraudzības iestādes metodiku, pēc tam, kad nosūtīta informācija saskaņā ar tiesību aktu, kas iekļauts EEZ līgumā valsts atbalsta jomā, piemēram, Komisijas 2006. gada 24. oktobra Regulu (EK) Nr. 1628/2006 par Līguma 87. un 88. panta piemērošanu valstu reģionālajam ieguldījumu atbalstam⁽²⁵⁾, ja apstiprinātā metodika skaidri nosaka attiecīgo garantiju veidu un pamatā esošā darījuma veidu.

Vienīgi gadījumos, kad attiecīgā EBTA valsts nodrošina skaidrus pierādījumus un pienācīgu pamatojumu, EBTA Uzraudzības iestāde var piekrist atkāpties no šiem noteikumiem. Tomēr arī šajos gadījumos jāievēro uz risku balstīta pieeja.

4.5. Atbalsta elements garantiju shēmās MVU

Divus vienkāršošanas instrumentus, kas izklāstīti 3.5. punktā un kas attiecas uz garantiju shēmām MVU, var izmantot arī atbalsta aprēķināšanas nolūkiem. Abu noteikumu izmantošanas nosacījumus definē šādi.

Drošās zonas prēmiju izmantošana garantiju shēmās MVU

Attiecībā uz MVU var piemērot arī vienkāršoto novērtēšanas sistēmu, kas minēta iepriekš 3.5. punktā. Tādā gadījumā, ja konkrētās garantijas prēmija garantiju shēmā neatbilst vērtībai, kas noteikta kā minimums tās reitinga klasei⁽²⁶⁾, starpību starp šo zemāko līmeni un noteikto prēmiju uzskatīs par atbalstu⁽²⁷⁾. Ja garantijas ilgums pārsniedz vienu gadu, starpību par gadu diskontē, izmantojot atbilstīgo atsaucē likmi⁽²⁸⁾.

Vienreizēju prēmiju izmantošana garantiju shēmās MVU

Ņemot vērā to, ka konkurences kropļojumi, ko var izraisīt valsts atbalsts, kas sniegts garantiju shēmu MVU ietvaros, ir mazāk izteikti, EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka, ja atbalsta shēma attiecas tikai uz garantijām MVU, kam garantētā summa nepārsniedz 2,5 miljonus euro robežu kā garantētu aizdevumu vienam uzņēmumam konkrētajā shēmā, EBTA Uzraudzības iestāde, atkāpjoties no 4.4. punkta, var pieņemt, ka atbalsta intensitāte tiek vērtēta shēmai kā tādai bez nepieciešamības vērtēt katru individuālo garantiju vai riska klasi vienas shēmas ietvaros⁽²⁹⁾.

⁽²⁴⁾ Šo aprēķinu var apkopot attiecībā uz katru riska klasi kā starpību starp a) nesamaksāto garantēto summu, ko reizina ar riska klases riska faktoru (kur "risks" ir saistību nepildīšanas iespējamība pēc administratīvo un kapitāla izmaksu iekļaušanas), kas ir tirgus prēmija, un b) ikvienu samaksāto prēmiju, t. i., (garantētā summa × risks) – samaksāto prēmiju.

⁽²⁵⁾ OV L 302, 1.11.2006., 29. lpp. Regula iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas Lēmumu Nr. 157/2006 (OV L 89, 29.3.2007., 33. lpp., EEZ pielikums Nr. 15, 29.3.2007., 26. lpp.).

⁽²⁶⁾ Tas ietver iespēju, ka MVU, kuriem nav kredītvēstures vai novērtējuma, kas pamatots ar bilanci, drošās zonas prēmiju nosaka 3,8 % apmērā, bet tā nekādā gadījumā nevar būt zemāka par prēmiju, ko piemērotu mātes uzņēmumam vai uzņēmumiem.

⁽²⁷⁾ Šo aprēķinu var apkopot attiecībā uz katru riska klasi kā nenomaksātās garantētās summas reizinājumu ar starpību starp a) attiecīgās riska klases drošās zonas prēmiju, izteiktu procentos, un b) samaksāto prēmiju, izteiktu procentos, t. i., garantētā summa × (drošās zonas prēmija – samaksātā prēmija).

⁽²⁸⁾ Plašāku informāciju skatīt 12. zemsvītras piezīmē.

⁽²⁹⁾ Šo aprēķinu var apkopot neatkarīgi no riska klases kā starpību starp a) nesamaksāto garantēto summu, ko reizina ar shēmas riska faktoru (kur "risks" ir iespējamo saistību nepildīšana pēc administratīvo un kapitāla izmaksu iekļaušanas), un b) ikvienu samaksāto prēmiju, t. i., (garantētā summa × risks) – samaksāto prēmiju.

5. VALSTS ATBALSTA GARANTIJU VEIDĀ SADERĪBA AR EEZ LĪGUMA DARBĪBU

5.1. Vispārīga informācija

EBTA Uzraudzības iestādei ir jāpārbauda valsts garantijas, uz kurām attiecas EEZ līguma 61. panta 1. punkts, lai konstatētu, vai tās ir saderīgas ar EEZ līguma darbību. Pirms var veikt šādu novērtējumu par saderību, jānosaka atbalsta saņēmējs.

5.2. Vērtēšana

To, vai atbalsts ir saderīgs ar EEZ līguma darbību, EBTA Uzraudzības iestāde pārbaudīs saskaņā ar tādiem pat noteikumiem, kādus piemēro citu veidu atbalsta pasākumiem. Konkrētos kritērijus novērtējumam par saderību EBTA Uzraudzības iestāde skaidrojusi un sīkāk izklāstījusi valsts atbalsta pamatnostādņēs⁽³⁰⁾. Veicot pārbaudi, īpaši ņem vērā atbalsta intensitāti, saņēmēju raksturojumu un sasniedzamos mērķus.

5.3. Nosacījumi

EBTA Uzraudzības iestāde piekritīs garantijām tikai tad, ja to sniegšana ir līgumiski saistīta ar īpašiem nosacījumiem, kas var sevī ietvert arī obligātu paziņojumu par saņēmēja uzņēmuma bankrotu vai citu līdzīgu procedūru. Par šiem nosacījumiem pusēm jāvienojas tad, kad garantiju sākotnēji piešķir. Ja EBTA valsts vēlas sniegt garantiju saskaņā ar nosacījumiem, par kuriem sākotnēji nevienojās garantijas izsniegšanas posmā, EBTA Uzraudzības iestāde uzskatīs garantijas sniegšanu par jauna atbalsta izveidi, par kuru jāpaziņo saskaņā ar Uzraudzības un Tiesas nolīguma 3. protokola I daļas 1. panta 3. punktu.

6. ZIŅOJUMI, KAS EBTA VALSTĪM IR JĀSNIEDZ EBTA UZRAUDZĪBAS IESTĀDEI

Saskaņā ar vispārīgo pienākumu veikt uzraudzību⁽³¹⁾, lai turpinātu uzraudzīt jaunas tendences finanšu tirgos, un tā kā valsts garantiju vērtību ir grūti noteikt un tā laika gaitā mainās, īpaši svarīgi ir veikt pastāvīgu pārskatu par EBTA Uzraudzības iestādes apstiprinātajām valsts garantiju shēmām saskaņā ar EEZ līguma 62. panta 1. punktu. Tādēļ EBTA valstīm ir jāsniedz ziņojumi EBTA Uzraudzības iestādei.

Attiecībā uz atbalsta garantiju shēmām šie ziņojumi jāsniedz vismaz garantijas shēmas darbības beigās un lai informētu par grozījumiem shēmās. Tomēr EBTA Uzraudzības iestāde saistībā ar konkrēto gadījumu var lemt, ka ziņojumus ir lietderīgi pieprasīt biežāk.

Attiecībā uz garantiju shēmām, par kurām EBTA Uzraudzības iestāde ir pieņēmusi lēmumu, ka tās nav atbalsta shēmas, un īpaši gadījumos, kad nav uzticamu vēsturisku datu par shēmu, EBTA Uzraudzības iestāde, pieņemot lēmumu par to, ka tās nav atbalsta shēmas, var pieprasīt iesniegt minētos ziņojumus, tādējādi katrā gadījumā atsevišķi nosakot ziņojumu sniegšanas biežumu un to saturu.

Ziņojumos jāiekļauj vismaz šāda informācija:

- a) izsniegto garantiju skaits un apmērs;
- b) nesamaksāto garantiju skaits un apmērs perioda beigās;
- c) izmantoto garantiju skaits un apmērs (uzrādot tās atsevišķi un par katru gadu);
- d) gada ienākumi:
 - (1) ienākumi no noteiktajām prēmijām;
 - (2) ienākumi no atgūtām summām;
 - (3) citi ieņēmumi (piemēram, saņemtie noguldījumu vai ieguldījumu procenti);

⁽³⁰⁾ EEZ Uzraudzības iestādes valsts atbalsta pamatnostādnes skatīt šādā tīmekļa vietnē: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>.

⁽³¹⁾ Piemēram, pienākumi, kas paredzēti EBTA Uzraudzības iestādes 2004. gada 14. jūlija Lēmumā Nr. No 195/04/COL (OV L 139, 25.5.2006., 37. lpp., EEZ pielikums Nr. 26, 25.5.2006., 1. lpp.), kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Iestādes 2008. gada 17. decembra Lēmumu Nr. 789/08/COL, OV L 340, 22.12.2010., 1. lpp., EEZ pielikums Nr. 72, 22.12.2010., 1. lpp. Šis lēmums atbilst Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulai (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.), kura jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 271/2008 (OV L 82, 25.3.2008., 1. lpp.). Komisijas Regula (EK) Nr. 794/2004 tika iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas Lēmumu Nr. 123/2005, ar EEZ līguma XV pielikumu un 26. protokolu (OV L 339, 22.12.2005., 32. lpp., EEZ pielikums Nr. 66, 22.12.2005., 18. lpp.).

e) gada izmaksas:

(1) administratīvās izmaksas;

(2) samaksātā atlīdzība par izmantotajām garantijām;

f) gada pārpalikums vai iztrūkums (starpība starp ienākumiem un izmaksām); kā arī

g) uzkrātais pārpalikums vai iztrūkums kopš shēmas uzsākšanas ⁽³²⁾.

Attiecībā uz individuālām garantijām jāsniedz attiecīga informācija galvenokārt par d) līdz g) punktu.

Jebkurā gadījumā EBTA Uzraudzības iestāde vērš EBTA valstu uzmanību uz to, ka sniegt pareizu ziņojumu tālākā nākotnē var tad, ja nepieciešamā informācija apkopota pareizi, sākot jau no shēmas izmantošanas sākuma, un informācija tiek apkopota ik gadu.

EBTA valstu uzmanība tiek vērsta arī uz to, ka, kaut gan attiecībā uz garantijām, kas nav atbalsta garantijas, ko izsniedz vai nu atsevišķi, vai arī shēmas ietvaros, nepastāv paziņošanas pienākums, EBTA Uzraudzības iestādei, piemēram, pēc sūdzības saņemšanas var būt nepieciešams pārlicināties, vai garantija vai shēma neietver atbalsta elementus. Šādā gadījumā EBTA Uzraudzības iestāde attiecīgajai EBTA valstij pieprasīs informāciju, kas būs līdzīga tai informācijai, kas noteikta iepriekš attiecībā uz ziņojumiem.

Ja ziņojumi jau ir jāsniedz saskaņā ar īpašām ziņojumu sniegšanas saistībām, ko paredz grupu atbrīvojumu regulas, pamatnostādnes vai pamatnoteikumi, ko piemēro valsts atbalsta jomā, šie īpašie ziņojumi aizstās ziņojumus, kas sniedzami saskaņā ar pašreizējo pienākumu sniegt ziņojumu par garantijām, ja vien tajos ir iekļauta iepriekš norādītā informācija.

7. ĪSTENOŠANAS PASĀKUMI

EBTA Uzraudzības iestāde aicina EBTA valstis līdz 2010. gada 1. janvārim koriģēt to esošos garantiju pasākumus atbilstīgi šajā nodaļā noteiktajiem nosacījumiem, ciktāl tie attiecas uz jaunām garantijām.

⁽³²⁾ Ja shēma darbojusies vairāk nekā 10 gadus, jāsniedz informācija tikai par gada pārpalikumu vai iztrūkumu summām pēdējos 10 gados.

III PIELIKUMS

VADLĪNIJAS VALSTS ATBALSTAM DZELZCEĻA UZŅĒMUMIEM ⁽¹⁾

1. IEVADS

1.1. Vispārīgais konteksts – dzelzceļa nozare

- (1) Dzelzceļam ir tādas priekšrocības, kādu nav citiem transporta veidiem – dzelzceļš ir drošs un nerada piesārņojumu. Dzelzceļa transports var arī būtiski sekmēt pārvadājumu ilgtspējīgu attīstību Eiropas Ekonomikas zonā.
- (2) Eiropas Komisijas Baltajā grāmatā “Eiropas transporta politika līdz 2010. gadam – laiks izlemt” ⁽²⁾ un tās termiņa vidusposma pārskatā ⁽³⁾ ir akcentēts, cik liela ir dinamiskas dzelzceļa nozares nozīme, lai izveidotu efektīvu, drošu un tīru kravu un pasažieru pārvadājumu sistēmu, kas sekmētu vienota, ilgtermiņā ienesīga Eiropas tirgus izveidi. EEZ Padomdevējas komitejas rezolūcijā un ziņojumā “Vērienīga transporta politika” ⁽⁴⁾ papildus uzsvērts, cik svarīga EEZ ir šāda dinamiska dzelzceļa nozare. Sastrēgumi uz ceļiem pilsētās un citās EEZ teritorijās, nepieciešamība pārvarēt ar klimata pārmaiņām saistītās problēmas, degvielas cenu pieaugums – tas viss liecina par to, cik svarīgi ir attīstīt dzelzceļa pārvadājumus. Šajā sakarā ir atkārtoti jāuzsver, ka EEZ līgumā ⁽⁵⁾ un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā ⁽⁶⁾ izvirzītos mērķus vides jomā ir jācenšas sasniegt, arī īstenojot kopējo transporta politiku.
- (3) Tomēr Eiropas dzelzceļa transporta nozare nav gana piesaistoša. Kopš 20. gadsimta sešdesmitajiem gadiem līdz 20. gadsimta beigām šajā nozarē bija vērojama nepārtraukta lejupslīde. Gan kravu, gan pasažieru pārvadājumu apjoms salīdzinājumā ar citiem pārvadājumu veidiem relatīvā izteiksmē samazinājās. Dzelzceļa kravu pārvadājumu apjoms samazinājās pat absolūtā izteiksmē: pa dzelzceļu pārvadāto kravu daudzums 1970. gadā bija lielāks nekā 2000. gadā. Tradicionālie dzelzceļa uzņēmumi nespēja nodrošināt uzticamību un garantēt termiņu ievērošanu, ko no tiem gaidīja klienti, tāpēc notika pāreja no dzelzceļa pārvadājumiem uz cita veida pārvadājumiem, galvenokārt pārvadājumiem ar autotransportu ⁽⁷⁾. Lai gan dzelzceļa pasažieru pārvadājumi absolūtos skaitļos turpināja pieaugt, šis pieaugums tomēr ir ļoti neliels salīdzinājumā ar autotransporta vai gaisa transporta pārvadājumiem ⁽⁸⁾.
- (4) Lai gan šķiet, ka pēdējā laikā šie rādītāji uzlabojas ⁽⁹⁾, vēl ir daudz darāmā, lai dzelzceļa kravu pārvadājumu nozare kļūtu stabila un konkurētspējīga. Jo īpaši dzelzceļa kravu pārvadājumu nozarē joprojām pastāv lielas grūtības, kuru dēļ ir vajadzīga rīcība no publiskā sektora puses ⁽¹⁰⁾.
- (5) Relatīvā lejupslīde Eiropas dzelzceļa nozarē lielā mērā ir saistīta ar to, kā vēsturiski tika organizēts transporta piedāvājums, jo īpaši valstu un monopola shēmās.
- (6) Pirmkārt, tā kā valstu tīklos nebija konkurences, dzelzceļa uzņēmumiem nebija stimula samazināt savas darbības izmaksas un izstrādāt jaunus pakalpojumus. Šo uzņēmumu darbība nav nodrošinājusi ne pietiekami daudz ienākumu visu izmaksu segšanai, ne arī vajadzīgos ieguldījumus. Dažkārt šie vajadzīgie ieguldījumi nav veikti, un atsevišķos gadījumos EEZ valstis ir atturējušas savus valsts dzelzceļa uzņēmumus no šādiem ieguldījumiem, jo tiem nebija pietiekamu pašu resursu šo ieguldījumu finansēšanai. Tāpēc šiem uzņēmumiem ir daudz parādu, un tas negatīvi ietekmēja to attīstību.

⁽¹⁾ Šī nodaļa atbilst Kopienas vadlīnijām valsts atbalstam dzelzceļa uzņēmumiem (OV C 184, 22.7.2008., 13. lpp.).

⁽²⁾ COM(2001) 370, 12.9.2001., 18. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Komisijas paziņojums “Eiropas dinamiska saglabāšana – ilgtspējīga attīstība mūsu kontinentā – Transporta baltās grāmatas vidusposma pārskats”, COM(2006) 314, 22.6.2006., 21. lpp.

⁽⁴⁾ Pieejama EBTA tīmekļa vietnē: <http://www.efta.int/advisory-bodies/consultative-committee.aspx>.

⁽⁵⁾ EEZ līguma preambulas 9. punktā atzīta Pušu apņemšanās saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti un nodrošināt saprātīgu un racionālu dabas resursu izmantošanu, jo īpaši, ievērojot noturīgas attīstības principu, kā arī principu veikt piesardzības un profilaktiskas darbības. Saskaņā ar EEZ līguma 1. pantu pusēm jācenšas panākt ciešāku sadarbību vides jautājumu risināšanā. Saskaņā ar EEZ līguma 73. pantu, veicot pasākumus četru pamatbrīvību jomā, Pušu mērķis cita starpā ir “saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti”. Turklāt EEZ līguma 78. pantā Puses tiek mudinātas stiprināt un paplašināt sadarbību atbilstīgi Kopienas rīcībai cita starpā arī vides jomā.

⁽⁶⁾ EK līguma 2. pantā ir noteikts, ka līdztekus citiem uzdevumiem Kopienas uzdevums ir arī “veicināt noturīgu izaugsmi bez inflācijas”, ievērojot vides aizsardzības prasības. Šos noteikumus papildina īpašie mērķi, kas definēti 174. pantā, kurā noteikts, ka Kopienas politika attiecībā uz vidi jo īpaši palīdz saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti. Līguma 6. pantā ir teikts, ka “nosakot un īstenojot Kopienas politiku un darbības, kas minētas 3. pantā, tajās jāparedz vides aizsardzības prasības, lai veicinātu stabīlu attīstību”.

⁽⁷⁾ ES no 1995. līdz 2005. gadam dzelzceļa kravu pārvadājumi (izteikti tonnkilometros) pieauga vidēji par 0,9 % gadā salīdzinājumā ar 3,3 % vidējo pieaugumu gadā autotransporta nozarē tajā pašā laikposmā (avots: Eiropas Statistikas biroja dati).

⁽⁸⁾ ES no 1995. līdz 2004. gadam dzelzceļa pasažieru pārvadājumi (izteikti pasažierkilometros) pieauga vidēji par 0,9 % gadā salīdzinājumā ar 1,8 % vidējo pieaugumu gadā privāto auto izmantojuma ziņā tajā pašā laikposmā (avots: Eiropas Statistikas biroja dati).

⁽⁹⁾ Kopš 2002. gada, jo īpaši valstis, kas atvēra savus tirgus konkurencei. Dzelzceļa kravu pārvadājumi 2006. gadā pieauguši par 3,7 %, savukārt pasažieru pārvadājumu apjoms – par 3 %. Šī tendence varētu turpināties arī 2007. gadā.

⁽¹⁰⁾ Eiropas Komisijas paziņojums “Ceļā uz dzelzceļa tīklu, kurā prioritāte ir kravu pārvadājumiem” (SEC(2007) 1322, SEC(2007) 1324 un SEC(2007) 1325), 18.10.2007.).

- (7) Otrkārt, dzelzceļa transporta attīstība Eiropā bija tik ierobežota tāpēc, ka dzelzceļa tīklu standarti un savstarpējās izmantojamības normas nav bijušas pietiekami saskaņotas, kamēr autotransporta un gaisa pārvadājumu operatori ir izstrādājuši virkni starptautisku pakalpojumu. EEZ pārņēma virkni ļoti atšķirīgu valsts dzelzceļa tīklu, kam bija raksturīgi dažādi sliežu ceļi, dažādas signālu un drošības sistēmas, kas nav savstarpēji izmantojamas. Šo aspektu dēļ dzelzceļa uzņēmumi nevar gūt labumu no apjomradītiem ietaupījumiem, kas varētu rasties, ja infrastruktūra un ritošais sastāvs būtu projektēts vienam lielam tirgum, nevis 27 atšķirīgiem valstu tirgiem⁽¹¹⁾.
- (8) EEZ īsteno trejādu politiku, lai atjaunotu dzelzceļa nozares dzīvotspēju:
- a) pakāpeniski ieviešot noteikumus, kas ļautu attīstīties konkurencei dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu tirgū;
 - b) sekmējot standartizāciju un tehnisko saskaņošanu Eiropas dzelzceļa tīklos, lai dzelzceļš būtu savstarpēji izmantojams visas Eiropas līmenī;
 - c) piešķirot finansiālu atbalstu EEZ līmenī (saistībā ar TEN-T programmu un struktūrfondiem).
- (9) Tādā veidā EEZ ir pakāpeniski atvērusi konkurencei dzelzceļa transporta tirgus. Pirmais tiesību aktu kopums par tirgus atvēršanu tika pieņemts 2001. gadā, kas ietver Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 26. februāra Direktīvu 2001/12/EK, ar ko groza Padomes Direktīvu 91/440/EEK par Kopienas dzelzceļa attīstību⁽¹²⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 26. februāra Direktīvu 2001/13/EK, ar ko groza Padomes Direktīvu 95/18/EK par dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu licencēšanu⁽¹³⁾, un Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 26. februāra Direktīvu 2001/14/EK par dzelzceļa infrastruktūras jaudas iedalīšanu un maksas iekasēšanu par dzelzceļa infrastruktūras lietošanu un drošības sertifikāciju⁽¹⁴⁾. Pēc minētā kopuma 2004. gadā tika pieņemts otrais tiesību aktu kopums, kura ietvaros svarīgākie dokumenti ir Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 881/2004 par Eiropas Dzelzceļa aģentūras izveidošanu⁽¹⁵⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīva 2004/49/EK par drošību Kopienas dzelzceļos, un par Padomes Direktīvas 95/18/EK par dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu licencēšanu un Direktīvas 2001/14/EK par dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadali un maksas iekasēšanu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu un drošības sertifikāciju grozījumiem⁽¹⁶⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīva 2004/50/EK, ar ko groza Padomes Direktīvu 96/48/EK par Eiropas ātrgaitas dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību⁽¹⁷⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/16/EK par Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību, un Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīva 2001/51/EK, ar ko groza Padomes Direktīvu 91/440/EEK par Kopienas dzelzceļa attīstību⁽¹⁸⁾. Visbeidzot 2007. gadā pieņēma trešo tiesību aktu kopumu, kas ietver Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. oktobra Regulu (EK) Nr. 1370/2007 par sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumiem, izmantojot dzelzceļu un autoceļus, un ar ko atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 1191/69 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 1170/70⁽¹⁹⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. oktobra Regulu (EK) Nr. 1371/2007 par dzelzceļa pasažieru tiesībām un pienākumiem⁽²⁰⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. oktobra Direktīvu 2007/58/EK, ar ko groza Padomes Direktīvu 91/440/EEK par Kopienas dzelzceļa attīstību un Direktīvu 2001/14/EK par dzelzceļa infrastruktūras jaudas iedalīšanu un maksas iekasēšanu

⁽¹¹⁾ Islandē, Maltā un Kiprā nav dzelzceļa pārvadājumu tīkla.

⁽¹²⁾ OV L 75, 15.3.2001., 1. lpp.

⁽¹³⁾ OV L 75, 15.3.2001., 26. lpp.

⁽¹⁴⁾ OV L 75, 15.3.2001., 29. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2007/58/EK (OV L 315, 3.12.2007., 44. lpp.). Iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas 2009. gada 17. marta Lēmumu Nr. 33/2009 (OV L 130, 28.5.2009., 27. lpp.), un EEZ pielikums Nr. 28, 28.5.2009., 25. lpp.). Direktīvas 2001/12/EK, 2001/13/EK un 2001/14/EK tika iekļautas EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas 2001. gada 28. septembra Lēmumu Nr. 118/2001 (OV L 322, 6.12.2001., 32. lpp., EEZ pielikums Nr. 60, 6.12.2001., 29. lpp.). Ar šo lēmumu grozīja EEZ Apvienotās komitejas 1994. gada 21. marta Lēmumu Nr. 7/94 par Padomes Direktīvas 91/440/EEK iekļaušanu Līgumā (OV L 160, 28.6.1994., 1. lpp., EEZ pielikums Nr. 17, 28.6.1994., 1. lpp.) un EEZ Apvienotās komitejas 1995. gada 15. decembra Lēmumu Nr. 71/95 par Padomes Direktīvas 95/18/EK iekļaušanu (OV L 57, 7.3.1996., 37. lpp., un EEZ pielikums Nr. 11, 7.3.1996., 14. lpp.).

⁽¹⁵⁾ OV L 164, 30.4.2004., 1. lpp. Regula iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas 2005. gada 10. jūnija Lēmumu Nr. 82/2005 (OV L 268, 13.10.2005., 13. lpp., un EEZ pielikums Nr. 52, 13.10.2005., 7. lpp.).

⁽¹⁶⁾ OV L 164, 30.4.2004., 44. lpp.

⁽¹⁷⁾ OV L 164, 30.4.2004., 114. lpp.

⁽¹⁸⁾ OV L 164, 30.4.2004., 164. lpp. Direktīvas 2004/49/EK, 2004/50/EK un 2004/51/EK tika iekļautas EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas 2004. gada 29. oktobra Lēmumu Nr. 151/2001 (OV L 102, 21.4.2005., 27. lpp., un EEZ pielikums Nr. 20, 21.4.2005., 17. lpp.). Ar šo lēmumu tika izdarīti grozījumi EEZ Apvienotās Komitejas 1995. gada 15. decembra Lēmumā Nr. 71/95 par Padomes Direktīvas 95/18/EK iekļaušanu Līgumā (OV L 57, 7.3.1996., 37. lpp., un EEZ pielikums Nr. 11, 7.3.1996., 14. lpp.), EEZ Apvienotās Komitejas 2001. gada 28. septembra Lēmumā Nr. 118/2001 par Direktīvu 2001/12/EK, 2001/13/EK un 2001/14/EK iekļaušanu Līgumā (OV L 322, 6.12.2001., 32. lpp., un EEZ pielikums Nr. 60, 6.12.2001., 29. lpp.), EEZ Apvienotās komitejas 1997. gada 30. aprīļa Lēmumā Nr. 25/97 par Direktīvas 96/48/EK pieņemšanu (OV L 242, 4.9.1997., 74. lpp., un EEZ pielikums Nr. 37, 4.9.1997., 74. lpp.), EEZ Apvienotās komitejas 2002. gada 1. marta Lēmumā Nr. 16/2002 par Direktīvas 2001/16/EK pieņemšanu (OV L 110, 25.4.2002., 11. lpp., un EEZ pielikums Nr. 21, 25.4.2002., 8. lpp.) un EEZ Apvienotās komitejas 1994. gada 21. marta Lēmumā Nr. 7/94 par Padomes Direktīvas 91/440/EEK iekļaušanu Līgumā (OV L 160, 28.6.1994., 1. lpp., un EEZ pielikums Nr. 17, 28.6.1994., 1. lpp.).

⁽¹⁹⁾ OV L 315, 3.12.2007., 1. lpp. Iekļautas EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas 2008. gada 2. jūlija Lēmumu Nr. 85/2008 (OV L 280, 23.10.2008., 20. lpp., un EEZ pielikums Nr. 64, 23.10.2008., 13. lpp.).

⁽²⁰⁾ OV L 315, 3.12.2007., 14. lpp. Iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas 2010. gada 2. jūlija Lēmumu Nr. 90/2010 (OV L 277, 21.10.2010., 43. lpp., un EEZ pielikums Nr. 59, 21.10.2010., 12. lpp.).

par dzelzceļa infrastruktūras lietošanu⁽²¹⁾, un Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. oktobra Direktīvu 2007/59/EK par to vilcienu vadītāju sertifikāciju, kuri vada lokomotīves un vilcienu Kopienas dzelzceļu sistēmā⁽²²⁾. Dzelzceļa kravu pārvadājumu tirgu Eiropas dzelzceļa kravu pārvadājumu tīklā atvēra konkurencei 2003. gada 15. martā, pēc tam, 2006. gada 1. janvārī, starptautisko kravu pārvadājumu jomā un, visbeidzot, 2007. gada 1. janvārī – arī attiecībā uz dzelzceļa kabotāžu. Ar trešo dzelzceļa tiesību aktu kopumu paredzēts ar 2010. gada 1. janvāri atvērt konkurencei starptautisko pasažieru pārvadājumu tirgu. Dažas EEZ valstis, kā Apvienotā Karaliste, Vācija, Nīderlande un Itālija, jau ir (daļēji) atvērušas savu vietējo pasažieru pārvadājumu tirgu.

- (10) Ar attiecīgajiem nosacījumiem Padomes 1991. gada 29. jūlija Direktīvā 91/440/EEK par Kopienas dzelzceļa attīstību⁽²³⁾ izveidoja jaunu dzelzceļa nozarē iesaistīto personu institucionālo un organizatorisko struktūru, kas paredz:
- a) grāmatvedības un organizācijas ziņā nodalīt dzelzceļa uzņēmumus⁽²⁴⁾ un infrastruktūras pārvaldītājus⁽²⁵⁾;
 - b) dzelzceļa uzņēmumu neatkarīgu pārvaldību;
 - c) dzelzceļa uzņēmumu pārvaldību atbilstoši principiem, ko piemēro komercsabiedrībām;
 - d) tādu dzelzceļa uzņēmumu finanšu līdzsvaru, kas atbilst saprātīgam uzņēmējdarbības plānam;
 - e) EEZ valstu īstenoto finanšu pasākumu atbilstību noteikumiem par valsts atbalstu⁽²⁶⁾.
- (11) Līdztekus šim liberalizācijas procesam otrajā līmenī Eiropas Komisija un EEZ Apvienotā komiteja ir apņēmušas veicināt Eiropas dzelzceļa tīklu savstarpēju izmantojamību. Šo pieeju papildina EEZ iniciatīvas, lai uzlabotu dzelzceļa transporta drošību⁽²⁷⁾.
- (12) Trešais valsts intervences līmenis par labu dzelzceļa nozarei ir finanšu atbalsta jomā. Eiropas Komisija uzskata, ka šāds atbalsts var būt pamatots noteiktos gadījumos, kad, pārorientējot dzelzceļa nozari, rodas lielas izmaksas.
- (13) Eiropas Komisija arī atzīmē, ka dzelzceļa pārvadājumu nozarē vienmēr ir ieguldīti ievērojami valsts līdzekļi.
- (14) Piešķirt valsts atbalstu dzelzceļa nozarē var atļaut tikai tad, ja tas palīdz izveidot integrētu EEZ tirgu, kas ir atvērts konkurencei un kas ir savstarpēji izmantojams, un ja tas palīdz sasniegt EEZ ilgtspējīgas mobilitātes mērķus. Eiropas Komisijai un EBTA Uzraudzības iestādei attiecīgi jāraugās, lai publiskā sektora piešķirtais finansiālais atbalsts neradītu konkurences traucējumus, kas varētu būt pretrunā kopējām interesēm. Atsevišķos gadījumos Eiropas Komisija un EBTA Uzraudzības iestāde var lūgt EEZ valstis, piešķirot atbalstu, uzņemties noteiktas saistības attiecībā uz EEZ mērķiem.

1.2. Šo vadlīniju mērķis un darbības joma

- (15) Šo vadlīniju mērķis ir sniegt norādes par to, kā novērtēt tāda valsts atbalsta atbilstību EEZ līguma noteikumiem, kas minētajos apstākļos piešķirts dzelzceļa uzņēmumiem, kuri atbilst Direktīvā 91/440/EEK sniegtajai definīcijai. Turklāt 3. nodaļu piemēro arī pilsētas, piepilsētas un reģionālo pasažieru pārvadājumu transporta uzņēmumiem. Vadlīniju pamatā ir konkrēti principi, kurus Kopienas likumdevējs noteicis, secīgi pieņemot šos trīs dzelzceļa tiesību aktu kopumus. Šo vadlīniju nolūks ir uzlabot publiskā finansējuma pārredzamību un juridisko noteiktību attiecībā uz valsts atbalsta noteikumiem saistībā ar EEZ tirgu atvēršanu. Šīs vadlīnijas neattiecas uz publisko finansējumu, kas paredzēts infrastruktūras pārvaldītājiem.

⁽²¹⁾ OV L 315, 3.12.2007., 44. lpp. Iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas 2009. gada 17. marta Lēmumu Nr. 33/2009 (OV L 130, 28.5.2009., 27. lpp., un EEZ pielikums Nr. 28, 28.5.2009., 25. lpp.).

⁽²²⁾ OV L 315, 3.12.2007., 51. lpp. Iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas 2009. gada 5. februāra Lēmumu Nr. 12/2009 (OV L 73, 19.3.2009., 47. lpp., un EEZ pielikums Nr. 16, 19.3.2009., 18. lpp.).

⁽²³⁾ OV L 237, 24.8.1991., 25. lpp. Iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas 1994. gada 21. marta Lēmumu Nr. 7/94 (vēl nav publicēts). Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2007/58/EK.

⁽²⁴⁾ Direktīvas 91/440/EEK 3. pantā ir definēti dzelzceļa uzņēmumi: "dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums" ir jebkurš privāts vai valsts uzņēmums, kura galvenais darbības veids ir dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu sniegšana attiecībā uz kravām un/vai pasažieriem, ar noteikumu, ka uzņēmumam jānodrošina vilce; tas ietver arī uzņēmumus, kas nodrošina vienīgi vilci".

⁽²⁵⁾ Direktīvas 91/440/EEK 3. pantā ir definēti infrastruktūras pārvaldītāji: "infrastruktūras pārvaldītājs" nozīmē jebkuru valsts iestādi vai uzņēmumu, kas atbild īpaši par dzelzceļa infrastruktūras izveidi un uzturēšanu, kā arī par kontroles un drošības sistēmu darbību. Šie pienākumi var ietvert arī infrastruktūras kontroles un drošības sistēmu pārvaldīšanu. Infrastruktūras pārvaldītāja funkcijas tīklā vai tīkla daļā var piešķirt dažādām iestādēm vai uzņēmumiem".

⁽²⁶⁾ Direktīvas 91/440/EEK 9. panta 3. punktā noteikts: "Atbalstu šajā pantā minēto parādu dzēšanai dalībvalstis piešķir saskaņā ar Līguma 73., 87. un 88. pantu".

⁽²⁷⁾ Īpaši Direktīva 2004/49/EK, kas iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas 2004. gada 29. oktobra Lēmumu 151/2004.

- (16) EEZ līguma 61. panta 1. punktā ir noteikts, ka principā ar kopējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir EK dalībvalsts vai EBTA valsts vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp EEZ valstīm. Tomēr dažkārt šādu valsts atbalstu var atzīt par pamatotu, ņemot vērā EEZ vispārējās intereses. Daži no šiem gadījumiem ir minēti EEZ līguma 61. panta 3. punktā, un tie attiecas uz dzelzceļa nozari tāpat, kā tie attiecas uz citām tautsaimniecības nozarēm.
- (17) EEZ līguma 49. pantā arī paredzēts, ka atbalsts ir saderīgs ar EEZ, "ja tas vajadzīgs transporta koordinācijai vai ja tas ir atbildība par tādu saistību izpildi, kuras parasti uzskata par sabiedriskajiem pakalpojumiem". Šis pants EEZ līguma vispārējā shēmā ir uzskatāms par *lex specialis*. Pamatojoties uz EK līguma atbilstošo 73. pantu, Kopienas likumdevējs ir pieņēmis divus īpašus tiesību aktus transporta nozarē: Padomes 1969. gada 26. jūnija Regulu (EEK) Nr. 1191/69 par dalībvalstu darbību sakarā ar saistībām, kuras parasti uzskata par sabiedriskajiem pakalpojumiem, dzelzceļa pārvadājumu, autopārvadājumu un iekšējo ūdensceļu pārvadājumu nozarē⁽²⁸⁾ un Padomes 1970. gada 4. jūnija Regulu (EEK) Nr. 1107/70 par atbalsta piešķiršanu pārvadājumiem pa dzelzceļu, autoceļiem un iekšējiem ūdensceļiem⁽²⁹⁾. Līdzīgi Padomes 1969. gada 26. jūnija Regulā (EEK) Nr. 1192/69 par kopīgiem noteikumiem uzskaites normalizēšanai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumos⁽³⁰⁾ paredzēts, ka dalībvalstis drīkst piešķirt dažas kompensācijas dzelzceļa uzņēmumiem⁽³¹⁾.
- (18) Regulas (EEK) Nr. 1107/70 3. pantā ir noteikts, ka dalībvalstis nedz veic koordinācijas pasākumus, nedz uzliek saistības, kuras parasti uzskata par sabiedriskajiem pakalpojumiem, kas paredz atbalsta piešķiršanu saskaņā ar EEZ līguma 49. pantu, izņemot gadījumus vai apstākļus, ko paredz minētā regula, tomēr neskarot Regulas (EEK) Nr. 1191/69 un Regulas (EEK) Nr. 1192/69 noteikumus. No Eiropas Kopienas Tiesas judikatūras *Altmark*⁽³²⁾ lietā izriet, ka valsts atbalstu, kuru nedrīkst piešķirt, pamatojoties uz Regulu (EEK) Nr. 1107/70, (EEK) Nr. 1191/69 vai (EEK) Nr. 1192/69, nevar uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu atbilstīgi EK līguma 73. pantam⁽³³⁾. Turklāt ir jāatgādina, ka sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas kompensācijas, kas izmaksātas, neievērojot noteikumus, kas izriet no EEZ līguma 49. panta, nevar uzskatīt ar saderīgām ar kopējo tirgu, pamatojoties uz 59. panta 2. punktu vai jebkuru citu EEZ līguma noteikumu⁽³⁴⁾.
- (19) Ar Regulu (EK) Nr. 1370/2007 ("SPSS" regula)⁽³⁵⁾, kas stāties spēkā 2009. gada 3. decembrī un ar kuru atceļ Regulas (EEK) Nr. 1191/69 un (EEK) Nr. 1107/70, tiks izveidots jauns tiesiskais regulējums. Tāpēc sabiedrisko pakalpojumu kompensācijas aspekti šajās pamatnostādnēs nav ietverti.
- (20) Regulai (EK) Nr. 1370/2007 stājoties spēkā, EEZ līguma 49. pantu varēs piemērot tieši kā juridisko pamatu, lai noteiktu tā atbalsta saderīgumu, uz kuru "SPSS" regula neattiecas, un jo īpaši attiecībā uz atbalstu kravu pārvadājumu koordinēšanai. Tādēļ ir jāizstrādā vispārēja interpretācija, kā izvērtēt koordinēšanas nolūkiem paredzēta atbalsta saderību ar EEZ līguma 49. pantu. Šo vadlīniju mērķis ir jo īpaši izveidot šādas izvērtēšanas kritērijus, kā arī noteikt atbalsta intensitātes robežas. Tomēr, ņemot vērā 49. panta traktējumu, EBTA Uzraudzības iestādei ir jādod iespēja EBTA valstīm vajadzības gadījumā pierādīt, ka var būt vajadzīgi pasākumi, kas pārsniedz noteiktās robežas, un ka tie ir proporcionāli.
- (21) Šīs pamatnostādnes attiecas uz EEZ līguma 49. un 61. panta piemērošanu un īstenošanu attiecībā uz publisko finansējumu, kas paredzēts dzelzceļa uzņēmumiem Direktīvas 91/440/EEK nozīmē. Tajās apskatīti šādi aspekti: publisks finansējums dzelzceļa uzņēmumiem, izmantojot dzelzceļa infrastruktūras finansējumu (2. nodaļa), atbalsts ritošā sastāva iepirkumiem un atjaunošanai (3. nodaļa), valsts īstenošana parādu dzēšana, lai panāktu dzelzceļa uzņēmumu finanšu stāvokļa uzlabošanu (4. nodaļa), atbalsts dzelzceļa uzņēmumu pārstrukturēšanai (5. nodaļa), atbalsts pārvadājumu koordinēšanai (6. nodaļa) un valsts garantijas dzelzceļa uzņēmumiem (7. nodaļa). Tomēr šajās pamatnostādnēs nav klāstīta "SPSS" regulas piemērošanas kārtība, attiecībā uz kuru ne Eiropas Komisija, ne EBTA Uzraudzības iestāde vēl nav izstrādājusi lēmumu pieņemšanas praksi⁽³⁶⁾.

⁽²⁸⁾ OV L 156, 28.6.1969., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1893/91 (OV L 169, 29.6.1991., 1. lpp.).

⁽²⁹⁾ OV L 130, 15.6.1970., 1. lpp.

⁽³⁰⁾ OV L 156, 28.6.1969., 8. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1791/2006 (OV L 363, 20.12.2006., 1. lpp.).

⁽³¹⁾ Šis trīs regulas jau sākotnēji bija EEZ līguma sastāvdaļa.

⁽³²⁾ Tiesas 2003. gada 24. jūlija spriedums, lieta C-280/00 *Altmark Trans GmbH un Regierungspräsidium Magdeburg pret Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH* ("Altmark"), 2003., Recueil I-7747. lpp.

⁽³³⁾ Spriedums *Altmark* lietā, 107. punkts.

⁽³⁴⁾ Šajā sakarā skatīt 17. apsvērumu Eiropas Komisijas 2005. gada 28. novembra Lēmumā par EK līguma 86. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (OV L 312, 29.11.2005., 67. lpp.). Šis lēmums iekļauts EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas 2006. gada 7. jūlija Lēmumu Nr. 91/2006 (OV L 286, 19.10.2006., 31. lpp., un EEZ pielikums Nr. 52, 19.10.2006., 24. lpp.). EK līguma 86. panta 2. punkts atbilst EEZ līguma 59. panta 2. punktam.

⁽³⁵⁾ Regula iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas 2008. gada 4. jūlija Lēmumu Nr. 85/2005 (OV L 280, 23.10.2008., 20. lpp., un EEZ pielikums Nr. 64, 13. 23.10.2008., 13. lpp.).

⁽³⁶⁾ Tās arī neattiecas uz Regulas (EEK) Nr. 1192/69 piemērošanu. Šī regula jau sākotnēji bija EEZ līguma sastāvdaļa.

2. PUBLISKS FINANSĒJUMS DZELZCEĻA UZŅĒMUMIEM, IZMANTOJOT DZELZCEĻA INFRASTRUKTŪRAS FINANŠĒJUMU
- (22) Dzelzceļa infrastruktūrai ir ļoti liela nozīme dzelzceļa nozares attīstībā Eiropā. Dzelzceļa infrastruktūrai ir vajadzīgi liela apjoma ieguldījumi, gan tādēļ, lai sekmētu savstarpējo izmantojamību, gan drošības uzlabošanas nolūkā, gan arī lai attīstītu ātrvilcienu satiksmi ⁽³⁷⁾.
- (23) Šīs vadlīnijas attiecas vienīgi uz dzelzceļa uzņēmumiem. Tādējādi to mērķis nav, ņemot vērā valsts atbalsta noteikumus, definēt tiesisko regulējumu, ko piemēro infrastruktūras publiskajam finansējumam. Šajā nodaļā ir skatīta vienīgi infrastruktūras publiskas finansēšanas ietekme uz dzelzceļa uzņēmumiem.
- (24) Turklāt publiskais finansējums infrastruktūras attīstīšanai var netiešā veidā radīt priekšrocības dzelzceļa uzņēmumiem, un tādējādi tas būtu atbalsts. Atbilstīgi Eiropas Kopienų Tiesas praksei būtu jāizvērtē, vai infrastruktūras sekmēšanas pasākums ekonomiski atviegļina izdevumus, kas parasti rodas dzelzceļa uzņēmumu budžetā ⁽³⁸⁾. Lai to atzītu, attiecīgajiem uzņēmumiem jābūt piešķirtai selektīvai priekšrocībai, un šīs priekšrocības avotam ir jābūt konkrētās infrastruktūras finansējumam ⁽³⁹⁾.
- (25) Ja infrastruktūra ir vienlīdzīgi un bez diskriminācijas pieejama visiem potenciālajiem lietotājiem un ja par piekļuvi šai infrastruktūrai ir noteikta adekvāta maksa, kas atbilst EEZ tiesību aktiem (Direktīva 2001/14/EK), Eiropas Komisija un EBTA Uzraudzības iestāde parasti uzskata, ka infrastruktūras publiska finansēšana nav valsts atbalsts dzelzceļa uzņēmumiem ⁽⁴⁰⁾.
- (26) EBTA Uzraudzības iestāde uzsver, ka gadījumā, ja publiskais dzelzceļa infrastruktūras finansējums ir atbalsts vienam vai vairākiem dzelzceļa uzņēmumiem, to var atļaut, piemēram, pamatojoties uz EEZ līguma 49. pantu, ja vien šī infrastruktūra atbilst pārvaldījumu koordinēšanas vajadzībām. Šajā sakarā šo vadlīniju 6. nodaļa ir saistoša atsauce saderīguma analīzei.
3. ATBALSTS RITOŠĀ SASTĀVA IEPIRKUMIEM UN ATJAUNOŠANAI
- 3.1. **Mērķis**
- (27) Pasažieru pārvaldījumos izmantoto lokomotīvu un vagonu parks dažkārt ir novecojis un ļoti sliktā stāvoklī, jo īpaši jaunajās ES dalībvalstīs. ES-25 un Norvēģijā 2005. gadā 70 % izmantoto lokomotīvu (dīzeļa un elektrisko) un 65 % vagonu bija vecāki par 20 gadiem ⁽⁴¹⁾. Aplūkojot situāciju tikai dalībvalstīs, kas Eiropas Savienībai pievienojās 2004. gadā, rādītāji bija šādi: 2005. gadā 20 gadu vecumu bija pārsnieguši 82 % lokomotīvu un 62 % vagonu ⁽⁴²⁾. Pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju, Eiropas Komisija lēš, ka ik gadus tiek atjaunots aptuveni 1 % šā parka.
- (28) Šīs vispārējās tendences, protams, atspoguļo dzelzceļa nozares problēmas kopumā, tādējādi mazinot stimulus dzelzceļa uzņēmumiem un aplāpējot šo uzņēmumu vēlmi veikt ieguldījumus ritošā sastāva modernizēšanā un/vai tā parka atjaunošanā. Tomēr šādiem ieguldījumiem ir izšķiroša nozīme, lai uzturētu dzelzceļa transporta spēju konkurēt ar citiem transporta veidiem, kas ir vairāk piesārņojoši un rada lielākas ārējās izmaksas. Tāpat arī jāierobežo dzelzceļa transporta ietekme uz vidi, īpaši samazinot tā radīto trokšņa piesārņojumu, un jāuzlabo tā drošība. Visbeidzot, valstu dzelzceļa tīklu savstarpējās izmantojamības uzlabošanas labad ir jāizdara esošā ritošā sastāva pielāgojumi, lai uzturētu saskaņotu sistēmu.
- (29) Ņemot vērā iepriekš minēto, šķiet, ka ar atsevišķiem nosacījumiem atbalsts ritošā sastāva iepirkumiem un atjaunošanai var palīdzēt sasniegt virkni dažādu vispārējās nozīmes mērķu un tādējādi to var uzskatīt par saderīgu ar EEZ līgumu.

⁽³⁷⁾ Eiropas Komisijas paziņojums "Eiropas dinamisma saglabāšana - ilgtspējīga attīstība mūsu kontinentā - Transporta baltās grāmatas vidusposma pārskats". Sk. arī EEZ Padomdevējas komitejas rezolūciju un ziņojumu "Vērienīga transporta politika".

⁽³⁸⁾ Eiropas Kopienų Tiesas 2002. gada 13. jūnija spriedums lietā C-382/99 *Niederlande* pret Komisiju, 2002, *Recueil* I-5163. lpp.

⁽³⁹⁾ Eiropas Kopienų Tiesas 2000. gada 19. septembra spriedums lietā C-156/98 *Vācija* pret Komisiju, 2000, *Recueil* I-6857. lpp.

⁽⁴⁰⁾ Eiropas Komisijas 2006. gada 7. jūnija Lēmums N 478/2004 "Valsts garantija kapitāla aizņēmumiem, ko veic *Coras Iompair Eirann (CIÉ)* ieguldījumiem infrastruktūrā", OV C 209, 31.8.2006., 8. lpp.; Komisijas 2006. gada 8. marta Lēmums N 284/2005, *Īrija - Regional Broadband programme* [Reģionālā platjoslas programma] (OV C 207, 30.8.2006., 3. lpp.), 34. punkts; un vēl šādi lēmumi: Komisijas 2002. gada 2. augusta Lēmums 2003/227/EK par dažādiem pasākumiem un valsts atbalstu attiecībā uz parku *Terra Mitica SA (Benidorm, Alicante)*, ko īstenoja Spānija (OV L 91, 8.4.2003., 23. lpp.), 64. punkts; Komisijas 2005. gada 20. aprīļa Lēmums N 355/2004, *Beļģija - partnerattiecības starp valsts un privāto sektoru par tuneļa izbūvi zem *Krijgsbaan at Deurne*; rūpniecisko kompleksu būvniecība un Antverpenes lidostas ekspluatācija* (OV C 176, 16.7.2005., 11. lpp.), 34. punkts; Komisijas 2001. gada 11. decembra Lēmums N 550/2001, *Beļģija, publiskā un privātā sektora partnerība iekraušanas un izkraušanas iekārtu būvei* (OV C 24, 26.1.2002., 2. lpp.), 24. punkts; Komisijas 2001. gada 20. decembra Lēmums N 649/2001, *Apvienotā Karaliste - Freight Facilities Grant* (OV C 45, 19.2.2002., 2. lpp.), 45. punkts; Komisijas 2002. gada 17. jūlija Lēmums N 356/2002, *Apvienotā Karaliste - Network Rail* (OV C 232, 28.9.2002., 2. lpp.), 70. punkts; N 511/1995 *Jaguar Cars Ltd.* Sk. arī Eiropas Komisijas vadlīnijas par EK līguma 92. un 93. panta un EEZ līguma 61. panta piemērošanu valsts atbalstam aviācijas nozarē (OV C 350, 10.12.1994., 5. lpp.), 12. punkts; EBTA Uzraudzības iestāde pieņēma atbilstošas vadlīnijas ar 1995. gada 6. decembra Lēmumu Nr. 124/95/COL (OV L 124, 23.5.1996., 41. lpp., un EEZ pielikums Nr. 23, 23.5.1996., 104. lpp.); Baltā grāmata "Taisnīga samaksa par infrastruktūras izmantošanu" (COM(1998) 466 galīgā redakcija, 43. punkts); Eiropas Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei "Pakalpojumu uzlabošana jūras ostās: būtisks Eiropas transporta aspekts" (COM(2001) 35 galīgā redakcija, 11. lpp.).

⁽⁴¹⁾ Avots: *UIC Rolling stock fleet in EU-25 + Norway* (2005).

⁽⁴²⁾ Avots: *CER* (2005).

- (30) Šajā nodaļā paredzēts precizēt nosacījumus, saskaņā ar kuriem EBTA Uzraudzības iestādei jāveic šāds saderības novērtējums.

3.2. Saderība

- (31) Saderība jāizvērtē atbilstīgi vispārējās nozīmes mērķim, kuru šis atbalsts palīdz sasniegt.
- (32) EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka principā nepieciešamību modernizēt ritošo sastāvu var pietiekamā mērā ņemt vērā, īstenojot vispārīgos valsts atbalsta noteikumus vai piemērojot EEZ līguma 49. pantu, ja šāds atbalsts ir paredzēts pārvaldījumu koordinēšanai (sk. 6. nodaļu).
- (33) Tādēļ, novērtējot par ritošo sastāvu piešķirtā atbalsta saderību, EBTA Uzraudzības iestāde šajās pamatnostādnēs vai visos citos saistītos dokumentos pamatā piemēro noteiktus kritērijus attiecībā uz katru no šādām atbalsta kategorijām:
- a) atbalsts pārvaldījumu koordinēšanai ⁽⁴³⁾;
 - b) atbalsts dzelzceļa uzņēmumu pārstrukturēšanai ⁽⁴⁴⁾;
 - c) atbalsts maziem un vidējiem uzņēmumiem ⁽⁴⁵⁾;
 - d) atbalsts vides aizsardzībai ⁽⁴⁶⁾;
 - e) atbalsts, lai kompensētu izmaksas saistībā ar sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistību izpildi un valsts pakalpojumu līgumu ietvaros ⁽⁴⁷⁾;
 - f) reģionālais atbalsts ⁽⁴⁸⁾.
- (34) Attiecībā uz reģionālo atbalstu sākotnējiem ieguldījumiem pamatnostādnēs par valstu reģionālo atbalstu ir noteikts, ka "transporta nozarē izdevumus transportlīdzekļu (kustamu aktīvu) iegādei nevar segt no atbalsta sākotnējiem ieguldījumiem" (39. punkts, 40. zemsvītras piezīme). EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka dzelzceļa pasažieru transporta gadījumā ir jāparedz atkāpe no šā noteikuma. Šī atkāpe ir vajadzīga attiecīgā transporta veida specifikas dēļ un īpaši tādēļ, ka šajā nozarē ritošo sastāvu iespējams uz ilgu laiku piesaistīt konkrētām līnijām vai pakalpojumiem. Tādējādi, ievērojot dažus turpmāk definētus nosacījumus, dzelzceļa pasažieru pārvaldījumu nozarē (vai citos transporta veidos, kā vieglie pilsētas vilcieni, metro vai tramvajs) ritošā sastāva iegādes izmaksas var uzskatīt par pieļaujamiem izdevumiem attiecīgo pamatnostādņu nozīmē ⁽⁴⁹⁾. Savukārt izmaksas saistībā ar tāda ritošā sastāva iegādi, kas paredzēts tikai kravu pārvaldījumiem, nav pieļaujamas.
- (35) Ņemot vērā 28. un 29. punktā aprakstīto situāciju, šī atkāpe ir piemērojama visa veida ieguldījumiem ritošajā sastāvā – neatkarīgi no tā, vai tie ir sākotnējie ieguldījumi vai ieguldījumi ritošā sastāva nomainībai –, ja tie ir piešķirti līnijām, kas nodrošina regulāru satiksmi reģionā, kurš var saņemt atbalstu atbilstoši EEZ līguma 61. panta 3. punkta a) apakšpunktam, vai mazapdzīvotā reģionā reģionālā atbalsta pamatnostādņu 69. un 70. punkta nozīmē ⁽⁵⁰⁾. Pārējos reģionos šo atkāpi piemēro vienīgi attiecībā uz atbalstu sākotnējiem ieguldījumiem. Attiecībā uz atbalstu ieguldījumiem aizstāšanas nolūkā atkāpi piemēro tikai ar nosacījumu, ka viss ritošais sastāvs, kura modernizēšanai izmanto šo atbalstu, ir vecāks par 15 gadiem.

⁽⁴³⁾ Sk. 6. nodaļu.

⁽⁴⁴⁾ Sk. 5. nodaļu, kā arī EBTA Uzraudzības iestādes pamatnostādes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai, kas pieņemtas ar 2004. gada 1. decembra Lēmumu Nr. 305/04/COL (OV L 97, 15.4.2005., 41. lpp., un EEZ pielikums Nr. 21, 28.4.2005., 1. lpp.). Sk. atbilstošās Kopienas pamatnostādes (OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.).

⁽⁴⁵⁾ Eiropas Komisijas 2001. gada 12. janvāra Regula (EK) Nr. 70/2001 par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu, sniedzot valsts atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem (OV L 10, 13.1.2001., 33. lpp.). Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1976/2006 (OV L 368, 23.12.2006., 85. lpp.). Regula iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas 2002. gada 25. jūnija Lēmumu Nr. 88/2006 (OV L 266, 3.10.2002., 56. lpp., un EEZ pielikums Nr. 49, 3.10.2002., 42. lpp.).

⁽⁴⁶⁾ EBTA Uzraudzības iestāde pieņēma pamatnostādes par valsts atbalstu vides aizsardzībai ar 2008. gada 16. jūlija Lēmumu Nr. 500/08/COL (OV L 144, 10.6.2010., 1. lpp., un EEZ pielikums Nr. 29, 10.6.2010., 1. lpp.). Sk. atbilstošās Kopienas pamatnostādes (OV C 82, 1.4.2008., 1. lpp.).

⁽⁴⁷⁾ Iepriekš minētā Regula (EEK) Nr. 1191/69, kas jau sākotnēji tika iekļauta EEZ līgumā. Eiropas Parlamenta un Padomes SPSS regula, kas jau minēta iepriekš un iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas Lēmumu Nr. 85/2008, kur īpaša uzmanība jāpievērš regulas 3. panta 1. punktam. "Ja kompetentā iestāde nolemj izvēlētajam pakalpojumu sniedzējam par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistību izpildi piešķirt ekskluzīvas tiesības un/vai kompensāciju, tā to dara saskaņā ar sabiedrisko pakalpojumu līgumu".

⁽⁴⁸⁾ Sk. 8. punktu EBTA Uzraudzības iestādes pamatnostādnēs par valstu reģionālo atbalstu 2007.-2013. gadam, kas pieņemtas ar 2006. gada 6. aprīļa Lēmumu Nr. 85/06/COL (OV L 54, 28.2.2008., 1. lpp., un EEZ pielikums Nr. 11, 28.2.2008., 1. lpp.). Sk. atbilstošās Kopienas pamatnostādes (OV C 54, 4.3.2006., 13. lpp., 8. punkts).

⁽⁴⁹⁾ EBTA Uzraudzības iestāde atzīmē, ka atkarībā no attiecīgajiem apstākļiem konkrētajā gadījumā šādus apsvērumus var *mutatis mutandis* piemērot transportlīdzekļiem, kurus izmanto sabiedriskajos pasažieru pārvaldījumos pa autoceļiem, ja šie transportlīdzekļi atbilst jaunākajiem Kopienas standartiem, kas noteikti jauniem transportlīdzekļiem. Ja tā ir, tad, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi, EBTA Uzraudzības iestāde šādās situācijās attiecībā uz dzelzceļa ritošo sastāvu piemēro minēto stratēģiju. EBTA Uzraudzības iestāde aicina EBTA valstis, piešķirot šāda veida atbalstu, sekmēt mazāk piesārņojošas tehnoloģijas un izpētīs, cik lielā mērā piemērots ir īpašs finanšu atbalsts, kā rezultātā šo tehnoloģiju veicināšanai paredzētā atbalsta intensitāte kļūst lielāka.

⁽⁵⁰⁾ Vismazāk apdzīvotie reģioni ir NUTS II līmeņa reģioni, kur iedzīvotāju blīvums ir 8 iedzīvotāji uz kvadrātkilometru vai mazāk un kas atrodas blakus un robežojas ar mazākām teritorijām, kuras atbilst tam pašam apdzīvotības kritērijam.

- (36) Lai izvairītos no konkurences traucējumiem, kas būtu pretrunā vispārējām interesēm, EBTA Uzraudzības iestāde tomēr uzskata, ka šai atkāpei ir jāpiemēro četri nosacījumi, kas kumulatīvi ir jāizpilda:
- a) attiecīgajam ritošajam sastāvam ir jābūt īpaši piesaistītam pilsētu, piepilsētu vai reģionālajiem pasažieru pārvadājumu pakalpojumiem konkrētā reģionā vai konkrētā līnijā, kura apkalpo vairākus reģionus; šajā nolūkā "pilsētas un piepilsētas pārvadājumu pakalpojumi" ir transporta pakalpojumi, kas atbilst pilsētas centra vai kādas konurbācijas vajadzībām, kā arī vajadzībai nodrošināt minētos pakalpojumus starp šo centru vai konurbāciju un tās nomali. "Reģionāli pārvadājumu pakalpojumi" ir transporta pakalpojumi, kuru nolūks ir apmierināt ar transportu saistītās vajadzības vienā vai vairākos reģionos. Tādēļ šā punkta piemērošanas jomā var iekļaut arī pārvadājumu pakalpojumus, kas apkalpo dažādus reģionus vienā vai vairākās EEZ valstīs, ja konkrēti ar pakalpojumu biežumu var pierādīt minēto pakalpojumu ietekmi uz apkalpoto reģionu attīstību. Šajā gadījumā EBTA Uzraudzības iestāde pārbauda, vai atbalsts neapdraud starptautisko pasažieru pārvadājumu un kabotāžas tirgus faktiski atvēršanu pēc trešā dzelzceļa tiesību aktu kopuma stāšanās spēkā;
 - b) ritošajam sastāvam joprojām jābūt piesaistītam tikai konkrētajam reģionam vai konkrētajai līnijai, kas šķērso vairākus reģionus, par kuru uz vismaz desmit gadiem ir piešķirts atbalsts;
 - c) ritošajam sastāvam, ar kuru aizstāj iepriekšējo, jāatbilst konkrētajā tīklā piemērotajiem jaunākajiem savstarpējās izmantojamības, drošības un vides aizsardzības standartiem ⁽⁵¹⁾;
 - d) EBTA valstij jāpierāda, ka attiecīgais projekts veicina saskaņotas reģionālās attīstības stratēģijas īstenošanu.
- (37) EBTA Uzraudzības iestāde rūpēsies par to, lai izvairītos no pārmērīgiem konkurences traucējumiem, jo īpaši ņemot vērā papildu ieņēmumus, kas atbalstu saņēmēšajam uzņēmumam varētu rasties ritošā sastāva nomaiņas rezultātā konkrētajā līnijā, piemēram, ja nomainīto ritošo sastāvu pārdotu trešām personām vai izmantotu citos tirgos. Šajā nolūkā Komisija var izvirzīt prasību, ka atbalstu piešķir, ja atbalsta saņēmējs uzņēmums apņemas saskaņā ar parastiem tirgus nosacījumiem pārdot visu ritošo sastāvu vai tā daļu, ko tas vairs neekspluatē, lai to varētu turpināt izmantot citi uzņēmumi; šajā gadījumā no attiecināmajām izmaksām atskaita ieņēmumus no vecā ritošā sastāva pārdošanas.
- (38) Kopumā EBTA Uzraudzības iestāde nodrošinās, lai atbalsts netiktu nepareizi izmantots. Tiek piemēroti arī pārējie reģionālā atbalsta pamatnostādņēs paredzētie nosacījumi, jo īpaši attiecībā uz atbalsta maksimālo intensitāti, reģionālā atbalsta kartēm un noteikumiem par atbalsta kumulāciju. EBTA Uzraudzības iestāde atzīmē, ka konkrētās dzelzceļa līnijas dažkārt var šķērsot reģionus, kuros ir atšķirīga atbalsta intensitātes augšējā robeža saskaņā ar reģionālā atbalsta kartēm. Šādā gadījumā EBTA Uzraudzības iestāde piemēros to intensitātes likmi, kas konkrētās dzelzceļa līnijas regulāri apkalpotajos reģionos ir visaugstākā, turklāt proporcionāli šīs apkalpošanas biežumam ⁽⁵²⁾.
- (39) Attiecībā uz tiem ieguldījumu projektiem, saistībā ar kuriem attiecināmie izdevumi pārsniedz 50 miljonus euro, EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka dzelzceļa pasažieru pārvadājumu nozares specifikas dēļ var atkāpties no reģionālā atbalsta pamatnostādņu 49.–59. punkta. Tomēr minēto pamatnostādņu 53. un 56. punktu joprojām piemēro, ja ieguldījumu projekts attiecas uz ritošo sastāvu, kas piesaistīts kādai konkrētai līnijai, kura apkalpo vairākus reģionus.
- (40) Ja uzņēmumam, kurš saņem atbalstu, ir uzticēts nodrošināt vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumus, kuru dēļ ir jāiepērk un/vai jāatjauno ritošais sastāvs, un ja šis uzņēmums šajā nolūkā jau saņem kompensāciju, minētā kompensācija ir jāņem vērā reģionālā atbalsta summā, kuru var piešķirt šim uzņēmumam, lai izvairītos no pārmērīgas kompensācijas.

4. PARĀDU DZĒŠANA

4.1. Mērķis

- (41) Kā minēts 1.1. sadaļā, dzelzceļa uzņēmumiem vēsturiski nav bijis līdzsvara starp ieņēmumiem un izmaksām, jo īpaši to ieguldījumu izmaksām. Tāpēc dzelzceļa uzņēmumiem radās daudz parādsaistību, no kurām liela daļa bija saistīta ar parādu apkalpošanu, tādējādi mazinot to iespējas veikt vajadzīgos ieguldījumus gan infrastruktūrā, gan ritošā sastāva atjaunošanā.

⁽⁵¹⁾ Atbalsts tādu jaunu transportlīdzekļu iegādei, kas atbilst augstākiem standartiem nekā Kopienas standarti vai paaugstina vides aizsardzības līmeni, ja nav noteikti Kopienas standarti, ir iespējams saskaņā ar pamatnostādņēm par valsts atbalstu vides aizsardzībai.

⁽⁵²⁾ Ja reģionu, kuram piemēro visaugstāko likmi, viena līnija apkalpo sistemātiski vai tajā sistemātiski (t.i., katrā braucienā) tiek nodrošināts konkrēts pakalpojums, tad šo likmi piemēro visiem pieļaujamiem izdevumiem. Ja šis reģions, kuram piemēro visaugstāko likmi, tiek apkalpots tikai neregulāri, šo likmi piemēro tikai tai pieļaujamo izdevumu daļai, kas piešķirta šā reģiona apkalpošanai.

- (42) Direktīvā 91/440/EEK šī situācija ir nepārprotami ņemta vērā. No direktīvas septītā apsvēruma izriet, ka EEZ valstīm "jānodrošina, lai pastāvošajiem valsts vai valsts kontrolē esošiem dzelzceļa uzņēmumiem būtu pareiza finanšu struktūra", un tajā paredzēts, ka šajā nolūkā varētu būt vajadzīga "finanšu reorganizācija". Direktīvas 9. pantā noteikts: "Attiecībā uz pastāvošajiem valsts vai tās kontrolē esošajiem dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem dalībvalstis izveido attiecīgus mehānismus, lai samazinātu šādu uzņēmumu parādsaistības līdz tādām līmenim, kas nekavē pareizu finanšu vadību, un lai uzlabotu to finanšu stāvokli". Tās 9. panta 3. punkts paredz tāda valsts atbalsta piešķiršanu, kas paredzēts "šajā pantā minēto parādu dzēšanai", un nosaka, ka šo atbalstu piešķir saskaņā ar EEZ līguma 49., 61. un 62. pantu⁽⁵³⁾.
- (43) Deviņdesmito gadu sākumā, kad bija stājies spēkā Direktīva 91/440/EK, EEZ valstīm izdevās ievērojami samazināt dzelzceļa uzņēmumu parādu apjomu. Dzelzceļa uzņēmumu parādu pārstrukturēšana notika dažādos veidos:
- a) visu parādu vai tā daļu pārnesot uz struktūru, kas atbild par infrastruktūras pārvaldību, tādējādi ļaujot dzelzceļa uzņēmumam darboties saskaņā ar stabilāku finansiālo pamatu. Šāda pārvešana bija iespējama, kad pārvadājumu pakalpojumu darbības nodalīja no infrastruktūras pārvaldības darbībām;
 - b) izveidojot atsevišķas struktūras infrastruktūras projektu (piemēram, ātrgaitas dzelzceļa līniju) finansēšanai, kā rezultātā dzelzceļa uzņēmumus atbrīvoja no nākotnē paredzama finansiāla sloga, kurš varētu rasties saistībā ar šo jauno infrastruktūru finansēšanu;
 - c) dzelzceļa uzņēmumus finansiāli pārstrukturējot, jo īpaši dzēšot visu parādu vai tā daļu.
- (44) Šo trīs veidu darbību īstenošana ir ļāvusi īstermiņā uzlabot dzelzceļa uzņēmumu finansiālo stāvokli. Samazinājās šo uzņēmumu parādsaistības salīdzinājumā ar kopējām saistībām, kā arī procentu maksājumu daļa darbības izmaksās. Kopumā parādu samazināšana ļāva dzelzceļa uzņēmumiem uzlabot savu finansiālo stāvokli, samazinot kapitāla un procentu atmaksas. Šī samazināšana ļāva arī pazemināt procentu likmes, kas ļoti lielā mērā ietekmē parāda apkalpošanu.
- (45) Tomēr EBTA Uzraudzības iestāde uzsver, ka joprojām rada bažas daudzu dzelzceļa uzņēmumu parādsaistību apjoms. Daudziem no šiem uzņēmumiem parādsaistību apjoms pārsniedz to apjomu, kas pieļaujams komerciālam uzņēmumam, tie joprojām nespēj nodrošināt pašfinansējumu un/vai nespēj ar ieņēmumiem no faktiskajām vai nākotnē plānotajām transporta operācijām finansēt savas ieguldījumu vajadzības. Turklāt dalībvalstīs, kas Eiropas Kopienai pievienojās pēc 2004. gada 1. maija, dzelzceļa nozares uzņēmumiem novērojams daudz augstāks parādsaistību līmenis nekā dzelzceļa uzņēmumiem pārējās EEZ valstīs.
- (46) Tāpēc Kopienas likumdevējs, pieņemot Direktīvas 2001/12/EK un 2004/51/EK, nolēma negrozīt Direktīvas 1991/440/EEK noteikumus. Tādēļ šie noteikumi ietilpst vispārīgajā tiesiskajā regulējumā, kuru veido secīgi pieņemtie dzelzceļa tiesību aktu kopumi.
- (47) Šis nodaļas nolūks ir noteikt, kā, ņemot vērā šo sekundārajos tiesību aktos izvirzīto prasību, EBTA Uzraudzības iestāde EEZ līguma noteikumus valsts atbalsta jomā paredzot dzelzceļa uzņēmumu parādsaistību samazināšanas mehānismiem.

4.2. Valsts atbalsta esība

- (48) Pirmkārt, EBTA Uzraudzības iestāde atgādina, ka nesaderība ar EEZ līguma 61. panta 1. punktā noteikto principu ir piemērojama tikai atbalstam, kas "rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai", un tikai tiktāl, "ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp Līgumslēdzējām Pusēm". Atbilstīgi pastāvošajai Eiropas Kopienas Tiesas praksei ikreiz, kad valsts finansiālais atbalsts nostiprina kāda uzņēmuma stāvokli salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kuri konkurē Kopienas iekšējā tirdzniecībā, ir jāuzskata, ka minētos uzņēmumus šis atbalsts ietekmē⁽⁵⁴⁾.
- (49) Jebkurš valsts īstenots pasākums, kura rezultātā, izmantojot valsts līdzekļus, tiek pilnībā vai daļēji dzēsti viena vai vairāku konkrētu uzņēmumu parādi, ietilpst EEZ līguma 61. panta 1. punkta darbības jomā, ja attiecīgais dzelzceļa uzņēmums darbojas tirgos, kuri ir atvērti konkurencei, un ja, šos parādus dzēšot, nostiprinās tā stāvoklis vismaz vienā no šiem tirgiem.
- (50) EBTA Uzraudzības iestāde atgādina, ka ar Direktīvu 2001/12/EK no 2003. gada 15. marta konkurencei tika atvērts starptautisko dzelzceļa kravu pārvadājumu tirgus visā Eiropas kravu pārvadājumu tīklā. Tāpēc EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka kopumā tirgus atvēršana konkurencei notika vēlākais 2003. gada 15. martā.

⁽⁵³⁾ Sk. 26. zemsvītras piezīmi.

⁽⁵⁴⁾ Eiropas Kopienas Tiesas 1980. gada 17. septembra spriedums lietā 730/79, *Philip Morris Holland* pret Komisiju, 1980, *Recueil* 2671, 11. punkts.

4.3. Saderība

- (51) Ja dzelzceļa uzņēmuma parāda dzēšana ir valsts atbalsts, uz kuru attiecas EEZ līguma 61. panta 1. punkts, par to jāziņo EBTA Uzraudzības iestādei saskaņā ar EEZ līguma 62. pantu.
- (52) Parasti šāds atbalsts ir jāizvērtē, pamatojoties uz EBTA Uzraudzības iestādes 2004. gada pamatnostādņem par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (turpmāk "2004. gada pārstrukturēšanas valsts atbalsta pamatnostādnes"), ievērojot šo pamatnostādņu 5. nodaļu.
- (53) Atsevišķos gadījumos, kad šie dzētie parādi attiecas tieši uz pārvaldījumu koordinēšanu, kompensācijām par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistību pildīšanu vai grāmatvedības standartizāciju, šāda atbalsta saderīgumu izskata, pamatojoties uz EEZ līguma 49. pantu, uz regulām, kas pieņemtas šā EEZ līguma panta piemērošanai, un uz regulu par uzskaites normalizēšanu⁽⁵⁵⁾.
- (54) Ievērojot Direktīvas 91/440/EEK 9. pantu, EBTA Uzraudzības iestāde cita starpā uzskata, ka atsevišķos gadījumos šāds atbalsts ir jāatļauj, neveicot finanšu pārstrukturēšanu, ja dzēsti tiek iepriekšēji parādi, kas radās, pirms stājās spēkā Direktīva 2001/12/EK, ar kuru paredz nosacījumus nozares atvēršanai konkurencei.
- (55) EBTA Uzraudzības iestāde pieņem, ka šāda veida atbalsts var būt saderīgs, ciktāl tā nolūks ir atvieglināt pāreju uz atvērtu dzelzceļa tirgu, kā paredzēts Direktīvas 91/440/EEK 9. pantā⁽⁵⁶⁾. Tādējādi Komisija uzskata, ka šādu atbalstu var uzskatīt par saderīgu ar Līguma 61. panta 3. punkta c) apakšpunktu⁽⁵⁷⁾, ja vien ir izpildīti šādi nosacījumi.
- (56) Pirmkārt, šāds atbalsts ir jāizmanto, lai segtu skaidri formulētus un individualizētus parādus, kas radušies pirms 2001. gada 15. marta, kad stājās spēkā Direktīva 2001/12/EK. Atbalsts nekādā gadījumā nedrīkst pārsniegt šo parādu apjomu. Direktīvas 91/440/EEK 9. panta nolūks (kas arī iestrādāts turpmākajās direktīvās) bija risināt to parādu problēmu, kas uzkrāti laikā, kad lēmums par EEZ tirgus atvēršanu vēl nebija pieņemts.
- (57) Otrkārt, attiecīgajiem parādiem ir jābūt tieši saistītiem ar dzelzceļa transporta vai pārvaldības darbībām, dzelzceļa infrastruktūras būvi vai izmantošanu. Tādi parādi, kas radušies, lai veiktu ar dzelzceļa transportu un/vai infrastruktūru tieši nesaistītus ieguldījumus, nav pieļaujami.
- (58) Treškārt, dzēst parādus var tiem dzelzceļa uzņēmumiem, kam ir pārāk daudz parādsaistību, kā rezultātā ir apgrūtināta to sekmīga finanšu vadība. Atbalsts ir saderīgs, ja tas vajadzīgs, lai novērstu šādu situāciju apstākļos, kad atbilstoši prognozēm tuvākajā nākotnē konkurences dēļ EEZ uzņēmums nevarēs finansiāli atveseļoties. Izvērtējot atbalstu atbilstoši šim kritērijam, jāņem vērā visi uzlabojumi ražīguma ziņā, kas šim uzņēmumam pamatoti varētu rasties.
- (59) Ceturtkārt, atbalsts nedrīkst pārsniegt apjomu, kas šim nolūkam vajadzīgs. Šajā sakarā jāņem vērā arī konkurences attīstības turpmākās tendences. Katrā gadījumā šis atbalsts nedrīkst nostādīt šo uzņēmumu labvēlīgākā stāvoklī par to, kādā atrodas vidējs, sekmīgi pārvaldīts uzņēmums, kuram ir tā pati darbības joma.
- (60) Piektkārt, parādu dzēšana nedrīkst radīt uzņēmumam konkurences priekšrocības, kuru rezultātā EEZ tiktu traucēta faktiskā konkurence, piemēram, dažos valstu vai reģionu tirgos radot šķēršļus ārējo uzņēmumu vai jaunu tirgus dalībnieku ienākšanai tirgū. It īpaši parādu dzēšanai paredzēto atbalstu nedrīkst finansēt no nodevām, kas noteiktas citiem dzelzceļa uzņēmējiem⁽⁵⁸⁾.
- (61) Ja ir ievēroti visi šie nosacījumi, parādu dzēšanas pasākumi palīdz sasniegt Direktīvas 91/440/EEK 9. pantā izvirzīto mērķi, neradot pārmērīgus konkurences un tirdzniecības traucējumus starp EEZ valstīm. Šādus atbalsta pasākumus var uzskatīt par saderīgiem ar kopējo tirgu.
5. ATBALSTS DZELZCEĻA UZŅĒMUMU PĀRSTRUKTURĒŠANAI – KRAVU PĀRVADĀJUMU DAĻAS PĀRSTRUKTURĒŠANA
- 5.1. Mērķis
- (62) Ja vien nav paredzēts citādi, grūtībās nonākušu dzelzceļa nozares uzņēmumu pārstrukturēšanai paredzēta valsts atbalsta atbilstību EBTA Uzraudzības iestāde izvērtē, pamatojoties uz 2004. gada pārstrukturēšanas valsts atbalsta pamatnostādņem. Šajās pamatnostādņēs nav paredzētas atkāpes dzelzceļa uzņēmumiem.

⁽⁵⁵⁾ Regula (EEK) Nr. 1192/69.

⁽⁵⁶⁾ EBTA Uzraudzības iestāde pēc analogijas piemēro atsevišķus noteikumus, kas paredzēti Eiropas Komisijas 2001. gada 26. jūlija paziņojumā par metodēm, kā analizēt valsts atbalstu saistībā ar balasta izmaksām, SEC(2001) 1238.

⁽⁵⁷⁾ Neskarot Regulu (EEK) Nr. 1191/69, (EEK) Nr. 1192/69 un (EEK) Nr. 1107/70 piemērošanu.

⁽⁵⁸⁾ Neskarot Direktīvas 2001/14/EK piemērošanu.

- (63) Kopumā atbalstu pārstrukturēšanai nevar saņemt kāda uzņēmuma atsevišķa daļa, proti, saimnieciska vienība, kurai nav sava juridiska statusa. 2004. gada pārstrukturēšanas valsts atbalsta pamatnostādnes attiecas tikai uz "grūtībās nonākušiem uzņēmumiem". Šo pamatnostādņu 12. punktā arī ir teikts, ka uzņēmums, kas "kas pieder lielākai uzņēmumu grupai vai ko pārņem lielāka uzņēmumu grupa, parasti nav atbilstīgs glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalsta saņemšanai, ja vien nevar pierādīt, ka uzņēmuma grūtības ir saistītas tikai ar šo uzņēmumu vien un tās nav sakarā ar patvaļīgu izmaksu sadalījumu grupas iekšienē un ka grūtības ir pārāk nopietnas, lai tās varētu novērst pati grupa". Vēl jo vairāk ir jāizvairās no situācijas, kad uzņēmuma mākslīga sadalīšana apakšstrukturās ļautu darbībai, kuras rezultātā rodas zaudējumi uzņēmuma iekšienē, saņemt publisku finansējumu.
- (64) Tomēr EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka Eiropas dzelzceļa kravu pārvadājumu nozare pašreiz atrodas īpašā situācijā, kuras dēļ kopējās interesēs ir jāparedz, ka par saderīgu ar kopējo tirgu var uzskatīt tādu atbalstu dzelzceļa uzņēmumam, kura rezultātā šīs grūtībās nonākušais uzņēmums konkrētos apstākļos varētu atveseļot savu kravu pārvadājumu darbību.
- (65) Dzelzceļa nozarē konkurence kravu pārvadājumu jomā pašlaik krasi atšķiras no konkurences apstākļiem pasažieru pārvadājumu nozarē. Valstu kravu pārvadājumu tirgi ir atvērti konkurencei, bet dzelzceļa pasažieru pārvadājumu tirgus netiks atvērts konkurencei līdz 2010. gada 1. janvārim.
- (66) Šai situācijai ir finansiāla ietekme, ciktāl kravu pārvadājumos principā valda vienīgi darījumu attiecības starp kravu nosūtītājiem un pārvadātājiem. Savukārt pasažieru pārvadājumu finanšu līdzsvara pamatā var būt arī valsts iestāžu intervence, izmantojot kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu.
- (67) Tomēr vairāki Eiropas dzelzceļa uzņēmumi nav juridiski nodalījuši pasažieru un kravu pārvadājumu darbības, vai arī šādu dalījumu ir sākuši ieviest tikai nesen. Turklāt spēkā esošajos EEZ tiesību aktos nav paredzēts pienākums veikt šo juridisko nodalīšanu.
- (68) Turklāt viena no Eiropas transporta politikas galvenajām prioritātēm jau vairākus gadus ir kravu pārvadājumu nozares atjaunošana. Iemesli tam tika minēti šo pamatnostādņu 1. nodaļā.
- (69) Dzelzceļa kravu pārvadājumu specifikas dēļ ir vajadzīga pielāgota pieeja, kā tas ņemts vērā Eiropas Komisijas lēmumu pieņemšanas praksē⁽⁵⁹⁾, pamatojoties uz 1999. gada Kopienas pamatnostādņēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai⁽⁶⁰⁾.
- (70) Šis nodaļas nolūks ir, ņemot vērā EBTA Uzraudzības iestādes lēmumu pieņemšanas praksi un grozījumus, kurus attiecīgajās 1999. gada pamatnostādņēs ieviesa ar 2004. gada pamatnostādņēm par valsts atbalstu pārstrukturēšanai, parādīt, kā EBTA Uzraudzības iestāde nākotnē plāno īstenot šo pieeju.
- (71) Tā kā pastāv iepriekš uzsvērtais risks, šī pieeja ir pamatota un tiks saglabāta vienīgi attiecībā uz dzelzceļa uzņēmumu kravu pārvadājumu daļu, turklāt pagaidu kārtā, proti, attiecībā uz pārstrukturēšanu, kas paziņota līdz 2010. gada 1. janvārim, kad konkurencei atvērs dzelzceļa pasažieru pārvadājumu tirgu.
- (72) Turklāt EBTA Uzraudzības iestāde vēlas ņemt vērā, ka arvien pieaug to EEZ valstu skaits, kurās dzelzceļa uzņēmumi savu organizatorisko struktūru ir pielāgojuši konkrētajām tendencēm kravu un pasažieru pārvadājumu jomā, veicot pasākumus, lai kravu pārvadājumu darbības juridiski nodalītu no pasažieru pārvadājumiem. Tāpēc EBTA Uzraudzības iestāde, pirms piešķirt jebkādu atbalstu, pieprasīs, lai pārstrukturēšanas ceļā tiktu juridiski nodalīta attiecīgā kravu pārvadājumu darbība, pārveidojot to par komerciālu uzņēmumu, kam piemēro vispārīgās komercietības. EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka šāda nodalīšana līdztekus citiem atbilstošiem pasākumiem ievērojami palīdzēs sasniegt divus mērķus, proti, novērst jebkādu šķērssubsidēšanu starp uzņēmuma pārstrukturēto un pārējo daļu un nodrošināt, lai visas finansiālās attiecības starp šīm divām darbības jomām būtu ilgtspējīgas un komerciāli pamatotas.
- (73) Lai nerastos nekādas šaubas, izskatot šajā nodaļā iztīrīto atbalstu, joprojām pilnībā piemēro 2004. gada pārstrukturēšanas valsts atbalsta pamatnostādnes, izņemot turpmāk skaidri paredzētās atkāpes.

5.2. Atbilstība

- (74) Atbilstīguma kritērijs ir jāpielāgo, lai tajā paredzētu arī situāciju, kad dzelzceļa uzņēmuma kravas pārvadājumu daļa ir stabila un pastāvīga saimnieciska vienība, kuru pārstrukturēšanas gaitā pirms atbalsta piešķiršanas juridiski nodalīs no pārējās uzņēmuma daļas, un kas nonāk tādās grūtībās, ka, ja to nodalītu no šā dzelzceļa uzņēmuma, tā kļūtu par "grūtībās nonākušu uzņēmumu" 2004. gada pārstrukturēšanas valsts atbalsta pamatnostādņu nozīmē.

⁽⁵⁹⁾ Sk. Eiropas Komisijas 2005. gada 2. marta Lēmumu N 386/2004, "Fret SNCF uzņēmuma pārstrukturēšanas atbalsts" (OV C 172, 12.7.2005., 3. lpp.).

⁽⁶⁰⁾ OV C 288, 9.10.1999., 2. lpp. EBTA Uzraudzības iestāde pieņēma attiecīgas pamatnostādnes ar 1999. gada 16. decembra Lēmumu Nr. 329/99/COL (OV L 241, 26.10.2000., 1. lpp.).

- (75) Konkrēti tas nozīmē, ka šī attiecīgā uzņēmuma daļa pati par sevi nonāk nopietnās grūtībās, kuru iemesls nav patvaļīga izmaksu sadale dzelzceļa uzņēmuma iekšienē.
- (76) Lai šī uzņēmuma daļa, kuru paredzēts pārstrukturēt, būtu stabila un pastāvīga saimnieciska vienība, tai jāaptver visas dzelzceļa uzņēmuma kravu pārvadājumu darbības gan rūpnieciskā, gan komerciālā, gan uzskaites un finanšu ziņā. Ir jābūt iespējamam noteikt šīs uzņēmuma daļas zaudējumu apmēru, kā arī pašu līdzekļu vai kapitāla apmēru, kas pietiekamā mērā atspoguļotu reālo ekonomisko situāciju, kurā šī uzņēmuma daļa ir nonākusi, lai saskaņoti izvērtētu 2004. gada pārstrukturēšanas valsts atbalsta pamatnostādņu 9. punktā noteiktos kritērijus⁽⁶¹⁾.
- (77) Izvērtējot, vai kāda uzņēmuma daļa ir nonākusi grūtībās iepriekš izklāstītajā nozīmē, EBTA Uzraudzības iestāde ņems vērā attiecīgā dzelzceļa uzņēmuma pārējās daļas spēju nodrošināt pārstrukturējamās uzņēmuma daļas sanācību.
- (78) Lai gan iepriekš aprakstītā situācija nav tieši paredzēta 2004. gada pārstrukturēšanas valsts atbalsta pamatnostādņēs, kuru 11. punktā ir noteikts, ka no to piemērošanas jomas tiek izslēgti jaunizveidoti uzņēmumi, EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka šajā kontekstā atbalstu pārstrukturēšanai var piešķirt, lai juridiskās nodalīšanas ceļā izveidotais uzņēmums varētu darboties labvēlīgos tirgus apstākļos. Iepriekš minētais attiecas tikai uz situācijām, kad juridiskās nodalīšanas rezultātā izveidotajā uzņēmumā ietilpst visa kravu pārvadājumu daļa, kā aprakstīts atbilstīgi Direktīvas 91/440/EEK 9. pantam izveidotajā nodalītajā grāmatvedības sistēmā, un visi šīs daļas aktīvi, pasīvi, kapitāls, ārpusbilances saistības un darbaspēks.
- (79) EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka to pašu iemeslu dēļ gadījumā, kad kāds dzelzceļa uzņēmums pirms neilga laika ir juridiski atdalījis savu kravu pārvadājumu daļu, lai gan šī daļa atbilda iepriekš minētajiem kritērijiem, šo uzņēmumu nedrīkst uzskatīt par jaunizveidotu uzņēmumu 2004. gada pārstrukturēšanas valsts atbalsta pamatnostādņu 11. punkta nozīmē, un tādēļ tas nav izslēgts no šo pamatnostādņu darbības jomas.

5.3. Ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošana

- (80) EBTA Uzraudzības iestāde raudzīsies ne tikai, lai tiktu izpildīti 2004. gada pārstrukturēšanas valsts atbalsta pamatnostādņēs noteiktie ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanas kritēriji⁽⁶²⁾, bet arī, lai pārstrukturēšana nodrošinātu kravu pārvadājumu pāreju no darbības, kas ir aizsargāta un saņem ekskluzīvas tiesības, uz konkurētspējīgu darbību atvērtā tirgū. Tādēļ šai pārstrukturēšanai jāattiecas uz visiem kravu pārvadājumu aspektiem – rūpnieciskiem, komerciāliem vai finansiāliem. Pārstrukturēšanas atbalsta pamatnostādņēs noteiktajam pārstrukturēšanas plānam⁽⁶³⁾ ir jābūt tādām, lai nodrošinātu augstu kvalitātes, uzticamības un pakalpojuma izmantojamības līmeni, kas atbilst klientu prasībām.

5.4. Izvairšanās no pārmērīgiem konkurences traucējumiem

- (81) Analizējot iespēju novērst pārmērīgus konkurences traucējumus, kā paredzēts 2004. gada pārstrukturēšanas pamatnostādņēs, EBTA Uzraudzības iestāde pamatosies galvenokārt ņems vērā:
- atšķirību starp dzelzceļa pārvadājumu un citu pārvadājumu veidu ekonomisko modeli;
 - EEZ mērķi – jaunu līdzsvaru starp transporta veidiem;
 - konkurenci tirgū, kad notiek pārstrukturēšana (tirgus integrācijas līmenis, izaugsmes potenciāls, konkurentu klātbūtne, iespējamās tendences).

5.5. Līdz minimumam ierobežots atbalsts

- (82) Lai izvērtētu šo kritēriju, piemēro 2004. gada pārstrukturēšanas valsts atbalsta pamatnostādņu noteikumus. Šajā nolūkā uzņēmuma paša ieguldījumā ietilps ieguldījums no kravu pārvadājumu daļas, kuru juridiski nodalīs no šā dzelzceļa uzņēmuma. Tomēr EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka šī iepriekš raksturotā īpašā situācija, kurā atrodas Eiropas dzelzceļa kravu pārvadājumu nozare, var būt ārkārtējs apstākļos minēto pamatnostādņu 43. punkta nozīmē. Tādējādi tai var būt pieņemami pašu ieguldījumi, kuru apjoms ir mazāks par 2004. gada pārstrukturēšanas valsts atbalsta pamatnostādņēs paredzētajiem, ja vien kravu pārvadājumu daļas pašu ieguldījuma apmērs ir pēc iespējas liels, neapdraudot uzņēmuma darbības dzīvotspēju.

⁽⁶¹⁾ 2004. gada pārstrukturēšanas valsts atbalsta pamatnostādņu 9. punktā ir noteikts šādi: "Jo īpaši šo pamatnostādņu nolūkiem uzņēmums principā un neatkarīgi no tā lieluma tiek uzskatīts par nonākušu grūtībās šādos gadījumos:

a) attiecībā uz sabiedrībām ar ierobežotu atbildību, ja ir zudusi vairāk nekā puse to statūtkapitāla un vairāk nekā ceturtdaļa no šā kapitāla ir zaudēta iepriekšējos 12 mēnešos;" vai

"b) attiecībā uz uzņēmumiem, kuriem vismaz dažiem locekļiem ir neierobežota atbildība par uzņēmuma parādu, ja ir zudusi vairāk nekā puse no to kapitāla, kā norādīts uzņēmuma pārskatos, un vairāk nekā ceturtdaļa no šā kapitāla ir zaudēta iepriekšējos 12 mēnešos;" vai

"c) neatkarīgi no attiecīgā uzņēmuma veida, ja tas atbilst kritērijiem saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, lai tam piemērotu kolektīvās maksātnespējas procedūru".

⁽⁶²⁾ Sk. jo īpaši 33. līdz 36. punktu pamatnostādņēs par valsts atbalstu pārstrukturēšanai.

⁽⁶³⁾ Sk. jo īpaši 3.2. iedaļu pārstrukturēšanas atbalsta pamatnostādņēs.

5.6. Atbalsta vienreizīguma princips ("vienreiz un pēdējoreiz")

- (83) Juridiski nodalītajam uzņēmumam piemēro atbalsta vienreizīguma principu, ņemot vērā atbalstu pārstrukturēšanai, ko uzņēmums paziņojis kā pirmo pārstrukturēšanas atbalstu, kuru tas ir saņēmis. Tomēr pārstrukturēšanas atbalsts, kas atļauts atbilstoši šajā nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem, nekādi neietekmē atbalsta vienreizīguma principa piemērošanu pārējai dzelzceļa uzņēmuma daļai.
- (84) Lai nerastos šaubas, gadījumā, ja viss dzelzceļa uzņēmums kopumā jau ir saņēmis pārstrukturēšanas atbalstu, atbalsta vienreizīguma princips, kā paredzēts šajā nodaļā, izslēdz iespēju piešķirt pārstrukturēšanas atbalstu kravas pārvadājumu uzņēmumam.

6. ATBALSTS PĀRVADĀJUMU KOORDINĒŠANAI

6.1. Mērķis

- (85) Kā jau norādīts iepriekš, EEZ līguma 49. pants tika īstenots ar Regulu (EEK) Nr. 1191/69 un Regulu (EEK) Nr. 1107/70, kuras atceļ ar SPSS regulu. Tomēr SPSS regulu piemēros tikai pasažieru sauszemes pārvadājumiem. Šo regulu nepiemēros dzelzceļa kravu pārvadājumu nozarei, kurā atbalstam par šāda veida pārvadājumu koordinēšanu joprojām piemēros vienīgi EEZ līguma 49. pantu.
- (86) Turklāt SPSS regulas 9. pants par atbalstu pārvadājumu koordinēšanai un pētniecībai un attīstībai nepārprotami ir piemērojams, neskarot EEZ līguma 49. pantu, tādējādi šo pantu varēs izmantot tieši, lai pamatotu tāda atbalsta saderīgumu, kas paredzēts dzelzceļa pasažieru pārvadājumu koordinēšanai.
- (87) Šis nodaļas nolūks ir noteikt kritērijus, saskaņā ar kuriem EBTA Uzraudzības iestāde, pamatojoties uz EEZ līguma 49. pantu, var izvērtēt pārvadājumu koordinēšanas atbalsta saderību gan vispārīgi (6.2. iedaļa), gan attiecībā uz dažiem īpašiem atbalsta veidiem (6.3. iedaļa). EBTA Uzraudzības iestāde atgādina, ka, lai gan Līguma 49. panta piemērošanas vispārīgie principi ir saistoši, novērtējot valsts atbalstu atbilstīgi SPSS regulai, šajās pamatnostādnēs nav skatīti pieņemtās regulas īstenošanas sīki izstrādāti noteikumi.

6.2. Vispārīgi noteikumi

- (88) EEZ līguma 49. pantā noteikts, ka atbalsts ir saderīgs, ja tas vajadzīgs transporta koordinācijai. Eiropas Kopienų Tiesa ir spriedusi, ka šis pants atzīst pārvadājumu atbalsta saderīgumu ar Līgumu tikai stingri noteiktos gadījumos, kas nav pretrunā Kopienas vispārējām interesēm⁽⁶⁴⁾.
- (89) EEZ līguma 49. pantā izmantotajā jēdzienā "pārvadājumu koordinācija" ietilpst nozīme, kas pārsniedz vienkāršu kādas saimnieciskās darbības attīstības veicināšanu. Šī nozīme paredz tādu publisko iestāžu intervenci, kuras nolūks ir orientēt pārvadājumu nozari virzienā, kas atbilst kopējām interesēm.
- (90) Liberalizācijas rezultāti sauszemes transporta nozarē dažos aspektos ir ievērojami samazinājuši vajadzību pēc koordinēšanas. Efektīvā liberalizētā nozarē koordinācija var principā notikt tirgu ietekmējošo faktoru darbības rezultātā. Tomēr, kā norādīts iepriekš, situācija nav mainījusies, un publiskās iestādes joprojām veic ieguldījumus infrastruktūras attīstībā. Turklāt pat pēc nozares liberalizācijas joprojām var saglabāties vairākas tirgus nepilnības. Tieši šo nepilnību dēļ ir pamatota publisko iestāžu iejaukšanās šajā jomā.
- (91) Pirmkārt, transporta nozarei neizbēgami ir nozīmīga negatīva ārējā ietekme, piemēram, attiecībā uz lietotājiem (sastrēgumi) vai attiecībā uz sabiedrību kopumā (piesārņojums). Ņemt vērā šo ārējo ietekmi nav vienkārši, jo īpaši tāpēc, ka pastāv raksturīgi ierobežojumi, kuru dēļ ārējās izmaksas vai pat vienkārši tiešās izmantošanas izmaksas nevar iekļaut maksā par piekļuvi transporta infrastruktūrai. No tā izriet iespējamās atšķirības starp dažādiem transporta veidiem, kuras būtu jānovērš, izmantojot publisko iestāžu atbalstu tiem transporta veidiem, kas rada vismazākās ārējās izmaksas.
- (92) Otrkārt, pārvadājumu nozarē var rasties grūtības, kas saistītas ar koordināciju šā termina ekonomiskajā nozīmē, piemēram, pieņemot dzelzceļa nozarē kopīgu savstarpējās izmantojamības standartu, vai dažādu transporta tīklu savienojumos.
- (93) Treškārt, dzelzceļa uzņēmumi var arī negūt visas priekšrocības no saviem centieniem pētniecības, attīstības un inovācijas jomā (pozitīva ārējā ietekme), kas arī ir tirgus nepilnība.

⁽⁶⁴⁾ Eiropas Kopienų Tiesas 1978. gada 12. oktobra spriedums lietā 156/77 *Komisija pret Beļģiju*, 1978, *Recueil* 1881, 10. punkts.

- (94) Tas, ka EEZ līgumā ir iekļauti īpaši noteikumi, uz kuru pamata var atļaut transporta koordinācijas vajadzībām atbilstošu atbalstu, liecina par to, cik nopietni ir šie riski, kas saistīti ar tirgus nepilnībām, un cik negatīvi tie ietekmē EEZ attīstību.
- (95) Principā atbalsts, kas atbilst transporta koordinācijas vajadzībām, jāuzskata par saderīgu ar EEZ līgumu.
- (96) Tomēr, lai kādu konkrētu atbalstu varētu uzskatīt par "atbilstošu transporta koordinācijas vajadzībām", tam ir jābūt vajadzīgam un proporcionālam izvirzītā mērķa sasniegšanai. Turklāt no atbalsta izrietošie konkurences traucējumi nedrīkst būt pretrunā EEZ vispārējām interesēm. Piemēram, atbalsts, kas paredzēts, lai satiksmes plūsmu no tuvjuņas satiksmes pārorientētu uz dzelzceļu, šiem kritērijiem neatbilstu.
- (97) Visbeidzot, lai pārvadājumu nozare un, attiecīgi, ar to saistītās koordinācijas vajadzības varētu strauji attīstīties, jebkādam atbalstam, par kuru EBTA Uzraudzības iestādei ziņots, lai atzītu tā saderību ar EEZ līgumu, pamatojoties uz tā 49. pantu, jānosaka termiņš⁽⁶⁵⁾, kas nav ilgāks par 5 gadiem, lai EBTA Uzraudzības iestāde, ņemot vērā sasniegtos rezultātus, varētu atkārtoti to izvērtēt un vajadzības gadījumā atļaut tā atjaunošanu⁽⁶⁶⁾.
- (98) Konkrēti dzelzceļa nozarē atbalsts transporta koordinācijas vajadzībām var izpausties vairākos veidos:
- atbalsts par infrastruktūras izmantošanu, t. i., atbalsts, kuru piešķir dzelzceļa uzņēmumiem, kuriem jāmaksā par infrastruktūru, ko tie izmanto, lai gan citiem uzņēmumiem, kas sniedz pārvadājumu pakalpojumus, izmantojot citus transporta veidus, šādi maksājumi nav jāveic;
 - atbalsts to ārējo izmaksu samazināšanai, kas paredzētas, lai sekmētu pāreju no citiem transporta veidiem uz dzelzceļa pārvadājumiem, jo tie rada zemākas ārējās izmaksas nekā šie transporta veidi, piemēram, autotransports;
 - atbalsts, lai sekmētu savstarpējo izmantojamību, kā arī, ciktāl tas atbilst transporta koordinācijas vajadzībām, atbalsts, kas sekmē drošības palielināšanu, tehnisko šķēršļu likvidēšanu un trokšņu piesārņojuma mazināšanu dzelzceļa pārvadājumu nozarē, turpmāk "savstarpējās izmantojamības atbalsts";
 - atbalsts pētniecībai un attīstībai, kas atbilst transporta koordinācijas vajadzībām.
- (99) Turpmākajās iedaļās EBTA Uzraudzības iestāde precizēs nosacījumus, kas no lēmumu pieņemšanas prakses aspekta šiem dažādajiem atbalsta veidiem, kas paredzēti pārvadājumu koordinācijai, ļauj nodrošināt, ka attiecīgais atbalsts atbilst saderīguma nosacījumiem, kas minēti EEZ līguma 49. pantā. Ņemot vērā pētniecības un attīstības atbalsta specifiku, šāda veida pasākumiem piemērojamie kritēriji ir iztirzāti atsevišķi.

6.3. Kritēriji atbalstam, ko piešķir dzelzceļa infrastruktūras izmantošanai, lai samazinātu ārējās izmaksas un veicinātu savstarpējo izmantojamību

- (100) Tāda atbalsta saderīguma novērtējums, ko piešķir par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu, lai samazinātu ārējās izmaksas un veicinātu savstarpējo izmantojamību saistībā ar EEZ līguma 49. pantu, atbilst Eiropas Komisijas lēmumu pieņemšanas praksei saskaņā ar Regulas (EEK) Nr. 1107/70 3. panta 1. punkta b) apakšpunktu. Ņemot vērā šo praksi, turpmāk izklāstītie nosacījumi ir pietiekami, lai noteiktu, vai atbalsts ir saderīgs.

6.3.1. Attiecināmās izmaksas

- (101) Attiecināmās izmaksas nosaka, pamatojoties uz šādiem kritērijiem.
- (102) Attiecībā uz atbalstu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu attiecināmās izmaksas ir papildu izmaksas, kas saistībā ar infrastruktūras izmantošanu radušās dzelzceļa transporta nozarē, bet kuras citiem, piesārņojošākiem konkurējošiem transporta veidiem nerodas.
- (103) Attiecībā uz atbalstu ārējo izmaksu samazināšanai attiecināmās izmaksas ir tā ārējo izmaksu daļa, kas nerodas, ja izmanto dzelzceļa transportu nevis cita veida transportu.

⁽⁶⁵⁾ Turpat.

⁽⁶⁶⁾ Šis termiņš ir paildināts līdz 10 gadiem tiem pasākumiem, kas ietilpst jomā, kurai piemēro 15. panta 1. punkta e) apakšpunktu Padomes 2003. gada 27. oktobra Direktīvā 2003/96/EK, kas pārkrāto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (OV L 283, 31.10.2003., 51. lpp.); Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2004/75/EK (OV L 157, 30.4.2004., 100. lpp.). Sk. jo īpaši Komisijas 2008. gada 2. aprīļa Lēmumu — Slovēnija — Padomes Direktīvā 2003/96/EK (transporta nozare) paredzētie atbrīvojumi no akcīzes nodokļa un samazinājumi. Lēmums nav vēl publicēts.

- (104) Saistībā ar to jāatgādina, ka Direktīvas 2001/14/EK 10. pantā EEZ valstīm ir skaidri atļauts ieviest kompensēšanas shēmu par pierādāmām, konkurējošo transporta veidu nesamaksātām vides aizsardzības, negadījumu un infrastruktūras izmaksām, ciktāl šīs izmaksas pārsniedz tām pielīdzināmās izmaksas, kas radušās dzelzceļam. Ja vēl nav neviena EEZ tiesību akta, ar ko saskaņotas metodes infrastruktūras izmantošanas maksas aprēķināšanai dažādos sauszemes transporta veidos, EBTA Uzraudzības iestāde, piemērojot šīs pamatnostādnes, ņem vērā situāciju saistībā ar noteikumiem, kas reglamentē infrastruktūras izmaksu un ārējo izmaksu sadalījumu⁽⁶⁷⁾.
- (105) Gan saistībā ar atbalstu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu, gan ar atbalstu ārējo izmaksu samazināšanai EBTA valstij ir jāsniedz pārredzama, pamatota un skaitliska izmaksu salīdzinošā analīze, salīdzinot dzelzceļa transporta un uz citiem transporta veidiem balstīto alternatīvo iespēju izmaksas⁽⁶⁸⁾. Izmantotajai metodikai un veiktajiem aprēķiniem jābūt publiski pieejamiem⁽⁶⁹⁾.
- (106) Attiecībā uz savstarpējās izmantojamības atbalstu – ciktāl tas sekmē transporta koordinēšanu – attiecināmās izmaksas aptver visus ieguldījumus, kas saistīti ar drošības un savstarpējās izmantojamības sistēmu uzstādīšanu⁽⁷⁰⁾ vai ar trokšņu līmeņa samazināšanu gan dzelzceļa infrastruktūrā, gan ritošajā sastāvā. Jo īpaši tās attiecas uz ieguldījumiem, kas saistīti ar ERTMS (Eiropas Dzelzceļu satiksmes vadības sistēma) izvērsanu un jebkādiem citiem pasākumiem, kas var palīdzēt novērst tehniskos šķēršļus Eiropas dzelzceļa pakalpojumu tirgū⁽⁷¹⁾.

6.3.2. Atbalsta nepieciešamība un proporcionalitāte

- (107) EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka var pieņemt, ka atbalsts ir nepieciešams un proporcionāls, ja atbalsta intensitāte nepārsniedz šādas vērtības:
- a) atbalsts par infrastruktūras izmantošanu – 30 % no kopējām dzelzceļa transporta izmaksām, līdz 100 % no attiecināmajām izmaksām⁽⁷²⁾;
 - b) atbalsts ārējo izmaksu samazināšanai – 30 %⁽⁷³⁾ no kopējām dzelzceļa transporta izmaksām, līdz 50 % no attiecināmajām izmaksām⁽⁷⁴⁾;
 - c) savstarpējās izmantojamības atbalstam – 50 % no attiecināmajām izmaksām.

⁽⁶⁷⁾ Šajā sakarā 11. panta trešajā daļā Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 17. jūnija Direktīvā 1999/62/EK par dažu infrastruktūru lietošanas maksas noteikšanu smagajiem kravas transportlīdzekļiem, OV L 187, 20.7.1999., 42. lpp., kas iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas 2002. gada 1. februāra Lēmumu Nr. 5/2002 (OV L 88, 4.4.2002., 9. lpp., un EEZ pielikums Nr. 18, 4.4.2002., 6. lpp.) un kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2006/103/EK (OV L 363, 20.12.2006., 344. lpp.), kas iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas 2007. gada 26. oktobra Lēmumu Nr. 132/2007 (OV L 100, 10.4.2008., 1. lpp., un EEZ pielikums Nr. 19, 10.4.2008., 1. lpp.), ir noteikts, ka “pēc visu iespēju izskatīšanas ne vēlāk kā 2008. gada 10. jūnijā Eiropas Komisija iesniedz plaši pielietojamu, pārskatāmu un saprotamu modeli visiem transporta veidiem visu ārējo izmaksu, tostarp vides, trokšņu, sastrēgumu un ar veselību saistīto izmaksu, novērtējumam, kas būtu izmantojams kā pamats turpmāko infrastruktūru nodevu aprēķinam. Šim modelim pievieno ietekmes analīzi, kas raksturo visu transporta veidu ārējo izmaksu internalizāciju, un stratēģiju pakāpeniskai un pārdomātai šā modeļa attiecināšanai uz visiem transporta veidiem”. Sagatavojot paziņojumu par ārējo izmaksu internalizāciju šā mērķa izpildes nolūkā, Eiropas Komisija 2008. gada 16. janvārī publicēja rokasgrāmatu, kurā apkopoja visus līdz šim veiktos pētījumus par ārējām izmaksām transporta nozarē (http://ec.europa.eu/transport/costs/handbook/index_en.htm). Šo rokasgrāmatu, kas tika sagatavota kopīgi ar vairākiem transporta pētniecības institūtiem, cita starpā var izmantot attiecināmo izmaksu noteikšanai. Turklāt Eiropas Komisija ir publicējusi balto grāmatu COM(1998) 466 “Taisnīga samaksa par infrastruktūras izmantošanu - pakāpeniska pieeja, lai Eiropas Savienībā ieviestu kopēju sistēmu infrastruktūras izmantošanas maksas noteikšanai” (ES biļetens - 3/98 pielikums).

⁽⁶⁸⁾ Norādes par dažādajām metodēm, kā novērtēt papildu izmaksas, EBTA valstis var atrast 2. pielikumā Eiropas Komisijas Zaļajā grāmatā “Ceļā uz godīgu un efektīvu transporta cenu noteikšanu – politiskie risinājumi, lai internalizētu ārējās transporta izmaksas Eiropas Savienībā” (ES biļetens – pielikums Nr. 2/96; COM(1995) 691 galīgā redakcija) un pētījumā, kuru Eiropas Komisija publicēja 2008. gada 16. janvārī (sk. 11. pantu Direktīvā 1999/62/EK).

⁽⁶⁹⁾ Direktīvas 2001/14/EK 10. pants.

⁽⁷⁰⁾ Sk. jo īpaši Padomes 1996. gada 23. jūlija Direktīvu 96/48/EK par Eiropas ātrgaitas dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību (OV L 235, 17.9.1996., 6. lpp.), kas iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas Lēmumu Nr. 25/97 (OV L 242, 4.9.1997., 74. lpp., un EEZ pielikums Nr. 37, 4.9.1997., 74. lpp.), un Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 19. marta Direktīvu 2001/16/EK par Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību (OV L 110, 20.4.2001., 1. lpp.), kas iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas Lēmumu Nr. 16/2002 (OV L 110, 25.4.2002., 11. lpp., un EEZ pielikums Nr. 21, 25.4.2002., 8. lpp.). Abas direktīvas, kurās jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2007/32/EK (OV L 141, 25.6.2007., 63. lpp.), iekļautas EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas Lēmumu Nr. 163/07 (OV L 124, 8.5.2008., 30. lpp., un EEZ pielikums Nr. 26, 8.5.2008., 24. lpp.).

⁽⁷¹⁾ Aprēķinot attiecināmās izmaksas, tiks ņemtas vērā infrastruktūras izmantošanas nodevu iespējamās modulācijas atkarībā no ritošā sastāva efektivitātes (jo īpaši ņemot vērā tā atbilstību prasībām, kas noteiktas attiecībā uz trokšņu piesārņojumu).

⁽⁷²⁾ Piemēram, skatīt Eiropas Komisijas 2006. gada 22. decembra lēmumu N 574/05 par to, lai pagarinātu darbības ilgumu esošajai atbalsta shēmai N 335/03 – Itālija (Friuli-Venēcija Džūlija) – Atbalsts automaģistrāles pakalpojumu izveidošanai (OV C 133, 15.6.2007., 6. lpp.); Eiropas Komisijas 2006. gada 12. oktobra lēmumu N 427/2006 – Apvienotā Karaliste – Rail Environmental Benefit Procurement Scheme (REPS) (OV C 283, 21.11.2006., 10. lpp.).

⁽⁷³⁾ I pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 24. oktobra Regulai (EK) Nr. 1692/2006, ar ko izveido otro Marco Polo programmu Kopienas finansiālās palīdzības piešķiršanai, lai uzlabotu kravu autopārvadājumu sistēmas ekoloģiskās īpašības (Marco Polo II), un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1382/2003 (OV L 328, 24.11.2006., 1. lpp.), kas iekļauta EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas 2007. gada 29. jūnija Lēmumu Nr. 70/07 (OV L 304, 22.11.2007., 54. lpp., un EEZ pielikums Nr. 56, 22.11.2007., 8. lpp.) noteikts, ka EEZ finansiālā palīdzība kravu novirzīšanas rīcībām nav lielāka par 35 % no kopējiem izdevumiem, kas vajadzīgi rīcības mērķu sasniegšanai un radušies rīcības rezultātā. Šajās pamatnostādņēs attiecībā uz valsts atbalstu pārvadājumu koordinēšanai noteiktais kritērijs ir 30 % no dzelzceļa pārvadājumu kopējām izmaksām.

⁽⁷⁴⁾ Piemēram skatīt Eiropas Komisijas 2006. gada 22. decembra Lēmumu N 552/06 – Dānija – Par darbības ilguma pagarināšanu vides atbalsta shēmai preču pārvadājumiem pa dzelzceļu (OV C 133, 15.6.2007., 5. lpp.) un Eiropas Komisijas 2006. gada 12. oktobra Lēmumu N 427/2006 – Apvienotā Karaliste – Rail Environmental Benefit Procurement Scheme (REPS) op.cit.

- (108) Ja atbalsts pārsniedz minētās robežas, EBTA valstīm ir jāpierāda attiecīgo pasākumu nepieciešamība un proporcionalitāte ⁽⁷⁵⁾.
- (109) Gan atbalstam, ko piešķir par infrastruktūras izmantošanu, gan atbalstam ārējo izmaksu samazināšanai ir jābūt stingri ierobežotam, nepārsniedzot alternatīvo izmaksu atlīdzināšanu, kuras ir vairāk saistītas ar dzelzceļa transporta nekā ar piesārņojošu transporta veidu izmantošanu. Ja ir iespējams izvēlēties no vairākiem konkurējošiem transporta veidiem, kas rada lielāku piesārņojumu nekā dzelzceļa transports, tad maksimālā robeža atbilst no visām alternatīvām vislielākajai izmaksu atšķirībai. Ja ir ievēroti 107. punktā minētie atbalsta intensitātes sliekšņi, var pieņemt, ka ir izpildīts kritērijs pārmērīgas kompensācijas izslēgšanai.
- (110) Jebkurā gadījumā, ja atbalsta saņēmējs ir dzelzceļa uzņēmums, tam jāpierāda, ka atbalsts patiešām veicina pārvadājumu novirzīšanu uz dzelzceļa transportu. Principā tas nozīmē, ka piešķirtajam atbalstam jāatspoguļojas cenā, ko pieprasa no pasažiera vai kravas nosūtītāja, jo tās ir personas, kas izdara izvēli starp dzelzceļu un piesārņojošākiem transporta veidiem, piemēram, autotransportu ⁽⁷⁶⁾.
- (111) Visbeidzot – jo īpaši attiecībā uz atbalstu infrastruktūras izmantošanai un ārējo izmaksu samazināšanai – ir jābūt reālistiskām perspektīvām, kā uzturēt satiksmi, kas pārnests uz dzelzceļa transportu, lai šā atbalsta rezultātā satiksmes pārnese būtu ilgtspējīga.

6.3.3. Secinājums

- (112) Infrastruktūras izmantošanai, ārējo izmaksu samazināšanai vai savstarpējai izmantojamībai piešķirts atbalsts, kas ir nepieciešams un proporcionāls un nekropļo konkurenci tādā veidā, kas ir pretrunā vispārējām interesēm, ir uzskatāms par saderīgu saskaņā ar EEZ līguma 49. pantu.

6.4. Pētniecībai un attīstībai piešķirtā atbalsta saderība

- (113) Pamatojoties uz EK līguma 73. pantu pieņemtās Regulas (EEK) Nr. 1107/70 3. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzēta iespēja piešķirt atbalstu pētniecībai un attīstībai sauszemes transporta jomā. Eiropas Komisija nesenzināja praksi šā noteikuma piemērošanai ⁽⁷⁷⁾.
- (114) SPSS regulas 9. panta 2. punkta b) apakšpunktā ir pārņemts Regulas (EEK) Nr. 1107/70 3. panta 1. punkta c) apakšpunkta teksts. Saskaņā ar minēto noteikumu atbalsts, kura mērķis ir veicināt tādu dzelzceļa pasažieru pārvadājumu sistēmu un tehnoloģiju pētniecību vai izstrādi, kas ir ekonomiskākas EEZ kopumā, un kurās attiecas tikai uz pētniecības un attīstības stadiju, bet neattiecas uz šādu transporta sistēmu un tehnoloģiju komerciālu izmantošanu, ir uzskatāms par atbalstu, kas atbilst pārvadājumu koordinēšanas vajadzībām.
- (115) SPSS regulas 9. panta 2. punkta b) apakšpunktu piemēro, neskarot EEZ līguma 61. pantu. Tādējādi atbalstu pētniecībai, attīstībai un inovācijai pasažieru pārvadājumu jomā, ja uz to neattiecas SPSS regulas 9. pants, kā arī atbalstu, kas attiecas vienīgi uz kravas pārvadājumiem, var uzskatīt par saderīgu saskaņā ar EEZ līguma 61. panta 3. punkta c) apakšpunktu.
- (116) Attiecībā uz to EBTA Uzraudzības iestāde nostādnes par valsts atbalstu pētniecībai, attīstībai un inovācijai ⁽⁷⁸⁾ (turpmāk "PAI nostādnes") ir definējusi nosacījumus, saskaņā ar kuriem tā atzīs minētā veida atbalstu par saderīgu ar EEZ saskaņā ar EEZ līguma 61. panta 3. punkta c) apakšpunktu. PAI nostādnes attiecas uz "atbalstu pētniecībai, attīstībai un inovācijai visās nozarēs, ko aptver EEZ līgums. Tās attiecas arī uz tām nozarēm, uz kurām attiecas īpaši Kopienas noteikumi par valsts atbalstu, ja vien šie noteikumi neparedz citādi" ⁽⁷⁹⁾. Tāpēc PAI nostādnes attiecas uz pētniecībai, attīstībai un inovācijai dzelzceļa pārvadājumu nozarē piešķirto atbalstu, uz kuru neattiecas Regulas (EEK) Nr. 1107/70 3. panta 1. punkta c) apakšpunkta vai SPSS regulas 9. panta (pēc minētās regulas spēkā stāšanās) darbības joma.

⁽⁷⁵⁾ Šāds varētu būt gadījums attiecībā uz pasākumiem savstarpējās izmantojamības sekmēšanai Eiropas transporta tīklā, kā to visnenāk paredz Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Lēmums Nr. 884/2004/EK par grozījumiem Lēmumā Nr. 1692/96/EK par Kopienas pamatnostādņēm Eiropas transporta tīkla attīstībai (OV L 167, 30.4.2004., 1. lpp.), kas iekļauts EEZ līgumā ar EEZ Apvienotās komitejas 2006. gada 2. jūnija Lēmumu Nr. 62/06 (OV L 245, 7.9.2006., 9. lpp., un EEZ pielikums Nr. 44, 7.9.2006., 8. lpp.).

⁽⁷⁶⁾ Attiecībā uz pasākumiem atbilstoši Direktīvas 2003/96/EK 15. panta 1. punkta e) apakšpunktam ietekme uz cenu ir jānosaka par pašsaprotamu, ja vien nav pierādījumu par pretējo. Sk. jo īpaši Eiropas Komisijas 2008. gada 2. aprīļa Lēmumu NN 46/B/2006 – Slovākija - Padomes Direktīvā 2003/96/EK paredzētie atbrīvojumi no akcīzes nodokļa un samazinājumi (transporta nozare), vēl nav publicēti.

⁽⁷⁷⁾ Eiropas Komisijas 2007. gada 30. maija Lēmums N 780/06 – Nīderlande – *Onderzoek en ontwikkeling composiet scheepsconstructie en multi-purpose laadruim; het "CompoCaNord" - project*, OV C 227, 27.9.2007., 5. lpp.); Eiropas Komisijas 2006. gada 19. jūlija Lēmums N 556/2005 – Nīderlande – Vides aizsardzība un jauninājumi sabiedriskajā transportā Helderlandes provincē (OV C 207, 30.8.2006.); Eiropas Komisijas 2005. gada 20. jūlija Lēmums N 63/2005 – Čehija – Programma energotaupībai un alternatīvo degvielu izmantošanai transporta nozarē (OV C 83, 6.4.2006.).

⁽⁷⁸⁾ EBTA Uzraudzības iestāde pieņēma nostādnes par valsts atbalstu pētniecībai, attīstībai un inovācijai ar 2007. gada 7. februāra Lēmumu 14/07/COL (OV L 305, 19.11.2009., 1. lpp., un EEZ pielikums Nr. 60, 19.11.2009., 1. lpp. Atjauninātās nostādnes ir pieejamas EBTA Uzraudzības iestādes tīmekļa vietnē šādā adresē: <http://www.eftasurv.in/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>). Sk. atbilstošās Kopienas pamatnostādnes (OV C 323, 30.12.2006., 1. lpp.).

⁽⁷⁹⁾ Turpat, 2.1. punkts.

- (117) Nav izslēgts, ka jautājumu par atbalsta pētniecībai, attīstībai un inovācijai saderīgumu var analizēt tieši, pamatojoties uz EEZ līguma 49. pantu, ja atbalsta nolūks ir sasniegt mērķi, kas atbilst pārvaldājumu koordinēšanas vajadzībām. Šādā gadījumā ir jāpārbauda atbilstība iepriekš minētajiem nosacījumiem, jo īpaši attiecībā uz prasību, ka atbalstam jābūt nepieciešamam un proporcionālam plānotajam mērķim un ka tas nedrīkst būt pretrunā EEZ vispārējām interesēm. EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka pamatprincipi, kas noteikti PAI nostādnēs, ir saistoši, analizējot šos dažādos kritērijus.

7. VALSTS GARANTIJAS DZELZCEĻA UZŅĒMUMIEM

- (118) EBTA Uzraudzības iestādes pamatnostādnēs par valsts garantijām⁽⁸⁰⁾ ir noteiktas juridiskās prasības, kas piemērojamas valsts garantijām, tostarp dzelzceļa transporta nozarē.
- (119) Šo pamatnostādņu 1.2. punktā norādīts, ka "atbalsts garantijas veidā nozīmē [...] labvēlīgākus finansējuma nosacījumus, ko iegūst uzņēmumi, kuru juridiskā forma izslēdz bankrotu vai citas maksātnespējas procedūras, vai nodrošina noteiktu valsts garantiju vai zaudējumu segšanu no valsts līdzekļiem".
- (120) Pamatojoties uz pastāvošo praksi, Eiropas Komisija un EBTA Uzraudzības iestāde uzskata, ka neierobežotas garantijas nozarē, kas atvērta konkurencei, nav saderīgas ne ar EK līgumu, ne EEZ līgumu. Atbilstoši proporcionalitātes principam tās nevar konkrēti pamatot ar vispārējās nozīmes uzdevumiem. Neierobežotas garantijas gadījumā nav iespējams pārbaudīt, vai atbalsta summa nepārsniedz saistībā ar sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu radušās tīrās izmaksas⁽⁸¹⁾.
- (121) Kad valsts garantijas piešķir uzņēmumiem, kas darbojas gan tirgū, kurā ir konkurence, gan tirgū, kurā konkurences nav, Eiropas Komisijas un EBTA Uzraudzības iestādes prakse ir pieprasīt pilnībā atcelt neierobežoto garantiju, kas piešķirta uzņēmumam kopumā⁽⁸²⁾.
- (122) Vairāki dzelzceļa uzņēmumi saņem neierobežotas garantijas. Šādas garantijas parasti ir vēsturiski mantots īpašs monopola statuss, kas dzelzceļa uzņēmumam izveidots pirms EEZ līguma stāšanās spēkā vai pirms dzelzceļa transporta tirgus atvēršanas konkurencei.
- (123) Saskaņā ar Eiropas Komisijas un EBTA Uzraudzības iestādes rīcībā esošo informāciju šīs garantijas lielā mērā ir pastāvošs atbalsts. Attiecīgās EBTA valstis ir aicinātas atbilstīgi 8.3. iedaļā noteiktajai procedūrai informēt EBTA Uzraudzības iestādi par pastāvošo atbalsta shēmu īstenošanas nosacījumiem, kā arī par pasākumiem, kuri paredzēti, lai tās atceltu.

8. NOBEIGUMA NOTEIKUMI

8.1. Noteikumi par atbalsta kumulāciju

- (124) Šajās pamatnostādnēs paredzētās atbalsta maksimālās robežas piemēro neatkarīgi no tā, vai attiecīgo atbalstu pilnībā vai daļēji finansē no valsts vai no Kopienas līdzekļiem. Atbalstu, ko atļauj atbilstoši šīm pamatnostādnēm, nevar apvienot ar citiem valsts atbalsta veidiem EEZ līguma 61. panta 1. punkta nozīmē vai ar citiem Kopienas finansējuma veidiem, ja šādas apvienošanas rezultātā radusies atbalsta intensitāte pārsniedz to, kas noteikta šajās pamatnostādnēs.
- (125) Tāda atbalsta gadījumā, kas kalpo atšķirīgiem mērķiem un iesaista vienas un tās pašas attiecināmās izmaksas, piemēro izdevīgāko maksimālo atbalsta robežu.

8.2. Pieteikuma iesniegšanas datums

- (126) EBTA Uzraudzības iestāde piemēros šīs pamatnostādnes no dienas, kad tās publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un *EEZ pielikumā*.

EBTA Uzraudzības iestāde piemēros šīs pamatnostādnes attiecībā uz jebkuru paziņotu vai nepaziņotu atbalstu, par kuru tā pieņems lēmumu pēc minēto pamatnostādņu publikācijas dienas.

⁽⁸⁰⁾ EBTA Uzraudzības iestāde pieņēma nostādnes par valsts garantijām ar 2008. gada 17. decembra Lēmumu 788/08/COL. Sk. atbilstošās Kopienas pamatnostādnes (OV C 155, 20.6.2008., 10. lpp.).

⁽⁸¹⁾ Eiropas Komisijas 2003. gada 16. decembra Lēmums 2005/145/EK par valsts atbalstiem, ko Francija piešķirusi EDF un elektrības un gāzes rūpniecības nozarei (OV L 49, 22.2.2005., 9. lpp.); Eiropas Komisijas 2007. gada 24. aprīļa Lēmums E 12/2005 Polija, neierobežota garantija par labu uzņēmumam *Poczta Polska* (OV C 284, 27.11.2007., 2. lpp.); Eiropas Komisijas 2002. gada 27. marta Lēmums E 10/2000 Vācija, valsts garantija par labu publiskām kredītiestādēm (OV C 150, 22.6.2002., 7. lpp.); EBTA Uzraudzības iestādes 2005. gada 15. jūlija Lēmums 177/05/COL Valsts garantija par labu *Liechtensteinische Landesbank* (OV C 310, 8.12.2005., 17. lpp., un EEZ pielikums Nr. 62, 8.12.2005., 1. lpp.).

⁽⁸²⁾ Turpat.

8.3. Atbilstīgi pasākumi

- (127) Atbilstīgi EEZ līguma 62. panta 1. punktam EBTA Uzraudzības iestāde ierosina EBTA valstīm grozīt savas spēkā esošās atbalsta piešķiršanas shēmas, kuras saistītas ar šajās pamatnostādņēs izklāstīto valsts atbalstu, lai vēlākais divus gadus pēc šo pamatnostādņu publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un *EEZ pielikumā* panāktu atbilstību tām, ja vien netiek piemēroti īpaši noteikumi, kas paredzēti nodaļā par valsts garantijām. EBTA valstis tiek aicinātas rakstveidā apliecināt, ka tās piekrīt šiem ierosinātajiem atbilstīgajiem pasākumiem, ne vēlāk kā gadu pēc to publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un *EEZ pielikumā*.
- (128) Ja EBTA valsts līdz norādītajai dienai nav rakstiski apstiprinājusi savu piekrišanu, EBTA Uzraudzības iestāde piemēros EBTA valstu nolīguma par Uzraudzības iestādes un Tiesas izveidi 3. protokola II daļas 19. panta 2. punktu un vajadzības gadījumā uzsāks minētajā noteikumā paredzēto procedūru.

8.4. Spēkā esības laiks un ziņošana

- (129) EBTA Uzraudzības iestāde patur sev tiesības grozīt šīs pamatnostādnes. Pirms jebkādu grozījumu izdarīšanas un ne vēlāk kā 5 gadus pēc pamatnostādņu publicēšanas tā iesniedz ziņojumu par to piemērošanu.
-

IV PIELIKUMS

NELIKUMĪGA UN NESADERĪGA VALSTS ATBALSTA ATGŪŠANA ⁽¹⁾

1. IEVADS

1. EBTA Uzraudzības iestāde (turpmāk "Iestāde") ir gatava stingri vērsties pret nelikumīgu atbalstu. Saskaņā ar Nolīguma starp EBTA valstīm par Uzraudzības iestādes un Tiesas izveidi 3. protokolu (turpmāk "3. protokols") ⁽²⁾ Iestāde regulāri pieprasīja EBTA valstīm atgūt jebkādu nelikumīgu atbalstu, kas ir nesaderīgs ar Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu darbību (turpmāk "EEZ līgums"), ja vien netiek konstatēts, ka tas būtu pretrunā par EEZ tiesību vispārīgiem principiem. Iestāde ir pieņēmusi 6 šādus lēmumus par atgūšanu.
2. Valsts atbalsta noteikumu integritātes interesēs ir svarīgi, lai šos lēmumus, ar kuriem EBTA valstīm tiek pieprasīts atgūt nelikumīgu valsts atbalstu (turpmāk "atgūšanas lēmumi"), piemērotu efektīvi un nekavējoties. Pieredze, ko Iestāde guvusi pēdējos gados, liecina par to, ka šajā jautājumā pastāv reāls pamats bažām. Arī valsts atbalsta rezultātu apkopojums attiecībā uz EBTA valstīm, kas tika iesniegts 2008. gada rudenī ⁽³⁾, liecina, ka no 6 atgūšanas lēmumiem, ko pieņēma Iestāde, attiecīgā EBTA valsts ir pilnībā īstenojusi tikai vienu ⁽⁴⁾.
3. Eiropas Komisija (turpmāk "Komisija") 2004. gadā pasūtīja salīdzinošu pētījumu par ES valsts atbalsta politikas piemērošanu dažādās dalībvalstīs (turpmāk "pētījums par piemērošanu") ⁽⁵⁾. Viens no pētījuma mērķiem bija izvērtēt, cik efektīvas ir atgūšanas procedūras un prakse virknē dalībvalstu. Pētījuma autori konstatēja, ka visos ziņojumos par valstīm regulāri minēts tas, ka atgūšanas procedūras notiek pārāk ilgi.
4. Balstoties uz savu pieredzi, Iestāde ir novērojusi, ka EBTA valstīs ir vairāki šķēršļi nelikumīga un nesaderīga atbalsta atgūšanai. Atgūšanas procedūras, kurām ir piemērojami valstu tiesību aktu noteikumi, ir īpaši ilgstošas, un praksē atgūšana nav veikta termiņos, kas noteikti Iestādes atgūšanas lēmumos. Tāpēc Iestāde vēlas uzsvērt, ka ir vajadzīga atgūšanas lēmumu efektīva piemērošana. Ir skaidrs, ka par šādu lēmumu īstenošanu atbildība jādalā Iestādei un EBTA valstīm un ka abām pusēm būs jāpieliek ievērojamas pūles, lai gūtu sekmes.
5. Šis nodaļas mērķis ir izskaidrot Iestādes politiku attiecībā uz atgūšanas lēmumu īstenošanu. Tajā netiek skatīts, kā valstu tiesas var rīkoties 3. protokola 1. panta 3. punktā paredzēto paziņošanas un pārtraukšanas saistību neievērošanas rezultātā. Iestāde uzskata, ka ir jāskaidro pasākumi, ko tā plāno pieņemt, lai atvieglotu atgūšanas lēmumu izpildi, un jānosaka, kādus pasākumus varētu veikt EBTA valstis, lai nodrošinātu, ka tās pilnībā ievēro noteikumus un principus, ko paredz EEZ tiesību normas un jo īpaši tiesu prakse Eiropas Kopienų tiesās un EBTA Tiesā. Tādēļ šajā nodaļā vispirms tiks atgādināts par atgūšanas mērķi un pamatprincipiem, uz ko balstās atgūšanas lēmumu īstenošana. Tad tā iepazīstinās ar šo pamatprincipu praktisko ietekmi uz katru no atgūšanas procesā iesaistītajām personām.

2. ATGŪŠANAS POLITIKAS PRINCIPI

2.1. Īss ieskats atgūšanas politikas vēsturē

6. Saskaņā ar 3. protokola I daļas 1. panta 3. punktu "par jebkuru nodomu piešķirt atbalstu vai par izmaiņām tajā ir savlaicīgi jāinformē EBTA Uzraudzības iestāde, lai tā varētu iesniegt piezīmes. [...] Attiecīgā valsts nesāk īstenot pašas ierosinātos pasākumus, kamēr šīs procedūras rezultātā nav pieņemts galīgs lēmums."
7. Gadījumos, kad EBTA valstis nepaziņo Iestādei savu nodomu piešķirt vai mainīt atbalstu pirms tā stāšanās spēkā, attiecībā uz EEZ tiesību normām atbalsts ir nelikumīgs no tā piešķiršanas brīža.

⁽¹⁾ Šī nodaļa atbilst Komisijas paziņojumam – Ceļā uz Komisijas lēmumu efektīvu izpildi, kuros dalībvalstīm tiek uzdots atgūt nelikumīgu un nesaderīgu valsts atbalstu (OV C 272, 15.11.2007., 4. lpp.).

⁽²⁾ Uzraudzības un Tiesas nolīguma 3. protokols tika grozīts, lai atspoguļotu nosacījumus, kas paredzēti Padomes 1999. gada 22. marta Regulā (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).

⁽³⁾ http://www.eftasurv.int/media/scoreboard/stateaidscoreboard_2008.pdf.

⁽⁴⁾ Sk. Iestādes 2006. gada ziņojumu, 56. lpp.

⁽⁵⁾ Pētījums par valsts atbalsta tiesību normu piemērošanu valstu līmenī, 6. konkurences pētījums, Luksemburga, Eiropas Kopienų Oficiālo publikāciju birojs http://www.concurrences.com/IMG/pdf/Study_2006.pdf.

8. Eiropas Kopienu Tiesa (turpmāk "EKT") savā 1973. gada spriedumā par *Kohlegesetz* ⁽⁶⁾ pirmoreiz apstiprināja, ka Komisija ir pilnvarota pieprasīt nelikumīga un nesaderīga valsts atbalsta atgūšanu. Tiesa lēma, ka Komisijas kompetencē ir nolemt, ka dalībvalstij ir jāmaina vai jāatceļ valsts atbalsts, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu. Tādēļ tai ir arī jābūt tiesībām pieprasīt šā atbalsta atmaksāšanu ⁽⁷⁾.
9. Uzraudzības un Tiesas nolīguma 3. protokolu grozīja 2001. gadā, *inter alia* iekļaujot II daļu, kurā cita starpā ietverti atgūšanas pamatnoteikumi ⁽⁸⁾. Turpmākus īstenošanas noteikumus par atgūšanu iekļāva 2004. gada 14. jūlija Lēmumā Nr. 195/04/COL ar grozījumiem ⁽⁹⁾.
10. Uzraudzības un Tiesas nolīguma 3. protokola II daļas 14. panta 1. punkts apstiprina EKT pastāvīgo tiesu praksi ⁽¹⁰⁾ un nosaka, ka Iestādei ir pienākums pieprasīt nelikumīga un nesaderīga atbalsta atgūšanu, ja vien tas nav pretrunā vispārējiem tiesību principiem. Šajā pantā arī noteikts, ka attiecīgā EBTA valsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu nelikumīgu atbalstu, attiecībā uz kuru ir konstatēts, ka tas ir nesaderīgs. Tā 14. panta 2. punkts nosaka, ka atbalsts ir jāatgūst, ieskaitot procentus no dienas, kad nelikumīgais atbalsts nodots saņēmēja rīcībā, līdz tā faktiskās atgūšanas dienai. Lēmumā Nr. 195/04/COL ir noteiktas metodes, kas jāizmanto, lai aprēķinātu procentus par atgūstamo summu. Visbeidzot, 14. panta 3. punktā ir noteikts, ka "atgūšanu veic nekavējoties un saskaņā ar attiecīgās EBTA valsts tiesību aktos paredzētajām procedūrām, ja vien tās nodrošina tūlītēju un efektīvu EBTA Uzraudzības iestādes lēmuma izpildi. [...]".
11. EKT vairākos nesenos nolēmumos sīkāk skaidroja Regulas Nr. 659/1999 14. panta 3. punkta (kas atbilst 3. protokola II daļas 14. panta 3. punktam) darbības jomu un interpretēšanu, tādējādi uzsvērot nepieciešamību tūlītēji un efektīvi izpildīt atgūšanas lēmumus ⁽¹¹⁾. Turklāt Iestāde arī sāka sistemātiski piemērot tiesas praksi *Deggendorf* lietā ⁽¹²⁾. Šī tiesu prakse, ja ir izpildīti noteikti nosacījumi, ļauj Iestādei pieprasīt, lai EBTA valstis pārtrauc jauna saderīga atbalsta izmaksāšanu uzņēmumam, līdz šis uzņēmums atmaksā iepriekšējo nelikumīgo un nesaderīgo atbalstu, uz kuru attiecas atgūšanas lēmums.

2.2. Atgūšanas politikas mērķis un principi

2.2.1. Atgūšanas mērķis

12. EKT vairākkārt konstatēja, ka atgūšanas mērķis ir atjaunot situāciju, kāda tā bija tirgū pirms atbalsta piešķiršanas. Tas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu, ka iekšējā tirgū tiek saglabātas vienlīdzīgas iespējas. Šajā kontekstā EKT uzsvēra, ka nelikumīga un nesaderīga atbalsta atgūšana ir nevis sods ⁽¹³⁾, bet gan loģiskas sekas konstatācijai, ka atbalsts ir nelikumīgs ⁽¹⁴⁾. Tādēļ to nevar uzskatīt par nesamērīgu pret EK līguma mērķiem attiecībā uz valsts atbalstu ⁽¹⁵⁾.
13. Saskaņā ar EKT atzinumu "iepriekš pastāvējušās situācijas atjaunošana tiek panākta, tiklīdz nelikumīgo un nesaderīgo atbalstu ir atmaksājis saņēmējs, kurš tādējādi zaudē tās priekšrocības, kādas viņam bija attiecībā pret saviem konkurentiem tirgū, un ir atjaunota situācija, kāda pastāvēja pirms atbalsta piešķiršanas" ⁽¹⁶⁾. Lai novērstu jebkādas finansiālas priekšrocības, kas izriet no nelikumīga atbalsta, par nelikumīgi piešķirtajām summām ir jāiekasē procenti. Šiem procentiem jābūt līdzvērtīgiem tām finansiālajām priekšrocībām, kas izriet no minēto līdzekļu pieejamības bez atbildības kādā noteiktā laikā ⁽¹⁷⁾.
14. Turklāt EKT ir uzstājusi, ka atgūšanas lēmuma pilnīgas izpildes nolūkā darbībām, ko veic dalībvalsts, jāuzrāda konkrēti rezultāti attiecībā uz atgūšanu ⁽¹⁸⁾ un atgūšanai jābūt tūlītējai ⁽¹⁹⁾. Lai atbalsta atgūšana sasniegtu tai noteikto mērķi, ir patiešām svarīgi, lai atbalsts tiktu atmaksāts nekavējoties.

⁽⁶⁾ Lieta C-70/72 Komisija pret Vāciju, 1973, *Recueil* 813, 13. punkts.

⁽⁷⁾ EEZ līguma 6. pantā ir noteikts, ka, neskarot turpmākās izmaiņas tiesu praksē, šā līguma noteikumus – ciktāl tie ir pēc būtības līdzvērtīgi attiecīgajiem Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma un Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līguma noteikumiem, kā arī tiesību aktiem, kas pieņemti, piemērojot abus minētos līgumus – īstenojot un piemērojot interpretē saskaņā ar attiecīgajiem Eiropas Kopienu Tiesas nolēmumiem, kas pieņemti līdz EEZ līguma parakstīšanas dienai. Kā izriet no Uzraudzības iestādes un Tiesas nolīguma 3. panta 2. punkta, EBTA Uzraudzības iestādei un EBTA Tiesai pienācīgi jāņem vērā principi, kas izklāstīti Eiropas Kopienu Tiesas nolēmumos, kas pieņemti pēc EEZ līguma parakstīšanas.

⁽⁸⁾ Sk. iepriekš 2. zemsvītras piezīmi.

⁽⁹⁾ 2004. gada 14. jūlija Lēmums Nr. 195/04/COL attiecībā uz EBTA valstu nolīguma par Uzraudzības iestādes un Tiesas dibināšanu 3. protokola II daļas 27. pantā norādītajiem īstenošanas noteikumiem, OV L 139, 25.5.2006., 37. lpp., ar grozījumiem. Lēmums Nr. 195/04/COL atbilst Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulai (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. – 134. lpp.), ar grozījumiem.

⁽¹⁰⁾ Lieta C-301/87 Francija pret Komisiju, 1990, *Recueil* I-307.

⁽¹¹⁾ Lieta C-415/03 Komisija pret Grieķiju ("Olympic Airways"), 2005, Krājums I-3875, un lieta C-232/05 Komisija pret Franciju ("Scott"), 2006, Krājums I-10071.

⁽¹²⁾ Lieta C-188/92 TWD *Textilwerke Deggendorf GmbH* pret Vāciju, ("Deggendorf"), 1994, *Recueil* I-833.

⁽¹³⁾ Lieta C-75/97, Beļģija pret Komisiju, 1999, *Recueil* I-3671, 65. punkts.

⁽¹⁴⁾ Lieta C-183/91 Komisija pret Grieķiju, 1993, *Recueil* I-3131, 16. punkts.

⁽¹⁵⁾ Apvienotās lietas C-278/92, C-279/92 un C-280/92 Spānija pret Komisiju, 1994, *Recueil* I-4103, 75. punkts.

⁽¹⁶⁾ Lieta C-348/93 Komisija pret Itāliju, 1995, *Recueil* I-673, 27. punkts.

⁽¹⁷⁾ Lieta T-459/93 *Siemens* pret Komisiju, 1995, *Recueil* II-1675, 97.–101. punkts.

⁽¹⁸⁾ Lieta C-415/03 Komisija pret Grieķiju, jau minēta 11. zemsvītras piezīmē.

⁽¹⁹⁾ Lieta C-232/05 Komisija pret Franciju, jau minēta 11. zemsvītras piezīmē.

2.2.2. Pienākums atgūt nelikumīgu un nesaderīgu valsts atbalstu un tā izņēmumi

15. Uzraudzības un Tiesas nolīguma 3. protokola II daļas 14. panta 1. punktā ir noteikts, ka "tad, kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, EBTA Uzraudzības iestāde izlemj, ka attiecīgā EBTA valsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja".
16. Uzraudzības un Tiesas nolīguma 3. protokola noteikumos paredzēti divi ierobežojumi Iestādes pilnvarām pieprasīt nelikumīga un nesaderīga atbalsta atgūšanu. Uzraudzības un Tiesas nolīguma 3. protokola II daļas 14. panta 1. punktā ir noteikts, ka Iestāde nepieprasa atgūt atbalstu, ja tas būtu pretrunā vispārējiem tiesību principiem. No vispārējiem tiesību principiem šai kontekstā visbiežāk piemēro tiesiskās palāvības⁽²⁰⁾ un juridiskās noteiktības principu⁽²¹⁾. Svarīgi piezīmēt, ka EKT šos principus saistībā ar atgūšanu interpretēja ļoti stingri. Uzraudzības un Tiesas nolīguma 3. protokola II daļas 15. pantā ir noteikts, ka uz Iestādes pilnvarām atgūt atbalstu attiecas noilguma periods 10 gadi (tā sauktais "noilguma tiesību periods"). Noilguma periods sākas dienā, kad nelikumīgais atbalsts piešķirts saņēmējam vai nu kā individuāls atbalsts, vai arī kā atbalsts saskaņā ar atbalsta shēmu. Visas darbības, kuras saistībā ar nelikumīgo atbalstu veic Iestāde vai Komisija⁽²²⁾, vai EBTA valsts pēc Iestādes lūguma, pārtrauc noilguma periodu.
17. EBTA valstij, kam adresēts atgūšanas lēmums, ir pienākums izpildīt šo lēmumu⁽²³⁾. EKT ir atzinusi tikai vienu izņēmumu no šā pienākuma dalībvalstij īstenot atgūšanas lēmumu, kas tai adresēts, proti, to, ka pastāv ārkārtas apstākļi, kuru dēļ dalībvalstij būtu pilnīgi neiespējami pienācīgi izpildīt šo lēmumu⁽²⁴⁾.
18. Kā noteikusi EKT, nedrīkst pietikt tikai ar pieņēmumu par pilnīgu neiespējamību. Attiecīgajai dalībvalstij ir jāparāda, ka tā ir centusies godprātīgi atgūt nelikumīgu atbalstu, un tai ir jāsadarbības ar Komisiju saskaņā ar EK līguma 10. pantu, lai pārvarētu radušās grūtības⁽²⁵⁾.
19. Pārskats par tiesu praksi rāda, ka EKT ir interpretējusi "pilnīgas neiespējamības" jēdzienu ļoti stingri. Tiesa vairākkārt apstiprināja, ka dalībvalsts nevar atsaukties uz savas valsts tiesību aktu prasībām, piemēram, valsts noteikumiem par noilgumu⁽²⁶⁾, vai uz to, ka valsts tiesību aktos nav atgūšanas izpildes rīkojuma⁽²⁷⁾, un ar to attaisnot atgūšanas lēmuma nepildīšanu⁽²⁸⁾. Tāpat EKT konstatēja, ka pienākumu veikt atgūšanu neietekmē apstākļi, kas saistīti ar saņēmēja ekonomisko stāvokli. Tā sniedza skaidrojumu, ka finansiālās grūtībās nonācis uzņēmums nav pierādījums tam, ka atgūšana ir neiespējama⁽²⁹⁾. Šādos apstākļos Tiesa norādīja, ka vienīgais veids, kā dalībvalsts var parādīt, ka atgūt atbalstu ir pilnīgi neiespējami, ir jebkādu atgūstamo līdzekļu trūkums⁽³⁰⁾. Vairākos gadījumos dalībvalsts argumentēja, ka tā nevarēja izpildīt atgūšanas lēmumu sakarā ar administratīvajiem vai tehniskajiem sarežģījumiem, kas ar to saistīti (piem., iesaistīts ļoti liels saņēmēju skaits.) Tiesa konsekventi atteicās atzīt, ka šādas grūtības radītu pilnīgu atgūšanas neiespējamību⁽³¹⁾. Visbeidzot, pat bažas par nepārvaramām iekšējām grūtībām nevar attaisnot to, ka dalībvalsts nepilda saistības, kas paredzētas Kopienas tiesību aktos⁽³²⁾.

2.2.3. Valsts procedūru izmantošana un tūlītējas un iedarbīgas izpildes nepieciešamība

20. Uzraudzības un Tiesas nolīguma 3. protokola II daļas 14. panta 3. punktā ir noteikts, ka "atgūšanu veic nekavējoties un saskaņā ar attiecīgās EBTA valsts tiesību aktos paredzētajām procedūrām, ja tās pieļauj tūlītēju un iedarbīgu EBTA Uzraudzības iestādes lēmuma izpildi".

⁽²⁰⁾ Attiecībā uz tiesiskās palāvības principu sk. lietu C-24/95 *Alcan*, 1997, *Recueil* I-1591, 25. punkts, un; lietu C-5/89 *BUG-Alutechnik*, 1990, *Recueil* I-3437, 13. un 14. punkts, un apvienotās lietas E-5/04, E-6/04 un E-7/04 *Fesil and Finnford a.o.* pret EBTA Uzraudzības iestādi, 2005, EBTA Tiesas ziņojums, 121. lpp., 171. punkts. Kā piemēru, kur EKT ir atzinusi, ka pastāv saņēmēja tiesiskā palāvība, skatīt lietu C-223/85 *RSV*, 1987, *Recueil* 4617. lpp.

⁽²¹⁾ Par juridiskās noteiktības principu skatīt lietu T-115/94 *Opel Austria GmbH* pret Padomi, 1997, *Recueil* II-00039 un lietu C-372/97 *Itālija* pret Komisiju, 2004, *Recueil* I-3679, 116.-118. punkts, apvienotās lietas C-74/00 P un C-75/00 P *Falck un Acciaierie di Bolzano* pret Komisiju, 2002, *Recueil* I-7869, 140. punkts, un apvienotās lietas E-5/04, E-6/04 un E-7/04 *Fesil un Finnford a.o.* pret EBTA Uzraudzības iestādi, kas jau minētas 20. zemsvītras piezīmē, 172. punkts. Sk. arī lietu T-308/00 *Salzgitter* pret Komisiju, 2004, *Recueil* II-1933, 166. punkts.

⁽²²⁾ Attiecībā uz jēdziena "visas Komisijas darbības" interpretāciju skatīt lietu T-369/00 *Département du Loiret* pret Komisiju, 2003, *Recueil* II-1789.

⁽²³⁾ Lieta 94/87 Komisija pret Vāciju, 1989, *Recueil* 175.

⁽²⁴⁾ Lieta C-404/00 Komisija pret Spāniju, 2003, *Recueil* I-6695.

⁽²⁵⁾ Lieta C-280/95 Komisija pret Itāliju, 1998, *Recueil* I-259.

⁽²⁶⁾ Lieta C-24/95 *Alcan*, iepriekš citēta 20. zemsvītras piezīmē, no 34. līdz 37. punktam.

⁽²⁷⁾ Lieta C-303/88 *Itālija* pret Komisiju, 1991, *Recueil* I-1433.

⁽²⁸⁾ Lieta C-52/84 Komisija pret Beļģiju, 1986, *Recueil* 89. lpp., 9. punkts.

⁽²⁹⁾ Lieta C-52/84 Komisija pret Beļģiju, jau minēta 28. zemsvītras piezīmē, 14. punkts.

⁽³⁰⁾ Lieta C-499/99 Komisija pret Spāniju, 2002, *Recueil* I-6031.

⁽³¹⁾ Lieta C-280/95 Komisija pret Itāliju, jau minēta 25. zemsvītras piezīmē.

⁽³²⁾ Lieta C-6/97 *Itālija* pret Komisiju, 1999, *Recueil* I-2981, 34. punkts.

21. Ja EBTA valstis drīkst pašas izvēlēties saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem tos līdzekļus, ar kuriem tās īsteno atgūšanas lēmumus, izvēlētajiem līdzekļiem jānodrošina pilnīga iedarbība attiecībā uz atgūšanas lēmumu. Tādēļ ir nepieciešams, lai EBTA valstu veiktie pasākumi būtu tādi, kuru rezultāta tiek panākta iedarbīga un tūlītēja leģitīmas lēmuma izpilde.
22. Spriedumā *Olympic Airways* lietā⁽³³⁾ EKT uzsvēra, ka pasākumiem, ko veic dalībvalsts, jābūt iedarbīgiem un jānodrošina konkrēti rezultāti atgūšanā. Valsts veikto pasākumu rezultātā jānotiek faktiskai to summu atgūšanai, kas atrodas pie saņēmēja. Spriedumā *Scott* lietā⁽³⁴⁾ EKT šo nostāju apstiprināja un uzsvēra, ka tādas valstu procedūras, kas neizpilda procedūras regulas 14. panta 3. punktā (kas atbilst 3. protokola II daļas 14. panta 3. punktam) noteiktos nosacījumus, nav jāpiemēro. Tā konkrēti atspēkoja dalībvalsts argumentu, ka tā esot veikusi visus savā valsts sistēmā pieejamos pasākumus, un uzstāja, ka šiem pasākumiem bija arī jānodrošina konkrēti rezultāti atgūšanā un tam bija jānotiek Komisijas noteiktajā termiņā.
23. Uzraudzības un Tiesas nolīguma 3. protokola II daļas 14. panta 3. punktā ir prasīts, lai atgūšanas lēmumus īstenotu gan iedarbīgi, gan tūlītīgi. *Scott* lietā EKT uzsvēra to, cik svarīga ir termiņu ievērošana atgūšanas procesā. Tiesa norādīja, ka valsts procedūru piemērošana nedrīkst traucēt efektīvas konkurences atjaunošanu un kavēt Komisijas lēmuma tūlītēju un iedarbīgu izpildi. Tādas valstu procedūras, kas kavē iepriekš pastāvējušās situācijas tūlītēju atjaunošanu un pārdzina netaisnīgās priekšrocības konkurences ziņā, kuras izriet no nelikumīga un nesaderīga atbalsta, neatbilst nosacījumiem, kas paredzēti 3. protokola II daļas 14. panta 3. punktā.
24. Šajā sakarā ir svarīgi atgādināt, ka prasībai par atgūšanas lēmuma atcelšanu, kas celta saskaņā ar EBTA valstu nolīguma par Uzraudzības iestādes un Tiesas izveidi (turpmāk "Uzraudzības un Tiesas nolīgums") 36. pantu, nav atlikšanas spēka Tomēr saistībā ar šādu prasību atbalsta saņēmējs var pieprasīt atlikt atgūšanas lēmumu saskaņā ar Uzraudzības un Tiesas nolīguma 40. pantu. Pieteikumus par atlikšanu ir jānorāda apstākļi, no kuriem izriet steidzamība, un tajos jāatsaucas uz faktiem un tiesību normām, kas veido *prima facie* lietu, lai tiktu piemēroti pagaidu pasākumi⁽³⁵⁾. Atkarībā no apstākļiem EBTA Tiesa pēc tam var dot rīkojumu apturēt apstrīdētā lēmuma piemērošanu.

2.2.4. Lojālas sadarbības princips

25. EEZ līguma 3. pantā ir noteikts pienākums EBTA valstīm atvieglot EEZ mērķu sasniegšanu un uzlikti savstarpēji sadarbošanās pienākumi EEZ iestādēm un EBTA valstīm, lai sasniegtu EEZ līguma mērķus.
26. Tādēļ leģitīmai un EBTA valstu iestādēm atgūšanas lēmumu izpildes kontekstā ir jāsadarbības, lai sasniegtu mērķi atjaunot konkurences nosacījumus iekšējā tirgū.
27. Ja EBTA valstij rodas neparedzētas vai neparedzamas grūtības izpildīt atgūšanas lēmumu noteiktajā termiņā vai tā sastopas ar sekām, kādas nav pamanījusi leģitīma, tai jānoskaidro šīm problēmām jānodrošina izlemšanai leģitīmai, pievienojot priekšlikumus par piemērotiem grozījumiem⁽³⁶⁾. Šādā gadījumā leģitīmai un attiecīgajai EBTA valstij ir godprātīgi jāsadarbības, lai pārvarētu grūtības, vienlaikus pilnībā ievērojot EEZ līguma noteikumus⁽³⁷⁾. Tāpat arī lojālas sadarbības princips prasa, lai EBTA valstis sniegtu leģitīmai visu vajadzīgo informāciju, kas tai ļauj konstatēt, ka izvēlētie līdzekļi ir piemēroti lēmuma īstenošanai⁽³⁸⁾.
28. Tomēr leģitīmas informēšana par tehniskām un juridiskām grūtībām, kas saistītas ar atgūšanas lēmuma īstenošanu, neatbrīvo EBTA valstis no pienākuma veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no attiecīgā uzņēmuma, un ierosināt leģitīmai piemērotus pasākumus lēmuma īstenošanai⁽³⁹⁾.

3. ATGŪŠANAS POLITIKAS ĪSTENOŠANA

29. Gan leģitīmai, gan EBTA valstīm jābūt būtiskai lomai atgūšanas lēmumu izpildē, un tās var dot ieguldījumu atgūšanas politikas efektīvā piemērošanā.

⁽³³⁾ Lieta C-415/03 Komisija pret Grieķiju, jau minēta 11. zemsvītras piezīmē.

⁽³⁴⁾ Lieta C-232/05 Komisija pret Franciju, jau minēta 11. zemsvītras piezīmē.

⁽³⁵⁾ EBTA Tiesas reglamenta 80. panta 2. punkts.

⁽³⁶⁾ Lieta C-404/00 Komisija pret Spāniju, jau minēta 24. zemsvītras piezīmē.

⁽³⁷⁾ Lieta 94/87 Komisija pret Vāciju, jau minēta 23. zemsvītras piezīmē, 9. punkts, un lieta C-348/93 Komisija pret Itāliju, jau minēta 16. zemsvītras piezīmē, 17. punkts.

⁽³⁸⁾ Kā piemēru izpildes priekšlikumiem skatīt lietu C-209/00 Komisija pret Vāciju, 2002, *Recueil* I-11695.

⁽³⁹⁾ Lieta 94/87 Komisija pret Vāciju, jau minēta 23. zemsvītras piezīmē, 10. punkts.

3.1. Iestādes loma

30. Iestādes atgūšanas lēmums uzliek atgūšanas pienākumu attiecīgajai EBTA valstij. Tas nosaka, ka attiecīgajai EBTA valstij ir jāatgūst konkrēta atbalsta summa no saņēmēja vai vairākiem saņēmējiem noteiktos termiņos. Pieredze liecina, ka to, cik ātri atgūšanas lēmums tiek izpildīts, ietekmē lēmuma precizitātes pakāpe un tā pilnīgums. Tādēļ Iestāde arī turpmāk centīsies nodrošināt, lai atgūšanas lēmumos būtu skaidri norādīta atbalsta summa (summas), kas jāatgūst, uzņēmums (uzņēmumi), uz ko attiecināma atgūšana, un termiņš, kurā jāizpilda atgūšana.

Uzņēmumu identificēšana, no kuriem jāatgūst atbalsts

31. Nelikumīgais un nesaderīgais atbalsts jāatgūst no tiem uzņēmumiem, kas faktiski ir guvuši no tā labumu⁽⁴⁰⁾. Iestāde turpinās pašreizējo praksi, ar kuru tā savos atgūšanas lēmumos pēc iespējas norādīs uzņēmumu (uzņēmumus), no kā atbalsts ir jāatgūst. Ja īstenošanas posmā izrādīsies, ka atbalsts ir ticis nodots citām struktūrām, EBTA valsts var paplašināt atgūšanu, aptverot visus faktiskos saņēmējus, lai nodrošinātu, ka netiek apiets atgūšanas pienākums.
32. EKT ir devusi dažus norādījumus par nosacījumiem, kuru gadījumā atgūšanas pienākums ir jāpaplašina, attiecinot to ne tikai uz sākotnējo nelikumīgā un nesaderīgā atbalsta saņēmēju, bet arī uz citiem uzņēmumiem. Saskaņā ar EKT atzinumu nepamatotu priekšrocību nodošana var notikt, ja sākotnējā atbalsta saņēmēja aktīvi tiek nodoti trešai pusei par cenu, kas ir zemāka par to tirgus vērtību, dažreiz - pārņēmējam uzņēmumam, kas izveidots, lai apiētu atgūšanas rīkojumu⁽⁴¹⁾. Saskaņā ar tiesu praksi Iestādei būs jāpierāda, ka aktīvi ir pārdoti par cenu, kas ir zemāka par to tirgus vērtību, jo īpaši - pārņēmējam uzņēmumam, kas izveidots, lai apiētu atgūšanas pieprasījumu, un šādā gadījumā atgūšanas rīkojumu var paplašināt, attiecinot arī uz trešo personu. Raksturīgi apiēšanas gadījumi ir tādi, kuros pārņemšana neatspoguļo nekādu saimniecisko loģiku, vienīgi padara par spēkā neesošu atgūšanas rīkojumu⁽⁴²⁾.
33. Attiecībā uz tāda uzņēmuma kapitāla daļu nodošanu, kuram ir jāatmaksā nelikumīgs un nesaderīgs atbalsts [*share deals*], EKT nolēma⁽⁴³⁾, ka šāda uzņēmuma kapitāla daļu pārdošana trešai pusei neietekmē saņēmēja pienākumu atlīdzināt minēto atbalstu⁽⁴⁴⁾. Ja var konstatēt, ka kapitāla daļu pircējs ir samaksājis cenu, kas tirgū dominē par minētās komercsabiedrības kapitāla daļām, tad to nevar uzskatīt par tādas priekšrocības izmantošanu, kas var būt valsts atbalsts⁽⁴⁵⁾.
34. Pieņemot atgūšanas lēmumu attiecībā uz atbalsta shēmām, Iestāde parasti nevar noteikt pašā lēmumā visus uzņēmumus, kas ir saņēmuši nelikumīgu un nesaderīgu atbalstu. Tas būs jā dara, kad attiecīgā EBTA valsts uzsāks izpildes procesu, un tai būs jāskata katra attiecīgā uzņēmuma konkrētā situācija⁽⁴⁶⁾.

Atgūstamās summas noteikšana

35. Atgūšanas mērķis ir sasniegts, "tiklīdz attiecīgo atbalstu, attiecīgā gadījumā kopā ar standarta procentiem, ir atmaksājis saņēmējs jeb, citiem vārdiem, uzņēmums, kas faktiski guva no tā labumu. Atmaksājot atbalstu, tā saņēmējs zaudē netaisnīgi iegūtās priekšrocības salīdzinājumā ar tā konkurentiem tirgū, un līdz ar to tiek atjaunoti konkurences apstākļi, kādi pastāvēja pirms atbalsta piešķiršanas"⁽⁴⁷⁾.
36. Iestāde, turpinot savu līdzšinējo praksi, skaidri norādīs nelikumīgos un nesaderīgos atbalsta pasākumus, uz kuriem attiecināma atgūšana tās atgūšanas lēmumos. Kad Iestādes rīcībā būs vajadzīgie dati, tā arī centīsies noteikt precīzu atbalsta summu, kas jāatgūst. Tomēr ir skaidrs, ka Iestāde nevar un tai juridiski nav pienākuma noteikt precīzu summu, kas jāatgūst. Pietiek, ja Iestādes lēmumā tiek iekļauta informācija, kas ļauj EBTA valstij bez pārmērīgām grūtībām noteikt summu⁽⁴⁸⁾.

⁽⁴⁰⁾ Lieta C-303/88 Itālija pret Komisiju, jau minēta 27. zemsvītras piezīmē, 57. punkts, un lieta C-277/00 Vācija pret Komisiju ("SMI"), 2004, *Recueil I-3925*, 75. punkts.

⁽⁴¹⁾ Lieta C-277/00 Vācija pret Komisiju, jau minēta 40. zemsvītras piezīmē.

⁽⁴²⁾ Lieta C-328/99 un C-399/00 Itālija un SIM 2 *Multimedia Spa* pret Komisiju, 2003, *Recueil I-4035*. Par otru apiēšanas piemēru skatīt lietu C-415/03 Komisija pret Grieķiju, jau minēta 11. zemsvītras piezīmē.

⁽⁴³⁾ Lieta C-328/99 un C-399/00, Itālija un SIM 2 *Multimedia* pret Komisiju, jau minēta 42. zemsvītras piezīmē, 83. punkts.

⁽⁴⁴⁾ Tāda uzņēmuma privatizācijas gadījumā, kurš saņēma valsts atbalstu, ko Iestāde atzinusi par saderīgu, EBTA valsts var paredzēt saistību klauzulu privatizācijas līgumā, lai aizsargātu uzņēmuma pircēju pret risku, ka sākotnējo Iestādes lēmumu, ar kuru apstiprināts atbalsts, EBTA Tiesa apstrīd un tas tiek aizstāts ar Iestādes lēmumu, kurā pieprasīts atgūt minēto atbalstu no saņēmēja. Šādā klauzulā var paredzēt tās cenas koriģēšanu, ko pircējs samaksā par privatizēto uzņēmumu, lai pienācīgi ievērotu jaunās atgūšanas saistības.

⁽⁴⁵⁾ Lieta C-277/00 Vācija pret Komisiju, jau minēta 40. zemsvītras piezīmē, 80. punkts.

⁽⁴⁶⁾ Lieta C-310/99 Itālija pret Komisiju, 2002, *Recueil I-2289*, 91. punkts.

⁽⁴⁷⁾ Lieta C-277/00 Vācija pret Komisiju, jau minēta 40. zemsvītras piezīmē, 74.-76. punkts.

⁽⁴⁸⁾ Lieta C-480/98 Spānija pret Komisiju, 2000, *Recueil I-8717*, 25. punkts, un apvienotās lietas C-67/85, C-68/85 un C-70/85 *Kwekerij van der Kooy BV* un citi pret Komisiju, 1988, *Recueil I-219*...

37. Nelikumīgas un nesaderīgas atbalsta shēmas gadījumā Iestāde nevar noteikt nesaderīgā atbalsta summu, kas jāatgūst no katra saņēmēja. Tam būtu nepieciešams, lai EBTA valsts katrā atsevišķajā gadījumā veic piešķirtā atbalsta sīku analīzi, balstoties uz minēto shēmu. Tādēļ Iestādei savā lēmumā norāda, ka EBTA valstīm būs jāatgūst atbalsts, ja vien tas nav piešķirts konkrētam projektam, kas piešķiršanas brīdī atbilda visiem nosacījumiem, kas ietverti grupu atbrīvojuma regulās vai Iestādes apstiprinātā atbalsta shēmā.
38. Atbilstoši 3. protokola II daļas 14. panta 2. punktam atbalsta summā, kas jāatgūst saskaņā ar atgūšanas lēmumu, iekļauj procentus atbilstīgā apmērā, kas jānosaka Iestādei. Procentus maksā par periodu, sākot no dienas, kad nelikumīgais atbalsts nonāca tā saņēmēja rīcībā, līdz tā atgūšanas dienai ⁽⁴⁹⁾. Lēmumā Nr. 195/04/COL ir noteikts, ka salikto procentu likmi piemēro līdz atbalsta atgūšanas dienai ⁽⁵⁰⁾.

Lēmuma izpildes grafiks

39. Agrāk Komisijas lēmumos bija noteikts vienots divu mēnešu termiņš, kura laikā attiecīgajai dalībvalstij bija jāpaziņo Komisijai par pasākumiem, ko tā veikusi, lai izpildītu konkrēto lēmumu. EKT atzina, ka šis termiņš jāuzskata par termiņu, kurā jāizpilda pats lēmums ⁽⁵¹⁾.
40. Bez tam EKT lēma, ka saziņa un pārrunas starp Komisiju un dalībvalsti Komisijas lēmuma izpildes kontekstā nevar atbrīvot dalībvalsti no pienākuma veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu lēmumu noteiktajā termiņā ⁽⁵²⁾.
41. Iestāde atzīst, ka divu mēnešu ilgs termiņš tās lēmumu izpildei vairumā gadījumu ir pārāk īss. Tāpēc atgūšanas lēmumu izpildes termiņš tiks pagarināts līdz četriem mēnešiem. Turpmāk Iestāde savos lēmumos noteiks divus termiņus:
- pirmais termiņš ir divi mēneši pēc lēmuma stāšanās spēkā, kura laikā EBTA valstij jāinformē Iestāde par plānotajiem vai veiktajiem pasākumiem;
 - otrais termiņš ir četri mēneši pēc lēmuma stāšanās spēkā, kura laikā bija jāizpilda Iestādes lēmums.
42. Ja EBTA valstij rodas nopietnas grūtības, kas tai neļauj ievērot kādu no šiem termiņiem, tai par šīm grūtībām jāinformē Iestāde, sniedzot pienācīgu pamatojumu. Tad Iestāde var pagarināt termiņu saskaņā ar lojālas sadarbības principu ⁽⁵³⁾.

3.2. EBTA valstu loma – atgūšanas lēmumu īstenošana

3.2.1. Kurš atbild par atgūšanas lēmuma īstenošanu?

43. Par atgūšanas lēmuma īstenošanu atbild EBTA valsts. Uzraudzības un Tiesas nolīguma 3. protokola II daļas 14. panta 1. punktā ir noteikts, ka attiecīgajai EBTA valstij ir jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja.
44. Šajā sakarā ir svarīgi atcerēties, ka EKT ir vairākkārt atgādinājusi, ka Komisijas lēmums, kas adresēts dalībvalstij, ir saistošs visām šīs valsts struktūrām, ieskaitot minētās valsts tiesas ⁽⁵⁴⁾. Tas nozīmē, ka visām EBTA valsts struktūrām, kas iesaistītas atgūšanas lēmuma īstenošanā, ir jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu šāda lēmuma tūlītēju un iedarbīgu piemērošanu.
45. EEZ tiesību akti nenosaka, kurai EBTA valsts struktūrai ir jāatbild par atgūšanas lēmuma īstenošanu praksē. Katras EBTA valsts iekšējās tiesību sistēmas ziņā ir iecelt struktūras, kas būs atbildīgas par atgūšanas lēmumu īstenošanu. Parasti EBTA valstis ieceļ vienu centrālo struktūru (piemēram, ministriju), kura ir atbildīga par atgūšanas procesa uzraudzību un pastāvīgi uztur kontaktus ar Iestādi ⁽⁵⁵⁾.

⁽⁴⁹⁾ Šajā sakarībā skatīt izņēmumu lietā C-480/98 Spānija pret Komisiju, jau minēta 48. zemsvītras piezīmē, 36. un turpmākie punkti.

⁽⁵⁰⁾ Sīkākas norādes par procentu aprēķināšanu skatīt Lēmumā Nr. 195/04/COL.

⁽⁵¹⁾ Skatīt lietu C-207/05 Komisija pret Itāliju, 2006, Krājums I-70, 31.-36. punkts, lietu C-378/98 Komisija pret Beļģiju, 2001, Recueil I-5107, 28. punkts, un lietu C-232/05 Komisija pret Franciju, jau minēta 11. zemsvītras piezīmē.

⁽⁵²⁾ Lieta C-5/86 Komisija pret Beļģiju, 1987, Recueil 1773...

⁽⁵³⁾ Lieta C-207/05 Komisija pret Itāliju, jau minēta 51. zemsvītras piezīmē.

⁽⁵⁴⁾ Lieta 249/85 Albako Margarinēfabrik Maria von der Linde GmbH & Co. KG v Bundesanstalt für landwirtschaftliche Marktordnung, 1987, Recueil 2345.

⁽⁵⁵⁾ Iepriekš minētā pētījuma par izpildi autori atzīmē, ka "visām valstīm, par kurām tika veikts apskats, ir kopīgs princips, ka atgūšana jāveic Iestādei, kas piešķir atbalstu". Viņi arī uzsver, ka valstīs, kuras uzliek par pienākumu vienai centrālajai struktūrai pārraudzīt atgūšanas procesu, šķiet, ka minētā struktūra efektīvāk veicina atgūšanas lēmumu izpildi (skatīt pētījuma 521. lpp.).

3.2.2. Atgūšanas pienākuma izpilde

46. Uzraudzības un Tiesas nolīguma 3. protokola 14. panta 3. punkts uzliek EBT valstīm par pienākumu nekavējoshi uzsākt atgūšanas procedūras. Kā jau minēts 3.1. iedaļā, atgūšanas lēmumā būs noteikts termiņš, kurā EBTA valstij ir jāiesniedz precīza informācija par pasākumiem, ko tā veikusi un plāno, lai izpildītu lēmumu. Jo īpaši EBTA valstij tiek pieprasīts sniegt pilnīgu informāciju par nelikumīgā un nesaderīgā atbalsta saņēmēju identitāti, iesaistītajām atbalsta summām un valsts procedūrām, ko piemēro, lai panāktu atgūšanu. Turklāt EBTA valstij tiks pieprasīts iesniegt dokumentāciju, kas apliecina, ka tā ir paziņojusi saņēmējam par viņa pienākumu atmaksāt atbalstu.

Atbalsta saņēmēja identificēšana un atgūstamā summa

47. Atgūšanas lēmumā ne vienmēr būs pilnīga informācija par saņēmēju identitāti un par atgūstamajām atbalsta summām. Šādos gadījumos EBTA valstij ir nekavējoties jāidentificē uzņēmumi, uz kuriem attiecas lēmums, un jānosaka precīza summa, kas jāatgūst no katra no tiem.
48. Nelikumīgas un nesaderīgas atbalsta shēmas gadījumā EBTA valstij būs jāveic katra piešķirtā individuālā atbalsta sīka analīze, pamatojoties uz attiecīgo shēmu. Lai noteiktu precīzu atbalsta summu, kas jāatgūst no katra individuālā saņēmēja shēmas ietvaros, tai būs jānosaka apmērs, kādā atbalsts ir piešķirts konkrētam projektam, kas piešķiršanas brīdī atbilda visiem nosacījumiem, kas ietverti grupu atbrīvojuma regulās vai Iestādes apstiprinātā atbalsta shēmā. Tādos gadījumos EBTA valsts var piemērot arī būtiskos *de minimis* kritērijus, kas ir piemērojami tāda nelikumīgā un nesaderīgā atbalsta piešķiršanas brīdī, uz kuru attiecas atgūšanas lēmums.
49. Valsts iestādes drīkst ņemt vērā nodokļu sistēmas izpausmes, lai noteiktu atlīdzināmo summu. Ja nelikumīga un nesaderīga atbalsta saņēmējs ir maksājis nodokli par saņemto atbalstu, valsts iestādes atbilstoši valsts noteikumiem par nodokļiem var ņemt vērā agrāko nodokļa maksājumu, atgūstot tikai tā saņemto tīro summu⁽⁵⁶⁾. Iestāde uzskata, ka tādos gadījumos valsts iestādēm būs jānodrošina, lai saņēmējs nevarētu izmantot papildu nodokļa atskaitījumu, apgalvojot, ka atmaksā ir samazinājusi viņa apliekamos ieņēmumus, jo tas nozīmētu, ka atgūtā tīrā summa bija mazāka nekā sākotnēji saņemtā tīrā summa.

Piemērojamā atgūšanas procedūra

50. EEZ tiesību aktos nav noteikts, kādas procedūras EBTA valstij ir jāpiemēro, lai izpildītu atgūšanas lēmumu. Tomēr EBTA valstīm ir jāapzinās, ka uz valstu procedūru izvēli un piemērošanu attiecas nosacījums, lai šāda procedūra ļautu tūlītīgi un iedarbīgi izpildīt Iestādes lēmumu. Tas nozīmē, ka atbildīgajai iestādei ir rūpīgi jāapsver visi tās rīcībā esošie atgūšanas instrumenti saskaņā ar valsts tiesību aktiem un jāizvēlas tā procedūra, kas vislabāk varētu nodrošināt lēmuma tūlītēju izpildi. Tām ir pēc iespējas jāizmanto paātrinātās procedūras saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Saskaņā ar līdzvērtīguma un efektivitātes principu šīs procedūras nedrīkst būt mazāk izdevīgas par tām, kas reglamentē līdzīgas vietējās darbības, un tās nedrīkst izrādīties praktiski neiespējamā vai pārmērīgi sarežģīt tiesību izmantošanu, ko paredz EEZ tiesību normas⁽⁵⁷⁾.
51. Vispārināti formulējot, EBTA valstīm nevajadzētu spēt radīt šķēršļus atgūšanas lēmuma izpildei⁽⁵⁸⁾. Tādējādi EBTA valstu iestādēm ir pienākums nepiemērot tādas valsts tiesību normas, kas var kavēt atgūšanas lēmuma tūlītēju izpildi⁽⁵⁹⁾.

Atgūšanas rīkojumu paziņošana un izpilde

52. Tiklīdz ir noteikts saņēmējs, atgūstamā summa un piemērojamā procedūra, atgūšanas rīkojumi nekavējoties un Iestādes lēmumā noteiktajā termiņā jānosūta nelikumīgā un nesaderīgā atbalsta saņēmējiem. Iestādēm, kas ir atbildīgas par atbalsta atgūšanu, ir jānodrošina, ka šos atgūšanas rīkojumus izpilda un ka atgūšanu veic lēmumā noteiktajā termiņā. Ja saņēmējs neievēro atgūšanas rīkojumu, EBTA valstij ir jāpieprasa tās prasību par atgūšanu tūlītēja izpilde saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

3.2.3. Tiesvedība valstu tiesās

53. Atgūšanas lēmumu izpildes rezultātā var notikt tiesvedība valstu tiesās. Izšķir divas galvenās tiesvedības kategorijas, kas saistītas ar atgūšanu – prasības, ko iesniedz atgūšanas iestāde, kas lūdz tiesu piespiedi kārtā likt saņēmējam atlīdzināt nelikumīgo un nesaderīgo atbalstu, un prasības, ko iesniedz saņēmēji, kas apstrīd atgūšanas rīkojumu.

⁽⁵⁶⁾ Lieta T-459/93 *Siemens* pret Komisiju, jau citēta 17. zemsvirtras piezīmē, 83. punkts. Skatīt arī lietu C-148/04 *Unicredito Spa v Agenzia delle Entrate, Ufficio Genova I*, 2005, Krājums I-11137, 117.-120. punkts.

⁽⁵⁷⁾ Lieta C-13/01 *Safalero*, 2003, *Recueil* I-8679, 49.-50. punkts.

⁽⁵⁸⁾ Lieta C-48/71 *Itālija* pret Komisiju, 1972, *Recueil* 529.

⁽⁵⁹⁾ Lieta C-232/05 *Komisija* pret Franciju, jau minēta 11. zemsvirtras piezīmē.

54. Atgūšanas lēmumu izpilde var tikt atlikta uz vairākiem gadiem, ja valstu pasākumi, ko veic, lai izpildītu atgūšanas lēmumu, tiek apstrīdēti tiesā. Vēl vairāk tas vērojams gadījumos, kad pašu atgūšanas lēmumu apstrīd EBTA tiesā, īpaši ja valstu tiesnešiem tiek prasīts atlikt valstu pasākumu īstenošanu, līdz EBTA tiesa būs pieņēmusi lēmumu par atgūšanas lēmuma spēkā esību.
55. Saskaņā ar EKT tiesas praksi tāds atbalsta saņēmējs, kurš bez jebkādam šaubām varēja apstrīdēt atgūšanas lēmumu EBTA Tiesā saskaņā ar Uzraudzības un Tiesas nolīguma 36. pantu, vairs nevar apstrīdēt lēmuma spēkā esību procesā valsts tiesā ar tādu pamatojumu, ka lēmums bija nelikumīgs⁽⁶⁰⁾. Tas izriet no fakta, ka atbalsta saņēmējs, kas varēja lūgt EBTA tiesā pagaidu aizsardzību saskaņā ar Uzraudzības un Tiesas nolīguma 40. un 41. pantu, bet to nav darījis, nevar lūgt, lai tiek atlikti pasākumi, ko veikušas valsts iestādes šā lēmuma īstenošanai, pamatojoties uz lēmuma spēkā esību.
56. No otras puses, gadījumos, kad nav pašsaprotami, ka darbība, ko atbalsta saņēmējs veicis, lai panāktu anulēšanu un ar ko cēlis prasību pret lēmumu, būtu bijusi pieļaujama, atbalsta saņēmējam ir jāpiedāvā atbilstoša tiesiskā aizsardzība. Gadījumā, ja atbalsta saņēmējs apstrīd lēmuma izpildi tiesvedībā valsts tiesā, pamatojoties uz to, ka šāds atgūšanas lēmums bija nelikumīgs, valsts tiesnesim ir jārikojas saskaņā ar Uzraudzības un Tiesas nolīguma 34. pantā minēto procedūru⁽⁶¹⁾.
57. Gadījumā, ja saņēmējs pieprasa arī pagaidu aizsardzību pret valsts pasākumu, kas pieņemts, lai īstenotu atgūšanas lēmumu sakarā ar šķietamu lestādes atgūšanas lēmuma nelikumīgumu, valsts tiesnesim ir jāizvērtē, vai konkrētā lieta atbilst nosacījumiem, ko EKT noteikusi lietās *Zuckerfabrik*⁽⁶²⁾ un *Atlanta*⁽⁶³⁾. Tas nozīmē, ka valsts tiesai jāpieprasa pagaidu aizsardzība vienīgi tad, ja:
- 1) tiesai ir nopietnas šaubas par tiesību akta spēkā esību un, ja apstrīdētā tiesību akta spēkā esība jau nav tiesvedības priekšmets EBTA Tiesā, tā pati rīkojas saskaņā ar 56. punkta otro teikumu;
 - 2) to steidzina fakts, ka pagaidu aizsardzība ir vajadzīga, lai novērstu nopietnu un nelabojamu kaitējumu, ko nodara pusei, kas pieprasa aizsardzību;
 - 3) tiesa pienācīgi ņem vērā EEZ intereses, kā arī
 - 4) izvērtējot visus šos nosacījumus, tā ievēro visus EBTA Tiesas lēmumus, kas reglamentē tiesību akta likumīgumu vai pagaidu pasākumu piemērošanu, lūdzot līdzīgu pagaidu aizsardzību EEZ līmenī⁽⁶⁴⁾.
- 3.2.4. *Īpašs gadījums attiecībā uz maksātnespējīgiem saņēmējiem*
58. Kā iepriekšēju novērojumu ir svarīgi atgādināt, ka EKT konsekventi uzskatīja, ka saņēmēja maksātnespēja vai bankrota procedūra neietekmē viņa pienākumu atmaksāt nelikumīgu un nesaderīgu atbalstu⁽⁶⁵⁾.
59. Vairumā lietu, kurās iesauktais maksātnespējīgs atbalsta saņēmējs, nebūs iespējams atgūt nelikumīgā un nesaderīgā atbalsta pilnu summu (ieskaitot procentus), jo ar saņēmēja aktīviem nepietiks, lai apmierinātu visu kreditoru prasības. Līdz ar to nav iespējams pilnībā atjaunot *ex ante* situāciju parastajā veidā. Tā kā atgūšanas galīgais mērķis ir izbeigt konkurences kropļošanu, EKT ir noteikusi, ka šādos gadījumos saņēmēja likvidāciju var uzskatīt par pieņemamu izvēles iespēju atgūšanai⁽⁶⁶⁾. Tāpēc lestāde uzskata, ka lēmumu, ar kuru EBTA valstij tiek pieprasīts atgūt nelikumīgu un nesaderīgu atbalstu no maksātnespējīga saņēmēja, var uzskatīt par pienācīgi izpildītu vai nu tad, ja atgūšana ir veikta pilnā apmērā, vai arī daļējas atgūšanas gadījumā tad, ja uzņēmums ir likvidēts un tā aktīvi pārdoti saskaņā ar tirgus nosacījumiem.
60. Izpildot atgūšanas lēmumus attiecībā uz maksātnespējīgiem saņēmējiem, EBTA valstu iestādēm jānodrošina, lai visā maksātnespējas procesa laikā pienācīgi tiktu ņemtas vērā EEZ intereses un jo īpaši nepieciešamība nekavējoties izbeigt konkurences kropļojumus, ko izraisījusi nelikumīgā un nesaderīgā atbalsta piešķiršana.

⁽⁶⁰⁾ Lieta C-188/92 *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH* pret Vāciju, jau minēta 12. zemsvītras piezīmē.

⁽⁶¹⁾ Lieta C-346/03 *Atzeni a.o.*, 2006. Krājums I-1875, 30.–34. punkts.

⁽⁶²⁾ Apvienotās lietas C-143/88 un C-92/89 *Zuckerfabrik Süderdithmarschen A.G. a.o.*, 1991, *Recueil* I-415, 23. un turpmākie punkti.

⁽⁶³⁾ Lieta C-465/93 *Atlanta Fruchthandels-gesellschaft mbH a.o.*, 1995, *Recueil* I-3761, 51. punkts.

⁽⁶⁴⁾ Lieta C-465/93 *Atlanta Fruchthandels-gesellschaft mbH a.o.*, jau minēta 63. zemsvītras piezīmē, 51. punkts.

⁽⁶⁵⁾ Lieta C-42/93 Spānija pret Komisiju ("Merco"), 1994, *Recueil* I-4175.

⁽⁶⁶⁾ Lieta C-52/84 Komisija pret Beļģiju, jau minēta 28. zemsvītras piezīmē.

61. Tomēr vienīgi prasību reģistrēšana bankrota procedūrā ne vienmēr var būt pietiekama, lai nodrošinātu Iestādes pieņemto atgūšanas lēmumu tūlītēju un efektīvu izpildi. Valsts tiesību aktu atsevišķu noteikumu piemērošana bankrota procedūras jomā var mazināt atgūšanas lēmumu ietekmi, ļaujot uzņēmumiem darboties, neraugoties uz pilnīgas atgūšanas neesamību, tādējādi ļaujot turpināt konkurences kropļošanu. Tāpēc Iestāde uzskata, ka dažādajos bankrota procedūras posmos ir jānosaka EBTA valstu pienākumi.
62. Tādēļ EBTA valstij ir nekavējoties jāreģistrē savas prasības bankrota procedūrā⁽⁶⁷⁾. Saskaņā ar EKT tiesu praksi atgūšana tiks veikta atbilstoši bankrota noteikumiem valstīs⁽⁶⁸⁾. Atgūšanas parāds tādējādi tiks atmaksāts, pamatojoties uz statusu, kāds tam piešķirts ar valsts tiesību aktu.
63. Iepriekš Komisija ir izskatījusi lietas, kurās maksātnespējas administrators atteicās reģistrēt atgūšanas prasību bankrota procedūrā sakarā ar piešķirtā nelikumīgā un nesaderīgā atbalsta veidu (piemēram, ja atbalsts ir piešķirts kapitālieguldījuma veidā). Šī situācija ir problemātiska, īpaši, ja šis atteikums liegta par atgūšanas lēmuma izpildi atbildīgajām iestādēm jebkuru iespēju nodrošināt, lai maksātnespējas procesā pienācīgi tiek ņemtas vērā Kopienas un EEZ intereses. Tāpēc Iestāde uzskata, ka EBTA valstij jāiebilst pret maksātnespējas administrators atteikumu reģistrēt tās prasības⁽⁶⁹⁾.
64. Lai nodrošinātu tūlītēju un efektīvu atgūšanas lēmuma izpildi, Iestāde uzskata, ka par atgūšanas lēmuma izpildi atbildīgajām iestādēm ir arī jāiesniedz apelācija pret lēmumiem, ko pieņem maksātnespējas administrators vai maksātnespējas tiesa, lai ļautu maksātnespējīgam saņēmējam darboties pēc atgūšanas lēmumā noteiktā termiņa beigām. Tāpat arī valstu tiesām, kad tās saņem šādu pieprasījumu, pilnībā jāņem vērā EEZ intereses un jo īpaši nepieciešamība nodrošināt Iestādes lēmuma tūlītēju izpildi un to, ka pēc iespējas ātrāk tiek izbeigti konkurences kropļojumi, ko izraisa nelikumīgais un nesaderīgais atbalsts. Iestāde uzskata, ka tādēļ tās nedrīkst ļaut turpināt maksātnespējīga saņēmēja darbību, ja nav pilnībā veikta atgūšana.
65. Gadījumā, ja kreditoru komitejai tiek piedāvāts turpināšanas plāns, kurā paredzēts turpināt saņēmēja darbību, par atgūšanas lēmuma izpildi atbildīgās valsts iestādes var atbalstīt šo plānu tikai tad, ja tās pārliecinās, ka atbalsts ir atmaksāts pilnā apmērā Iestādes atgūšanas lēmumā noteiktajā termiņā. Konkrēti EBTA valsts nevar atteikties no daļas no savas atgūšanas prasības, un tā nevar pieņemt tādu risinājumu, kura rezultātā nekavējoties netiktu apturēta saņēmēja darbība. Ja netiek pilnībā un nekavējoties atļūdzināts nelikumīgais un nesaderīgais atbalsts, par atgūšanas lēmuma izpildi atbildīgajām iestādēm ir jāveic visi pieejamie pasākumi, lai nepieļautu turpināšanas plāna pieņemšanu, un jāpieprasa izbeigt saņēmēja darbību atgūšanas lēmuma noteiktajā termiņā.
66. Likvidācijas gadījumā, ciktāl atbalsts nav atgūts pilnā apmērā, EBTA valsts nedrīkst pieļaut nekādu aktīvu nodošanu, ko neveic pēc tirgus nosacījumiem un/vai ko organizē tā, lai apietu atgūšanas lēmumu. Lai panāktu "aktīvu pareizu nodošanu", EBTA valstij ir jāpārliecinās, ka nepamatotās priekšrocības, ko radīja atbalsts, netiek nodotas aktīvu ieguvējam. Tā varētu notikt gadījumā, kad sākotnējā atbalsta saņēmēja aktīvi tiek nodoti trešai personai par cenu, kas ir zemāka par to tirgus vērtību, vai pārņēmajam uzņēmumam, kas izveidots, lai apietu atgūšanas pieprasījumu. Šādā gadījumā atgūšanas pieprasījums ir jāpaplašina, attiecinoši to uz šo trešo personu⁽⁷⁰⁾.

4. SEKAS, KAS IZRIET NO IESTĀDES ATGŪŠANAS LĒMUMU NEPILDĪŠANAS

67. Tiek uzskatīts, ka EBTA valsts ir ievērojusi atgūšanas lēmumu, ja atbalsts ir pilnībā atļūdzināts noteiktajā termiņā vai ja maksātnespējīga saņēmēja gadījumā uzņēmums ir likvidēts saskaņā ar tirgus nosacījumiem.

⁽⁶⁷⁾ Lieta C-142/87 Komisija pret Beļģiju, 1990, *Recueil* I-959, 62. punkts.

⁽⁶⁸⁾ Lieta C-142/87 Komisija pret Beļģiju, jau minēta 67. zemsvītras piezīmē, un lieta C-499/99 Komisija pret Spāniju, jau minēta 30. zemsvītras piezīmē, 28.-44. punkts.

⁽⁶⁹⁾ Šajā sakarībā skatīt *Amberg* tiesas komercpalātas 2001. gada 23. jūlija spriedumu par atbalstu, kuru Vācija piešķīra "Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH" (Komisijas 1995. gada 18. oktobra lēmums, OV L 53, 2.3.1996., 41. lpp.). Minētajā lietā Vācijas tiesa anulēja maksātnespējas administrators atteikumu reģistrēt atgūšanas prasību, kas izriet no nelikumīga un nesaderīga atbalsta, kurš piešķirts kapitālieguldījuma veidā, jo tas padarītu neiespējamu atgūšanas lēmuma izpildi.

⁽⁷⁰⁾ Lieta C-277/00, Vācija pret Komisiju, jau minēta 40. zemsvītras piezīmē.

68. Iestāde pienācīgi pamatotos gadījumos var arī atzīt lēmuma pagaidu izpildi, ja par to notiek tiesvedība valsts vai EBTA Tiesā (piemēram, pilnas nelikumīgā un nesaderīgā atbalsta summas iemaksāšana bloķētā kontā⁽⁷¹⁾). EBTA valstij ir jānodrošina, lai uzņēmumam vairs nebūtu priekšrocību, kas saistītas ar nelikumīgo un nesaderīgo atbalstu⁽⁷²⁾. EBTA valstij ir jāiesniedz Iestādei apstiprināšanai šādu pagaidu pasākumu pieņemšanas pamatojums un paredzētā pagaidu pasākuma pilnīgs apraksts.

69. Ja attiecīgā EBTA valsts nav ievērojusi atgūšanas lēmumu un ja tā nevarēja pierādīt pilnīgas neiespējamības faktu, Iestāde var uzsākt pienākumu neizpildes procedūru. Bez tam, ja tiek izpildīti konkrēti nosacījumi, tā var pieprasīt, lai attiecīgā EBTA valsts atliktu jauna saderīga atbalsta izmaksāšanu attiecīgajam saņēmējam vai saņēmējiem, piemērojot *Deggendorf* principu.

4.1. Pārskatīšanas procedūra

— Darbības saskaņā ar 3. protokola I daļas 1. panta 2. punktu saistībā ar tā II daļas 23. panta 1. punktu

70. Ja attiecīgā EBTA valsts neizpilda atgūšanas lēmumu noteiktajā termiņā un ja tā nav varējusi pierādīt pilnīgas neiespējamības faktu, Iestāde vai jebkura ieinteresēta EBTA valsts var nodot lietu EBTA Tiesai saskaņā ar 3. protokola I daļas 1. panta 2. punktu saistībā ar tā II daļas 23. panta 1. punktu. Tad Iestāde var izmantot argumentus par attiecīgās EBTA valsts izpildorgānu, likumdošanas orgānu vai tiesu rīcību, ar to domājot visu EBTA valsti kopumā⁽⁷³⁾.

71. Saskaņā ar Uzraudzības un Tiesas nolīguma 33. pantu attiecīgajām EBTA valstīm ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai izpildītu EBTA Tiesas spriedumus.

— Darbības saskaņā ar 3. protokola II daļas 23. panta 2. punktu

72. Ja Iestāde uzskata, ka attiecīgā EBTA valsts nav izpildījusi EBTA Tiesas spriedumu, Iestāde var tieši nodot lietu izskatīšanai EBTA Tiesā saskaņā ar 3. protokola II daļas 1. panta 2. punktu saistībā ar tā II daļas 23. panta 2. punktu.

4.2. Deggendorf lietas tiesu prakses piemērošana

73. Eiropas Kopienų Pirmās instances tiesa savā spriedumā *Deggendorf* lietā sprieda, ka "tad, kad Komisija lemj par valsts atbalsta saderīgumu ar kopējo tirgu, tai jāņem vērā visi attiecīgie faktori, attiecīgā gadījumā ieskaitot apstākļus, kas jau ņemti vērā agrākā lēmumā, un saistības, ko agrāks lēmums var būt uzlicis kādai dalībvalstij. No tā izriet, ka Komisija ir pilnvarota ņemt vērā, pirmkārt, jebkādu vecā [...] atbalsta un jaunā [...] atbalsta uzkrāšanās efektu un, otrkārt, faktu, ka [vecais] atbalsts, kas atzīts par nelikumīgu [...], nav ticis atmaksāts"⁽⁷⁴⁾. Lai piemērotu šo spriedumu un lai novērstu konkurences kropļojumus, kas ir pretrunā kopējām interesēm, Iestāde var pieprasīt, lai EBTA valsts atlikt jauna saderīga atbalsta maksāšanu uzņēmumam, kura rīcībā ir nelikumīgs un nesaderīgs atbalsts, uz kuru attiecas agrāks atgūšanas lēmums, un to veic, līdz EBTA valsts ir vēlreiz apliecinājusi, ka attiecīgais uzņēmums ir atbildzinājis veco nelikumīgo un nesaderīgo atbalstu.

74. Faktiski jauna atbalsta pasākuma iepriekšējās izmeklēšanas gaitā Iestāde pieprasīs no EBTA valsts apņemšanos atlikt jauna atbalsta maksāšanu jebkuram saņēmējam, kam vēl joprojām jāatlīdzina nelikumīgs un nesaderīgs atbalsts, uz kuru attiecas agrāks atgūšanas lēmums. Ja EBTA valsts to neapņemas un/vai ja nav skaidru datu par iesaistītajiem atbalsta pasākumiem⁽⁷⁵⁾, kas Iestādei liedz izvērtēt vecā un jaunā atbalsta vispārējo ietekmi uz konkurenci, Iestāde pieņems galīgo nosacīto lēmumu, pamatojoties uz 3. protokola II daļas 7. panta 4. punktu, pieprasot attiecīgajai EBTA valstij atlikt jaunā atbalsta maksājumu, līdz tā pārliecinās, ka attiecīgais saņēmējs ir atlīdzinājis veco nelikumīgo un nesaderīgo atbalstu, ieskaitot visus procentus, ja tādi jāmaksā.

⁽⁷¹⁾ Praktiski kopējās atbalsta summas un procentu iemaksāšanu bloķētā kontā var reglamentēt īpašs līgums, ko paraksta banka un saņēmējs un kurā puses vienojas, ka summu atbrīvos par labu vienai vai otrai pusei, tiklīdz būs beigusies tiesvedība.

⁽⁷²⁾ Pretēji bloķēta konta izveidošanai bankas garantiju izmantošanu nevar uzskatīt par atbilstošu pagaidu pasākumu, jo atbalsta kopsumma joprojām atrodas saņēmēja rīcībā.

⁽⁷³⁾ Lieta C-224/01, *Köbler*, 2003, *Recueil I-10239*, 31.-33. punkts; lieta C-173/03, *Traughetti del Mediterraneo*, 2003, I-05177. lpp., 30.-33. punkts.

⁽⁷⁴⁾ Lieta T-244/93 un T-486/93, *TWD Deggendorf* pret Komisiju, 1995, *Recueil II-2265*, 56. punkts.

⁽⁷⁵⁾ Piemēram, nelikumīgu un nesaderīgu atbalsta shēmu gadījumā, kad Iestādei nav zināma summa un saņēmēji.

75. *Deggendorf* princips ir iestrādāts Iestādes pamatnostādņu nodaļā par atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai ⁽⁷⁶⁾ un Lēmumā Nr. 195/04/COL, kā arī grupu atbrīvojuma regulās, kas ir iekļautas EEZ līgumā ⁽⁷⁷⁾. Iestāde gatavojas šo principu iestrādāt visos turpmākajos noteikumos un lēmumos par valsts atbalstu.
5. NOBEIGUMS
76. Brīvas un netraucētas konkurences uzturēšana ir viens no Eiropas Ekonomikas zona stūrakmeņiem. Disciplīna valsts atbalsta jomā ir būtiska EEZ konkurences politikas sastāvdaļa, lai nodrošinātu, ka Eiropā tiek saglabātas vienlīdzīgas iespējas visās tautsaimniecības nozarēs. Šajā svarīgajā uzdevumā Iestādei un EBTA valstīm ir kopīga atbildība nodrošināt pienācīgu valsts atbalsta disciplīnas īstenošanu un jo īpaši atgūšanas lēmumu izpildi.
77. Ar šīs nodaļas palīdzību Iestāde vēlas palielināt informētību par atgūšanas politikas principiem, ko noteikušas Kopienas tiesas un EBTA Tiesa, un skaidrot Iestādes praksi attiecībā uz tās atgūšanas politiku. Iestāde apņemas ievērot principus, kas šeit atgādināti, un aicina EBTA valstis vērsties pēc padoma gadījumos, kad rodas grūtības atgūšanas lēmumu izpildē. Iestādes dienesti joprojām ir gatavi nākt talkā EBTA valstīm, sniedzot vajadzīgos norādījumus un palīdzību.
78. Savukārt Iestāde sagaida no EBTA valstīm, ka tās ievēros atgūšanas politikas principus. Tikai apvienojot Iestādes un EBTA valstu centienus, tiks nodrošināta valsts atbalsta disciplīna un tiks sasniegts vēlamais rezultāts, proti, netraucētas konkurences uzturēšana iekšējā tirgū.

⁽⁷⁶⁾ Nodaļa par atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai tika pieņemta 2004. gada 1. decembrī.

⁽⁷⁷⁾ Komisijas 2006. gada 24. oktobra Regula (EK) Nr. 1628/2006 par Līguma 87. un 88. panta piemērošanu valstu reģionālajam ieguldījumu atbalstam, OV L 302, 1.11.2006., 29. lpp., kas minēta EEZ līguma XV pielikuma 1.i punktā, OV L 89, 29.3.2007., 33. lpp., un 2007. gada 29. marta EEZ pielikumā Nr. 15, 26. lpp., un kas stājās spēkā 2006. gada 9. decembrī, un Komisijas 2008. gada 6. augusta Regula (EK) Nr. 800/2008, kas atzīst noteiktas atbalsta kategorijas par saderīgām ar kopējo tirgu, piemērojot Līguma 87. un 88. pantu (vispārējā grupu atbrīvojuma regula), OV L 214, 9.8.2008., 3. lpp., kas minēta EEZ līguma XV pielikuma 1.j punktā, stājās spēkā 2008. gada 8. novembrī.

V PIELIKUMS

VALSTS ATBALSTS KINEMATOGRĀFIJAS UN CITIEM AUDIOVIZUĀLAJIEM DARBIEM

1. IEVADS

1. Audiovizuālajiem darbiem un jo īpaši kinematogrāfijai ir svarīga loma identitātes apziņas veidošanā Eiropā – gan attiecībā uz visai Eiropai kopīgiem aspektiem, gan kultūru daudzveidības ziņā, kas raksturo mūsu dažādās tradīcijas un vēsturi. Tie ir būtisks elements, lai nodrošinātu, ka mūsu demokrātija labi darbojas, jo tiem ir plaša ietekme uz sabiedrību. Tie arī ir pamatā pārvērtībām, kas izriet no informācijas sabiedrības attīstības – jaunami tehnoloģiju attīstībā piedāvā jaunas iespējas veicināt kultūras un tās mantojuma saglabāšanu un vairot savstarpējo saprašanu visā Eiropā.
2. Pateicoties to divējādam raksturam, audiovizuālajiem darbiem piemīt īpatnības, kādu nav citiem – tie ir ekonomikas preces, kas piedāvā svarīgas iespējas labklājības un nodarbinātības radīšanai. Tie arī ir kultūras preces, kas vienlaikus gan atspoguļo, gan veido mūsu sabiedrību. Šā iemesla dēļ šīs nozares attīstība nekad nav tikusi atstāta vienīgi tirgus spēku ziņā.
3. Audiovizuālo darbu vidū kinematogrāfijas darbi ir īpaši svarīgi to ražošanas izmaksu un kultūras nozīmīguma dēļ – kinofilmu ražošanai atvēlētais budžets ir ievērojami lielāks nekā budžets, kas paredzēts cita veida audiovizuālā satura darbiem, tās biežāk ir starptautiski kopražojumi, un tām ir lielāks izmantošanas ilgums, jo tās var izplatīt ar visu kanālu palīdzību – kino, DVD un videokasetes (gan pārdošana, gan noma), lejupielāde internetā, kā arī televīzija (maksas saturs, kanālu abonēšana, bezmaksas kanāli). Kinematogrāfijas darbiem sīvu konkurenci rada valstis, kas atrodas ārpus Eiropas ⁽¹⁾.
4. Šajās pamatnostādņēs ir noteikti principi, kas jāpiemēro valsts atbalsta noteikumiem kinematogrāfijas nozarē un televīzijas raidījumu ražošanā. Tie ir balstīti uz 2. nodaļu Eiropas Komisijas paziņojumā par atsevišķiem juridiskajiem aspektiem attiecībā uz kinematogrāfijas un audiovizuālajiem darbiem ⁽²⁾. Paziņojuma 2. nodaļā izklāstīta Eiropas Komisijas vispārējā ievirze attiecībā uz valsts atbalstu kinematogrāfijas nozarē.

2. PAMATPRINCIPI VALSTS ATBALSTAM KINEMATOGRĀFIJAS NOZARĒ

5. Kinematogrāfija un televīzijas raidījumi ir divi no visuniversālākajiem izklaides plašsaziņas līdzekļiem, kam ir spēcīga starptautiska ietekme uz lielu skaitu cilvēku. Audiovizuālo darbu radīšanas pašreizējā attīstības stadijā un īpašās iezīmes Eiropas Ekonomikas zonā nozīmē, ka ražotājiem ir grūtības saņemt pietiekamu sākotnējā komerciālā atbalsta līmeni, lai izveidotu tādu finansējuma paketi, kas ļauj īstenot ražošanas projektus. Šajā situācijā EEZ valstīm ir svarīga loma audiovizuālo darbu radīšanas veicināšanā, lai nodrošinātu vietējās kultūras un radošo spēju izpausmes iespējas, tādējādi atspoguļojot Eiropas kultūras dažādību un bagātību.
6. Kopienas pilnā ar Māstrihtas līgumu Kopienas līmenī tika atzīts, cik svarīgi ir veicināt kultūru Eiropas Savienībā un tās dalībvalstīs, iekļaujot kultūru Kopienas politikas virzienos, kas īpaši minēti EK līgumā (sk. EK līguma 151. pantu). Tajā pašā laikā EK līguma 87. panta 3. punkta d) apakšpunktā attiecībā uz atbalstu, ko dalībvalstis piešķir kultūras veicināšanai, ar to tika iekļauta jauna īpaša izņēmuma iespēja no vispārīgā nesaderības principa, kas paredzēts EK līguma 87. panta 1. punktā.
7. EEZ līguma 31. protokola 13. pantā arī tiek atzīta vajadzība pastiprināt sadarbību kultūras jomā. EEZ līgumā nav ietverts izņēmums attiecībā uz kultūru, kā tas ir EK līguma 87. panta 3. punkta d) apakšpunktā. Tomēr Iestāde uzskata, ka saskaņā ar tās pastāvīgo praksi ⁽³⁾ atbalsta pasākumus filmu un televīzijas raidījumu ražošanai var apstiprināt kultūras apsvērumu dēļ, balstoties uz EEZ līguma 61. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Veicot novērtējumu, Iestāde piemēros tos pašus kritērijus, ko piemēro Eiropas Komisija EK līguma 87. panta 3. punkta d) apakšpunkta nolūkā.
8. EEZ valstis īsteno dažādus atbalsta pasākumus filmu un televīzijas raidījumu audiovizuālajai ražošanai. Šis atbalsts ir vērst uz filmu veidošanas radošo un ražošanas posmu, un parasti tas ir subsidiju vai atmaksājamo avansa maksājumu veidā. Šo pasākumu pamatā ir gan kultūras, gan ražošanas apsvērumi. To galvenais kultūras mērķis ir nodrošināt, ka nacionālās un reģionālās kultūras un radošais potenciāls rod izpausmi filmu un televīzijas audiovizuālajos medijos. No otras puses, to mērķis ir radīt darbības kritisko apjomu, lai nodrošinātu dinamisku nozares attīstībai un konsolidācijai, veidojot stabilus ražošanas uzņēmumus un prasmju un pieredzes pastāvīgu bāzi.

⁽¹⁾ Eiropas Audiovizuālās observatorijas dati: Amerikas kinofilmu tirgus daļa Eiropā 2006. gadā bija 62,7 %.

⁽²⁾ Eiropas Komisijas Paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Ekonomikas un Sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par atsevišķiem juridiskajiem aspektiem attiecībā uz kinematogrāfijas un citiem audiovizuālajiem darbiem, COM(2001) 534 galīgā redakcija, OV C 43, 16.2.2002., 6. lpp., turpmāk "paziņojums"). Paziņojuma daļas par valsts atbalstu piemērošanas termiņš tika pagarināts 2004. gadā (COM(2004) 171 galīgā redakcija, OV C 123, 30.4.2004., 1. lpp., un 2007. gadā, OV C 134, 16.6.2007., 5. lpp. Eiropas Komisija ierosināja vēl pagarināt paziņojuma piemērošanu, līdz stāsies spēkā citas jaunās pamatnostādnes, vai vismaz līdz 2012. gada 31. decembrim.

⁽³⁾ 2002. gada 20. februāra Lēmums Nr. 32/02/COL, 2002. gada 18. septembra Lēmums Nr. 169/02/COL, 2003. gada 29. oktobra Lēmums Nr. 186/03, 2005. gada 15. jūlija Lēmums Nr. 179/05/COL un 2006. gada 14. novembra Lēmums Nr. 342/06/COL.

9. Šīs pamatnostādnes neattiecas uz EEZ līguma 53. un 54. panta (pret konkurenci vērsta uzņēmumu rīcība) piemērošanu audiovizuālajai nozarei (*).

2.1. Atbalsta shēmu kinematogrāfijas un televīzijas darbu ražošanai saderība ar EEZ līgumu

10. EEZ līguma valsts atbalsta pamatnoteikumi ir šādi. Uzraudzības un Tiesas nolīguma 3. protokola I daļas 1. panta 3. punktā noteikts, ka EBTA valstīm (†) ir jāinformē Iestāde par visiem plāniem piešķirt vai mainīt atbalstu pirms tā īstenošanas. Saskaņā ar EEZ līguma 61. panta 1. punktu ir aizliegts atbalsts, ko piešķir valsts vai ko piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus un iespaido tirdzniecību starp EEZ valstīm. Tomēr Iestāde no šā aizlieguma var atbrīvot dažus valsts atbalsta veidus. Konkrēti, EEZ līguma 61. panta 3. punktā ir uzskaitīti daži atbalsta veidi, kurus Iestāde var atļaut, ņemot vērā to ietekmi. Viens no šiem izņēmumiem ir EEZ līguma 61. panta 3. punkta c) apakšpunkts attiecībā uz atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību attīstību, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas būtu pretrunā kopīgām interesēm. Pamatojoties uz minēto nosacījumu, Iestāde savā lietu praksē ir atļāvusi atbalstu televīzijas raidījumu un kinematogrāfijas darbu ražošanai nolūkā veicināt kultūru, ņemot vērā Eiropas Komisijas izstrādātos kritērijus.

2.2. Atbalsta shēmu kinematogrāfijas un televīzijas darbu ražošanai novērtēšana

11. Novērtējot atbalsta shēmas kinematogrāfijas un televīzijas darbu ražošanai, Iestādei ir jāpārbauda šādi aspekti:

- pirmkārt, vai atbalsta shēmā ir ievērots vispārējais likumības princips, proti, Iestādei ir jāpārlicinās, ka shēmā nav ietverti nosacījumi, kas būtu pretrunā EEZ līguma nosacījumiem jomās, kas nav valsts atbalsts;
- otrkārt, vai shēma atbilst atbalsta īpašajiem saderīguma kritērijiem, ko Eiropas Komisija ir izklāstījusi savā paziņojumā un paskaidrojusi turpmāk (‡).

Otrais nosacījums ir raksturīgs atbalsta shēmām kinematogrāfijas un televīzijas darbu ražošanai, bet pirmais ir parasts tests, ko piemēro visām atbalsta shēmām neatkarīgi no nozares.

a) Vispārējās likumības kritērija ievērošana

12. Iestādei jāpārbauda, vai valsts atbalsta shēmu piešķiršanas nosacījumos nav ietverti punkti, kas būtu pretrunā EEZ līgumam jomās, kas nav valsts atbalsts. Iestādei *inter alia* jānodrošina, lai tiktu ievēroti tādi principi kā diskriminācijas aizliegums tautības dēļ, brīvība veikt uzņēmējdarbību, preču brīva aprīte un pakalpojumu sniegšanas brīvība (EEZ līguma 4., 11., 13., 28., 31., 34. un 36. pants). Iestāde piemēro šos principus saistībā ar konkurences noteikumu piemērošanu gadījumos, kad noteikumi, kas ir pretrunā šiem principiem, nav nošķirami no shēmas darbības.
13. Atbilstoši iepriekš minētajiem principiem atbalsta shēmās nedrīkst, piemēram, rezervēt atbalstu vienīgi pilsoņiem; pieprasīt, lai saņēmējiem būtu tāda attiecīgās valsts uzņēmuma statuss, kas dibināts saskaņā ar tās komerclikumu (uzņēmumiem, kas dibināti kādā no EEZ valstīm, bet darbojas citā valstī ar pastāvīgas filiāles vai pārstāvniecības starpniecību, jābūt tiesīgiem pretendēt uz atbalstu; turklāt prasību par pārstāvību drīkst piemērot, vienīgi izmaksājot atbalstu); pieprasīt, lai ārvalstu darba ņēmēji, kas sniedz filmu veidošanas pakalpojumus, ievērotu vietējos darba normatīvus.
14. Dažas atbalsta shēmas kinematogrāfijas darbu un televīzijas raidījumu ražošanai finansē no parafiskālajiem maksājumiem. Saskaņā ar Eiropas Komisijas lēmumu pieņemšanas praksi un Eiropas Kopienas Tiesas praksi Iestādes prakse ir tāda, ka gadījumos, kad minētās shēmas dod priekšrocības vienīgi vietējiem producentiem vai dod tiem lielākas priekšrocības nekā konkurentiem citā EEZ valstī, lai nodrošinātu šo shēmu saderību ar EEZ līgumu, importētos ražojumus nedrīkst aplikt ar nodokļiem, un vietējiem ražojumiem eksportējot nedrīkst noteikt zemāku nodokļu likmi.

b) Īpašie saderīguma kritēriji valsts atbalstam kinematogrāfijas darbu un televīzijas raidījumu ražošanai

15. Īpašie saderīguma kritēriji, pēc kuriem Eiropas Komisija šobrīd vērtē valsts atbalstu kinematogrāfijas darbu un televīzijas raidījumu ražošanai saskaņā ar kultūrai paredzēto atkāpi EK līguma 87. panta 3. punkta d) apakšpunktā, tika noteikti ar tās 1998. gada jūnija lēmumu par Francijas automatisko atbalsta shēmu filmu ražošanai. Īpašie kritēriji, ko Iestāde piemēros, veicot analīzi līdzīgos gadījumos saskaņā ar EEZ līguma 61. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ir šādi.

- (1) Atbalsts ir paredzēts kultūras vērtību radīšanai. Visām EBTA valstīm ir jānodrošina, lai atbalstītā ražojuma saturam būtu kultūras raksturs atbilstoši pārbaudāmiem vietējiem kritērijiem.

(*) Piemēram, tāda rīcība kā tiesību apvienošana, kas varētu būt nesaderīga ar EEZ līgumu.

(†) Turpmāk termins "EBTA valstis" nozīmē Islandes Republiku, Lihtenšteinas Firstisti un Norvēģijas Karalisti.

(‡) Īpašie saderīguma kritēriji pirmoreiz tika izstrādāti Eiropas Komisija 1998. gada lēmumā par Francijas automatisko shēmu, Komisijas Lēmums N3/98.

- (2) Producentam jābūt tiesībām izlietot vismaz 20 % no filmas budžeta citās EEZ valstīs, nesamazinot saskaņā ar shēmu piešķirto atbalstu. Citiem vārdiem, Iestāde kā atbilstīguma kritēriju pieņēma izdevumu teritoriālo sadalījumu līdz 80 % no atbalstītās filmas vai televīzijas raidījuma ražošanas budžeta.
- (3) Atbalsta intensitātei principā ir jābūt ierobežotai līdz 50 % no filmas ražošanas budžeta, ņemot vērā normālu tirgus ekonomikas komercdarbību veicināšanu un izvairoties no cenu piedāvājumu sacensības EEZ valstu vidū. Šis ierobežojums neattiecas uz sarežģītām un mazbudžeta filmām. Iestāde uzskata, ka EBTA valstu ziņā ir definēt sarežģītās un mazbudžeta filmas atbilstoši to vietējiem parametriem.
- (4) Atbalsta papildinājumi specifiskām filmu veidošanas darbībām (piemēram, pēcproducēšana) nav atļauti, lai nodrošinātu, ka atbalstam ir neitrāla veicināšanas ietekme un attiecīgi var izvairīties no šo specifisko darbību aizsardzības/piesaistes EBTA valstīm vai pašās EBTA valstīs, kas piešķir atbalstu.

Attiecībā uz iepriekš minētajiem kritērijiem rodas vairāki apsvērumi.

16. Iestāde uzskata, ka atbalsts jāparedz īpaša filmu veidošanas projekta kopējam budžetam, un producentam jābūt iespējai izvēlēties tos budžeta posteņus, kuru izdevumi tiks izmantoti citās EEZ valstīs. Filmu un televīzijas raidījumu ražošanas nozares uzņēmumi var saņemt arī cita veida atbalstu, ko piešķir atbilstoši valsts horizontālajām atbalsta shēmām, ko Iestāde atļāvusi saskaņā ar EEZ līguma 61. panta 3. punkta a) un c) apakšpunktā paredzētajiem izņēmumiem (piem., reģionālais atbalsts, atbalsts MVU, atbalsts pētniecībai un attīstībai, mācību atbalsts, atbalsts nodarbinātībai).
17. Iestāde pieļauj, ka EBTA valstīs kā atbalsta atbilstības kritēriju var pieprasīt, lai filmu ražošanas budžeta noteikta daļa tiktu izlietota to teritorijā. Tas ir balstīts uz apsvērumu, ka zināmā mērā var būt nepieciešama izdevumu teritoriālā piesaiste, lai nodrošinātu kultūras vērtību radīšanai vajadzīgo prasmju un tehnisko zināšanu pastāvīgu esību. Tā ir jāierobežo līdz minimālajai pakāpei, kas ir vajadzīga kultūras mērķu veicināšanai.
18. Turklāt, ņemot vērā filmu ražošanas īpatnības, Iestāde uzskata, ka audiovizuālo darbu ražošanas kopējais budžets ir līdzekļu izmaksa, uzņemoties risku, kas ir nepieciešams to radīšanai, un tādējādi atzīst, ka atsaucē budžeta aprēķināšanai ir kopējais budžets, neņemot vērā to atsevišķo izdevumu posteņu raksturu, no kuriem tas veidots. Paredzot atbalstu konkrētiem atsevišķiem filmu budžeta posteņiem, šāds atbalsts var kļūt par valsts izvēli par labu nozarēm, kas nodrošina īpašos atbalstītos posteņus, un šāda prakse varētu būt nesaderīga.
19. Līdzekļus, ko piešķir tiešā veidā no tādām EK programmām kā *Media 2007*, neņem vērā saistībā ar 50 % maksimālās robežas ievērošanu. Šī palīdzība veicina vietējo filmu izplatīšanu ārvalstīs, un tādējādi tās ietekme nepapildina valstu shēmas, kas vērstas uz vietējo ražošanu un izplatīšanu.
20. Juridiskās saistības, ko EBTA valstis uzliek televīzijas raidorganizācijām attiecībā uz ieguldījumiem audiovizuālo darbu ražošanā, nav valsts atbalsts, ja šie ieguldījumi sniedz pamatotu kompensāciju raidorganizācijām. Apjoms, kādā šīs juridiskās saistības varētu būt uzskatāmas par valsts atbalstu kā tādu, ir jāapsver, ņemot vērā Kopienų Tiesas tiesu prakses attīstību pēc tas 2001. gada 13. marta sprieduma lietā C-379/98 (*PreussenElektra*).
21. Iestāde uzskata, ka iepriekš minētie kritēriji ir līdzsvarā ar kultūras vērtību radīšanas mērķiem, EEZ audiovizuālo darbu ražošanas attīstību un EEZ valsts atbalsta noteikumu ievērošanu.

LABOJUMI

Labojums Komisijas Regulā (ES) Nr. 222/2011 (2011. gada 3. marts), ar ko nosaka ārkārtas pasākumus attiecībā uz ārpuskvotas cukura un izoglikozes laišanu Savienības tirgū ar samazinātu pārpalikuma maksājumu 2010./2011. tirdzniecības gadā

(“Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis” L 60, 2011. gada 5. marts)

9. lappusē pielikumā:

tekstu: “Regulas (EK) Nr. 967/2006 3. pantā minēto maksājumu 2010./2011. tirdzniecības gadā nepiemēro daudzumiem, kas piešķirti ar šo sertifikātu, ja ir ievēroti Regulas (ES) Nr. 222/2011, jo īpaši tās 2. panta 4. punkta c) apakšpunktā, paredzētie noteikumi.”

lasīt šādi: “Regulas (EK) Nr. 967/2006 3. pantā minēto maksājumu 2010./2011. tirdzniecības gadā nepiemēro daudzumiem, kas piešķirti ar šo sertifikātu, ja ir ievēroti Komisijas Regulā (ES) Nr. 222/2011, jo īpaši tās 2. panta 5. punkta c) apakšpunktā, paredzētie noteikumi.”

Labojums Padomes Lēmumā 2011/106/KĀDP (2011. gada 15. februāris), ar kuru pielāgo un pagarina to pasākumu piemērošanas laikposmu, kas paredzēti Lēmumā 2002/148/EK, ar kuru noslēdz konsultācijas ar Zimbabvi saskaņā ar ĀKK un EK Partnerattiecību nolīguma 96. pantu

(“Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis” L 43, 2011. gada 17. februāris)

Uz vāka satura rādītājā un 31. lappusē lēmuma virsrakstā:

tekstu: “Padomes Lēmums 2011/106/KĀDP (2011. gada 15. februāris) ..”

lasīt šādi: “Padomes Lēmums 2011/106/ES (2011. gada 15. februāris) ..”.

Abonementa cenas 2011. gadā (bez PVN, ieskaitot sūtīšanas izdevumus)

ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 100 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, papīra formātā + DVD, ikgadējs	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 200 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 770 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, DVD, ikmēneša (apkopojošs)	22 oficiālajās ES valodās	EUR 400 gadā
ES Oficiālā Vēstneša pielikums (S sērija) – Publiskā iepirkuma līgumu konkursi, DVD, viens izdevums nedēļā	daudzvalodu: 23 oficiālajās ES valodās	EUR 300 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, C sērija – Konkursi	valodā(-ās) saskaņā ar konkursu(-iem)	EUR 50 gadā

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša, kas iznāk oficiālajās Eiropas Savienības valodās, abonements ir pieejams 22 valodās. Tajā ir L sērija ("Tiesību akti") un C sērija ("Paziņojumi un informācija").

Katrai valodas versijai nepieciešams atsevišķs abonements.

Saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 920/2005, kas publicēta 2005. gada 18. jūnijā *Oficiālajā Vēstnesī* L 156, Eiropas Savienības iestādes uz zināmu laiku nesaista pienākums visus tiesību aktus sagatavot īru valodā un tos publicēt šajā valodā. Tādēļ *Oficiālā Vēstneša* izdevumus īru valodā var iegādāties atsevišķi.

Oficiālā Vēstneša pielikumu (S sērija – "Publiskā iepirkuma līgumu konkursi") var abonēt 23 oficiālo valodu versijās vienā daudzvalodu DVD formātā.

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša abonentiem ir tiesības saņemt dažādus *Oficiālā Vēstneša* pielikumus bez papildu samaksas. Abonentus informē par pielikumiem ar *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* iekļautiem paziņojumiem lasītājiem.

Pārdošana un abonementi

Dažādus maksas periodiskos izdevumus, tādus kā *Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis*, var abonēt pie mūsu komerciālajiem izplatītājiem. To saraksts ir pieejams šādā tīmekļa vietnē:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lv.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) piedāvā tiešu bezmaksas piekļuvi Eiropas Savienības tiesību aktiem. Šajā vietnē iespējams iepazīties ar *Eiropas Savienības Oficiālo Vēstnesi*, un tajā ir iekļauti arī līgumi, tiesību akti, tiesu prakse un sagatavošanā esošie tiesību akti.

Lai uzzinātu vairāk par Eiropas Savienību, skatīt: <http://europa.eu>

